TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (1888) 1986 BALANDIS-APRIL 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Jauni talentai

Džiaugiamės lietuviškais talentais, pasirodančiais įvairiose srityse — muzikos, dainavimo, dramos, teatro, baleto, poezijos, beletristikos . . . Jais džiaugiamės betgi tik tada, kai tie talentai išeina viešumon, parodo meninį savo subrendimą. Tada jiems plojame ir linkime geros sėkmės, bet kol jie bręsta, visuomenė nesirūpina. Vargsta su tais jaunais mokiniais muzikos, dainavimo ir kitokio meno mokytojai, o visuomenė ir jos organizacijos nesidomi. Sakoma, kad tai vien tėvų rūpestis, nors visuomenė laukia vis naujų talentų — muzikų, solistų, aktorių, dailininkų, poetų, rašytojų. Žodžiu tariant, visa tai yra palikta vien šeimai. Jeigu šeima yra pajėgi, domisi kultūriniu gyvenimu, tai rūpinasi ir savo vaikų talentų ugdymu. Ji nesitenkina vien privaloma reguliaria mokykla, samdo privačius mokytojus, kurie talentų ugdyme atlieka labai reikšmingą vaidmenį. Jeigu šeima nepasiturinti, neišgali samdyti privačių mokytojų, vaikai neturi galimybės ugdyti savųjų talentų. Taip žūsta galbūt ne vienas didelis talentas, nes neturi sąlygų jo subrandinti. Gal tik vienas kitas vėliau prasimuša savo jėgomis, pasiekia viešumą ir platų garsą, bet tai retų išimčių kelias.

NORINT išlaikyti kultūrinį išeivijos lygį, neužtenka džiaugtis vien turimais talentais. Jie bręsta su bręstančiu žmogumi, nyksta su atslenkančia senatve. Reikalingas nuolatinis atsinaujinimas, kaip ir kitose žmogiško gyvenimo srityse, kur vieni išeina, kiti ateina. Jeigu to proceso nėra, visuomenė pasensta ir sunyksta. Tai grėsmė, kuri tyko ir mūsų išeiviją. Kol kas tas atsinaujinimo procesas vyksta, bet silpnėjančiu tempu. Netolimoje praeityje turėjome gausų būrį besiruošiančių solistų, muzikų, dailininkų ir kitų meno sričių specialistų. Šiuo metu jų skaičius atrodo yra sumažėjęs, ypač galbūt dėl to, kad dauguma šeimų yra pasinešusios į praktinį vaikų paruošimą, "geros duonos" parūpinimą. Menas lieka tiktai priedas, kuris gali būti ir nebūti. Tuo būdu sukama į gyvenimo sutechninimą, į ekonominį pagrindą, paliekant humanistinę pusę tiktai kaip nebūtiną papuošalą. Bet tuo būdu skurdinamas žmogaus gyvenimas, ugdomas vadinamasis "homo economicus" (ekonominis žmogus), nepakylantis į dvasinę sferą. Išauga pasiturintis pilietis, apsišarvojęs visokiais moderniausiais aparatais, bet nepajėgiantis žvelgti į meno pasaulį, kuriame atsiskleidžia nauja gyvenimo dimensija. Jis lieka priverstas tenkintis vien sportu, kuriame puoselėjamas fizinis pajėgumas ir pramoginis pobūdis.

VISA tai matant, ir mūsų visuomenei turėtų rūpėti jaunų talentų ugdymas. Aišku, nei visuomenė, nei jos organizacijos negali atstoti šeimos, tačiau ji gali jai daug padėti, ypač savo domesiu jauniem talentam. Yra organizacinių vienetų, siekiančių skatinti jaunų talentų ugdymą. Jie kartais rengia jaunų talentų popietes, kviečia visuomenę jose dalyvauti ir tuo būdu paremti jaunas pastangas. Deja, ta lauktoji visuomenė tokiais atvejais randa svarbesnių dalykų ir į tokias popietes ar vakarus neateina. Susirinkę jauni talentai, pažvelgę į salę, mato tuščias kėdes ir keletą savo pažįstamų. Jie tikriausiai jaučia visuomenės nesidomėjimą jų pastangomis ir iš tokio renginio neišsineša paskatinimo veržtis į meno sritis. Tai atgrasina ir rengėjus nuo tokių koncertų organizavimo. Seniau Kanadoje buvo bandyta rengti juos plačiu mastu, bet dėl nepakankamo visuomenės domesio teko rengėjams nuleisti rankas. Dabar jaunų talentų popietes rengia tiktai ryžtingieji optimistai. Jeigu jų atsirastų daugiau, jaunų talentų koncertai galėtų būti rengiami vietinėse apylinkėse, o geriausiai pasirodę būtų nukreipiami į pasirodymus Lietuvių dienų programoje. Tai galbūt padėtų laimėti visuomenės domesį ir kartu jos paramą jauniem talentam.

Vokalinis olandų vienetas "Daina", koncertuojantis Amerikoje bei atliekantis lietuviškas dainas. Jo vadovas — muzikas PAUL DE BOER. Nuotraukoje, šalia uniformuotų olandų, klivlandiškio koncerto rengėjai — JAV Lietuvių jaunimo sąjungos vietinės apylinkės atstovai: Ardytė, Tuskenis, Razutis, Urbaitytė, Miškinis V. Bacevičius

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Kaip atsikratyti primetamos pilietybės?

Stockholmo dienraštis "Dagens Nyheter 1986 m. balandžio 4 d. paskelbė švedų darbdavių sąjungos direktoriaus Hanso-Gorano Myrdalio straipsnį apie sovietinės pilietybės primetimą ir vadina tai skandalu. Hansas-Goranas Myrdalis rašo: "Dar šiandien, 1986-siais metais, Švedijoje gimsta švedai, kuriems automatiškai ir prieš tėvų valią primetama sovietinė pilietybė. Ir tai įvyksta net tada, kai abu tėvai yra gimę Švedijoje, kai net čia gimę jų seneliai, kai net prosenelis, pabėgęs nuo sovietinės okupacijos iš Estijos, Latvijos ar Lietuvos, nebuvo sovietiniu piliečiu ir savęs niekada nei anksčiau, nei vėliau tokiu nelaikė; net kai visi čia suminėtieji nieko daugiau netrokšta, kaip tik atsikratyti sovietinės pilietybės. Jei Sov. Sąjunga nepakeis savo politikos, žmogus visą gyvenimą gali pasilikti sovietiniu piliečiu".

Autorius pabrėžia: **"Žinoma, kad Sovietų Sąjunga dešimtis tūkstančių švedų laiko savo piliečiais. Irgi žinoma, kad sovietinės ambasados nuolat papildo savo sovietinių piliečių sąrašus. Tačiau nežinoma, kas faktiškai į tuos sąrašus patenka. Daugelis užregistruotųjų piliečiais patys to tikrai nežino.** Švedijos valdžia neturi jokio supratimo, kokiems švedams tokiu būdu primetama sovietinė pilietybė".

Hansas-Goranas Myrdalis tęsia: "Nenorėjau tikėti savo ausimis, kai neseniai apie tai išgirdau ryšium su piliečių komiteto apklausinėjimais". Autorius pabrėžia: **"Sovietinė pusė neblogai skaičiuoja. Ji nesiima jokių įsipareigojimų dėl savo piliečių Švedijoje. Šie neturi jokių teisių, net savaime suprantamos teisės aplankyti šalį, kurios piliečiais jie laikomi".**

Sovietinis pilietis, savaime aišku, turi vengti visko, ką Sov. Sąjunga laiko "antisovietine veikla". Kiekvienu atveju tai galioja asmenims, norintiems apsilankyti kitoje geležinės uždangos pusėje — pas gimines, turizmo ar tarnybos reikalais. Kai švedas su sovietine pilietybe atsiranda sovietinėje teritorijoje, jis visškai priklauso nuo sovietinių įstaigų malonės. Teisiniu požiūriu ten jis visų pirma laikomas sovietiniu piliečiu. Švedų valdžios galimybės įsikišti labai ribotos. Kaip žinoma, yra švedų, kurie dėl to Sovietų Sąjungoje labai nukentėjo".

Hansas-Goranas Myrdalis pabrėžia: **"Tai pigus ir patogus sovietinis būdas nutildyti didelę Švedijos gyventojų grupę, kuri dėl suprantamų priežasčių yra geriau informuota, labiau suinteresuota ir kritiškesnė Sovietų Sąjungos atžvilgiu, negu kiti švedai. Tai toji pati grupė, kuri savo giminystės ryšiais turi natūralias galimybes informuoti ir paveikti žmones Sovietų Sąjungoje".**

Tačiau šlykščiausias dalykas — tai aiški galimybė šantažuoti turinčius primestą pilietybę, nepaskutinėje vietoje ryšium su kelione į Sovietų Sąjungą. Tai turi reikšmę ir Švedijos saugumui. Tuo pačiu daugeliui švedų kyla pavojus, kad jie savame krašte gali būti laikomi pavojingais jo saugumui.

Sovietinė valdžia neatsako neigiamai visiems, kurie nori būti atleidžiami nuo primetamos sovietinės pilietybės. Vis dėlto pašaliniams neįmanoma nuspręsti, kiek čia lemia užgaida ar valstybės nauda. Savaime aišku, jog daugelis švedų vengia prašyti atleidimo nuo pilietybės, kurios jie nepripažįsta. Daugeliui nepatinka lankstytis ir šokinėti sovietinėje ambasadoje. Iš prašančiųjų reikalaujama daugybės žinių, net tokių, kurias švedų karinės prievolės įstatymas draudžia perduoti. Be to, reikia gana brangiai sumokėti pinigais už malonumą atsikratyti pilietybės, kurios žmogus nei prašė, nei pripažino.

Tai skandalas, kad Švedija dešimtmečiais su tuo taikstėsi, rašo direktorius Myrdalis ir klausia: **"Kas būtų svarbesnio už tai, kad Švedijos ministeris pirmininkas, kitą savaitę lankydamasis Sovietų Sąjungoje, pareikalautų Švedijos piliečiams besąlygiškos teisės nedelsiant ir nemokamai atsisakyti jiems primetamos ar 'paveldimos' sovietinės pilietybės".**

Pirmiausia derėtų, kad sovietinė vyriausybė įsakytų savo ambasadai painformuoti visus, kurie pagal sovietinius nuostatus laikomi sovietiniais piliečiais, kai jie gali savo noru šios pilietybės atsisakyti. Tiems, kurie nenori turėti jokių reikalų su sovietine ambasada, galėtų tarpininkauti, Švedijos užsienio reikalų ministerija.

Be to, Švedijos vyriausybė turėtų neseniai sudarytam Piliečių komitetui pavesti ištirti šį klausimą ir pasiūlyti priemones, kurios palengvintų norintiems atsikratyti primetamos užsienio pilietybės. **Lmb.**

KANADOS ĮVYKIAI

Gydytojų kova su valdžia

Ontario gydytojų draugija vis dar veda kovą prieš premjero D. Petersono pažadą rinkėjams įstatymu sustabdyti papildomas gydytojų sąskaitas pacientams, prašokančias provincinės OHIP draudos nustatytas kainas. Tokioje aplinkoje daug kas nė nepastebėjo, kad Ontario vyriausybė OHIP atsilyginimą gydytojams nuo š. m. balandžio 1 d. padidino 3%. Sutartį kainoms didinti penkeriems metams buvo pasirašiusi konservatorių premjero W. Davis vyriausybė. Sutartyje buvo numatyta balandžio 1 d. OHIP išmokas gydytojams padidinti 2%, o 1% pridėti, jeigu būtų rimtas reikalas. Tokiu rimtu reikalu, matyt, tapo dabar su Ontario gydytojų draugija vedamos derybos. OHIP atlyginimo gydytojams padidinimas 1% Ontario iždui per metus kainuoja $21 milijoną. Iš OHIP draudos Ontario gydytojai kasmet gauna $2,2 bilijono. Penkerių metų sutartis pasibaigs 1987 m. sausio 1 d. atlyginimų gydytojams padidinimu 4%. Tokiu būdu penkerių metų laikotarpyje gydytojų atlyginimai bus padidėję net 47,75%.

Spaudoje taipgi buvo paskelbti duomenys, liečiantys OHIP išmokas provincijos gydytojams finansiniais metais, prasidėjusiais 1984 m. balandžio 1 d. ir pasibaigusiais 1985 m. kovo 31 d. Vidutinis metinis Ontario 13.417 gydytojų uždarbis, gautas iš OHIP draudos, tada siekė $131.000. Ontario provincijoje taipgi yra 500 gydytojų, laikomų specialistais. Jų metinis vidutinis uždarbis buvo gerokai didesnis. Pirmoji vieta specialistų grupėje teko radiologams su $342.200 vidutiniu uždarbiu. Širdies chirurgai gavo $225.900, ausų ir nosies specialistai — $212.200, odos ligų specialistai — $191.400, akių gydymo specialistai — $186.300, gimdymo ir moterų ligų specialistai — $166.800. Pajamas apie 40% sumažina gydytojų turėtos išlaidos.

Spaudoje plačiai nuskambėjo 52 lenkų gydytojų skundas, kad jie negali gauti teisės verstis gydytojo praktika Ontario provincijoje, nors kai kurie gydytojais ilgus metus dirbo Lenkijoje, kai kurie specialistai darbą buvo gavę Šveicarijoje ar kitose Europos valstybėse. Tie lenkai gydytojai Kanadon daugiausia atvyko kaip politiniai pabėgėliai, dabar yra tapę Kanados piliečiais ar bent oficialiai pripažintais ateiviais. Jie visi išlaikė papildomus medicinos egzaminus Kanados universitetuose, tačiau jiems reikia atlikti dvejų metų praktiką ligoninėse. Čia ir prasideda problema: ligoninės praktikai atlikti nepriima užsieniečių gydytojų. Visos vietos

(Nukeltą į 8-tą psl.)

Kanklių vieneto vadovė ONA MIKULSKIENĖ įteikia dovaną — kankles iš Lietuvos olandų vokalinio vieneto "Daina" vadovui PAUL DE BOER Klivlande, kur šis vienetas koncertavo Nuotr. V. Bacevičiaus

Pasaulio įvykiai

JAV KARO LĖKTUVAI SUNAIKINO PENKIS TAIKINIUS

Libijoje — kareivines Tripolyje ir Bengazyje, karinį Beninos aerodromą, karinę Tripolio orauosčio dalį, Sidi Bilalo uosto įrenginius, kurie buvo naudojami teroristams paruošti. Prez. R. Reaganas pranešė, kad bombos sprogimą naktiniame V. Berlyno klube suorganizavo Libijos ambasada R. Berlyne, gavusi įsakymą iš Tripolio. Bomba sprogo balandžio 5 d., o Libijos ambasada jau balandžio 4 d. išsiuntė pranešimą plk. M. Gadaffio režimui apie būsimą sprogimą. Pasak prez. R. Reagano, šie faktai be jokios abejonės įrodo, kad atsakomybė už bombos sprogimą tenka Libijai. Sprogime žuvo vienas amerikietis karys, viena jauna turkė, buvo sužeista 230 klubo lankytojų, kurių 63 buvo amerikiečiai. Aviacijos smūgiams Libijoje prez. R. Reaganas pasirinko karinius taikinius, turinčius ryšius su teroristinių veiksmų planavimu, globa teroristams, jų apmokymu. Taikinių pasirinkime buvo sąmoningai vengiama civilinių aukų, stengiamasi jas sumažinti. Tokių aukų visiškai nebuvo išvengta. Oficialus aukų skaičius tebėra nepaskelbtas. Spėjama, kad žuvo apie 100 asmenų, o buvo sužeisti keli šimtai.

Dvi lėktuvų grupės

Taikiniams Tripolyje ir jo apylinkėse buvo panaudota aštuoniolika "F-111" bombonešių iš JAV bazių Britanijoje, o taikiniams Bengazyje — naikintuvai iš lėktuvnešių "America" ir "Coral Sea". Prez. R. Reaganas bandė gauti Atlanto sąjungos šalių pritarimą, tačiau paramos tesusilaukė iš Britanijos. Premjerė M. Thatcher puolimams Libijoje leido panaudoti "F-111" bombonešius iš bazių Britanijoje, bet jie Viduržemio jūron turėjo skristi tolimą kelią pro Gibraltarą. Pažeisti savo teritorijos bombonešiams neleido Prancūzija ir Ispanija. Ilgame "F-111" bombonešių skrydyje kelis kartus kurą teko papildyti ore. Ši grupė neteko vieno priešlėktuviniais ginklais pažeisto bombonešio, sprogusio virš Viduržemio jūros. Kitiems lėktuvams jokios žalos nepadarė sovietinės "SAM-3" ir "SAM-5" priešlėktuvinės raketos. Tas raketas be nuostolių sugeba sunaikinti ir Izraelio karo lėktuvai. Atrodo, Sovietų Sąjunga yra gerokai atsilikusi nuo Amerikos priešlėktuvinių raketų gamyboje. Jų labai prasta kokybė pasauliui rodoma jau nuo Vietnamo karo laikų.

Nukentėjo Gadaffis

Asmeninių smūgių susilaukė plk. M. Gadaffis, su šeima gyvenantis Tripolio kareivinių rajone. Nuo bombų žuvo jo penkiolikos mėnesių įdukra Hana, buvo sužeisti du trejų ir puspenktų metų sūnūs. Pats plk. M. Gadaffis nepasirodė ilgoką laiką. Spėjama, kad jis buvo pasitraukęs į dykumą, prisibojodamas galimo kariuomenės sukilimo. Tarp kariuomenės dalinių ir jo apsaugai skirtos specialios gvardijos, kurią paruošė ir apginklavo R. Vokietija, jau ir anksčiau buvo pastebėta nesutarimų. Ta gvardija saugo ne tik patį plk. M. Gadaffį, bet ir jo gausią šeimą — kelias žmonas, šešis sūnus ir dvi dukras. Vėliau jis aštriai puolė prez. R. Reaganą, pavadindamas jį vaikų žudiku. Plk. M. Gadaffis, matyt, spėjo užmiršti, kad nuo teroristinės A. Nidalo grupės bombos Romos orauostyje žuvo vienuolikametė amerikietė, o pro bombos padarytą skylę "TWA" amerikiečių bendrovės lėktuve mirčiai į erdves su motina ir močiute buvo ištraukta pusantrų metukų Demetra Klug. Plk. M. Gadaffis tada viešai džiaugėsi ir didžiavosi teroristų laimėjimais, nekreipdamas dėmesio į žuvusius vaikus, kol nebuvo paliesta jo paties šeima.

Atšaukė susitikimą

Sovietų Sąjunga, pasmerkusi JAV aviacijos smūgius Libijai, atšaukė gegužės 14-16 d.d turėjusį įvykti JAV valstybės sekr. G. Shultzo susitikimą su užsienio reikalų ministeriu E. Šavardnadze aptarti planuojamam M. Gorbačiovo apsilankymui pas prez. R. Reaganą. Maskva taipgi įsipareigojo papildyti Libijos prarastus sovietinius ginklus, perspėdama, kad niekas nedrįstų sustabdyti Libijon plaukiančių sovietų laivų. Prez. R. Reaganas susilaukė beveik pilno savo tautos pritarimo: Libijos bombardavimui pritarė 77% amerikiečių, o 65% pareiškė nusivylimą europiečių parodytu nepritarimu. Plk. M. Gadaffio paskelbtas "šventasis karas" Amerikai susilaukė palyginti nežymaus arabų pritarimo konkrečiais veiksmais, plačiau nuskambėjęs tik propagandoje. Libane buvo nužudytas vienas amerikietis ir trys įkaitais paimti britai. Į mažą Italijai priklausančią Lampedusos salelę prie Maltos iš Libijos buvo iššautos raketos, turėjusios sunaikinti ten amerikiečių įrengtą navigacijos stotį, bet jos nukrito jūron nepasiekusios taikinio. Londono orauostyje 10 svarų bombą Tel Avivan skrendančian Izraelio "El Al" lėktuvan bandė įnešti airė mergina. Bombą lagamine buvo paslėpęs jos arabų kilmės meilužis N. Hidawis.

Šiame numeryje:

Jauni talentai
Visuomenė laukia jaunų talentų, bet nesidomi jų ugdymu

Kaip atsikratyti primetamos pilietybės?
Švedų spauda apie Sovietų Sąjungos primetamą pilietybę

Apgailestaujantis vyskupo žodis
Klivlando vyskupo pagalbininko laiškas lietuviams

Tolimieji rytai lietuvio akimis
Pastabaus keliautojo įspūdžiai apie pasakiškąją Japoniją

Talkos pavergtai Lietuvai jieškant
Pranešimas apie žmogaus teisių konferenciją Los Angelese

Vyskupas pas Brazilijos lietuvius
Naujasis vyskupas P. Baltakis aplankė didžiąsias kolonijas

Materialistinis nužmoginimas II
Santvarka, užsimojusi išaukštinti žmogų, jį nužmogino

Australiškos "Svajonės" Amerikoje
Koncertinė trijulė, gastrolėmis telkianti lėšas jaunimo kongresui

Lietuvos krepšininkų pergalė
Spaudos balsai apie "Žalgirio" laimėjimą Maskvoje

"Kelionės nežinomuose kraštuose"
Algirdo Gustaičio kelionės, išleistos atskira knyga

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj - JAV doleriais).
Pavieniai numeriai - 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

Apgailestaujantis vyskupo žodis

Klivlando vyskupas pagalbininkas James P. Lyke, O.F.M., Ph. D., kalbėdamas Daytono universitete apie rasinę neapykantą, citavo iš M. Gilbert knygos "Holocaust", kur aprašytas tarp kitų ir žydų naikinimas Eišiškėse, dalyvaujant lietuviam talkininkam. Kadangi nebuvo duotas joks paaiškinimas apie Lietuvos būklę anuo metu ir jos poziciją žydų naikinimo klausimu, susidarė klaidingas įspūdis apie lietuvių atsakingumą tuose įvykiuose, juoba, kad juos iškėlė vietinis dienraštis. Lietuvių tarpe kilo susijaudinimas, kuris pasiekė ir minėtą vyskupą. Pastarasis parašė apgailestavimo laišką, kuris buvo paskelbtas Dievo Motinos nuolatinės pagalbos parapijos žiniaraštyje 1986 m. 10 nr. Čia spausdiname jo vertimą. RED.

Jeigu jūs norit nubausti žmogų
sunkiau, nei gali žmogiška
širdis pakelti,
jūs jo nešaudykit,
jūs jo nekarkit,
jūs jo nebauskit iki gyvos
galvos kalėjimu.
Jūs jį ištremkit svetiman
kraštan . . .

1986.IV.3

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS KRISTUJE,

Aš visuomet giliai tikėjau šių lietuvių poeto Vlado Šlaito žodžių tiesa. Aš dažnai cituodavau juos savo kalbose įvairios etninės kilmės žmonėms.

1986 vasario 26 d., kalbėdamas Daytono universitete rasinės neapykantos tema, pacitavau ištrauką iš Martin Gilbert knygos "The Holocaust: A History of the Jews of Europe During the Second World War". Ši ištrauka buvo atspausdinta "The New York Times" dienraštyje, knygų apžvalgos skyriuje, ir buvo man įteikta. Ją pacitavau, nes man atrodė, kad ji pabrėžia mintį, kurią bandžiau savo kalboje perduoti, būtent mūsų nepajėgumą atpažinti Kristų kitame žmoguje.

Šią ištrauką pasirinkau dėl jos simbolizmo. Ir šis pasirinkimas buvo klaidingas. Klaidingas, nes apima visą eilę istorinių įvykių, kurie giliai paliečia pačią Lietuvos ir jos žmonių sielą. Bet aš to nežinojau. Ir nesupratau, kokios gali būti tos citatos pasekmės.

Nelengva surasti žodžius, kurie išreikštų mano skausmą ir gailestį dėl viso to, kas atsitiko. Bet tikėkite man, kad niekad nenorėjau pažeminti lietuvių ar jų įžeisti. Mano knygų lentynose, namuose ir darbovietėje yra daug knygų ir žurnalų apie Lietuvą. Ant mano sienų kabo meno kūriniai, kuriuos man padovanojo Clevelando lietuviai. Bendraudamas su lietuviais Clevelande, visada rėmiau jų pastangas išlaikyti savo kalbą ir kultūrą bei gilinti Lietuvos padėties supratimą. Tačiau tai, kas įvyko, tik įrodo, kad mūsų pasaulio pažinimas yra ribotas — vienas kito pakankamai nepažindami, mes patys tampame aukoms tų, kurie bando manipuliuoti tiesą.

Prašau man atleisti. Ant mano stalo stovi jūsų dovana — Rūpintojėlis. Visa širdimi jus užtikrinu, kad kiekvieną dieną Jo veide matau jūsų pavergto ir kenčiančio krašto veidą. Ištieskime vienas kitam ranką ir leiskime šiai kančiai mus sujungti, kad naujo Velykų ryto aušroje visi kartu atrastume stiprybę, atleidimą ir viltį.

Popiežius Jonas-Paulius II rašė: "Kančia . . . iššaukia žmogiškos didybės apsireiškimą, įrodo dvasinį žmogaus subrendimą. Tai įrodė kartų kartos Kristaus sekėjų ir kankinių, kurie išliko ištikimi šiems žodžiams: 'Nebijokite tų, kurie žudo kūną, bet negali nužudyti sielos".

Su gailesčiu žvelgdamas atgalios, šiandien kreipiuosi į jus su meile ir draugiškumu: neištremkime vienas kito, nes ir jūs ir aš iš tikrųjų esame tie, kurie

. . . svajojam apie pasaulį, kur
Žmogus bus draugas žmogui,
Kur meilė laimins žemę,
O taika išpuoš kelius.
Svajoju apie pasaulį,
Kur kiekvienas džiaugiasi
laisve . . .
. . . Svajoju apie tokį
Mūsų pasaulį!

Vyskupas James P. Lyke, O.F.M., Ph. D.,
Auxiliary Bishop of Cleveland

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Lougheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

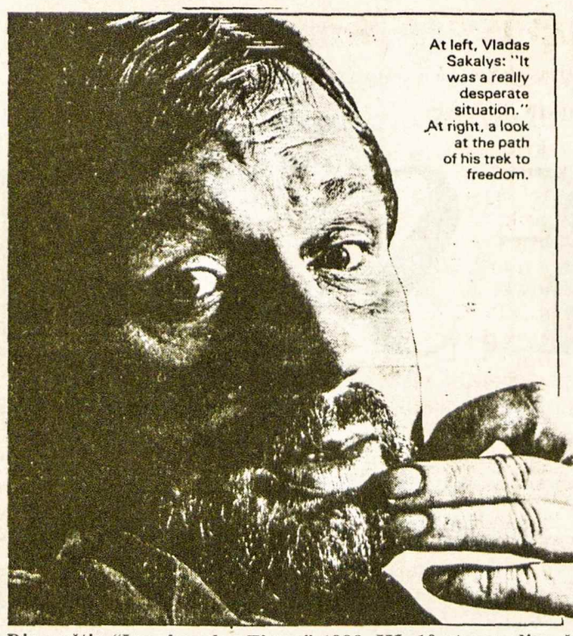

At left, Vladas Sakalys: "It was a really desperate situation." At right, a look at the path of his trek to freedom.

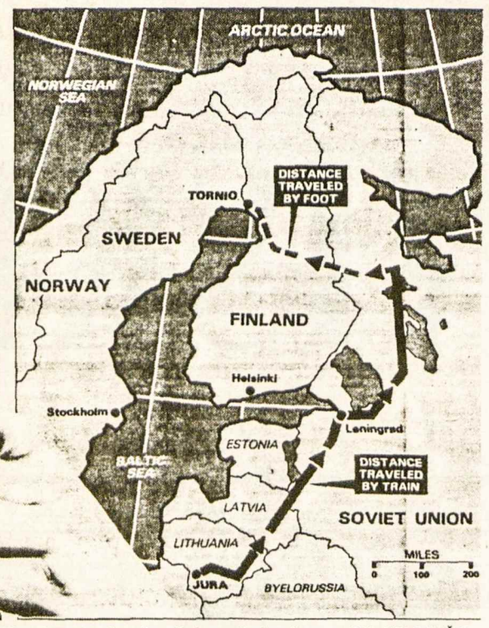

Dienraštis "Los Angeles Times" 1986. III. 10 atspausdino šią nuotrauką, kurioje vaizduojamas VLADAS ŠAKALYS ir žemėlapyje nubrėžtas kelias, rodantis jo pabėgimą iš okupuotos Lietuvos 1980 metais. Prie nuotraukos išspausdintas ilgas pasakojimas apie pabėgimo nuotykius Nuotr. D. Puckett

Tolimieji rytai lietuvio akimis

Japonijoje ir Singapūre

STASYS DALIUS

— Nežinau kodėl tie žmonės veržiasi, važiuoja, trankosi po tolimus pasviečius, lyg norėdami pasirodyti, kad va ir aš pasiekiau ko kitas ir galėdamas neturėjo noro ten dangintis, — aiškino man gerai pažįstamas, stebėdamasis tais keliaujančiais.

— Ir ko važiuoti, vargti, visokius nepatogumus pergyventi, kai turiu puikiausią namą, vasaros metu gražų kiemą. Reikia pasidžiaugti namų patogumais ir ilsėtis pensijos dienų pavėsyje, nes visą laiką dirbus nebuvo kada pasidžiaugti savo buveine, — porino kitas . . .

Kam važiuoti ir ilgėtis svetimų kraštų? Kodėl neramu ilgesnį laiką pasėdėjus namuose, kodėl vilioja nematyta padangė? Kodėl žmogų masina nežinomi horizontai, nauji žmonės, įspūdžiai, pačios kelionės atmosfera? . . .

Tokie klausimai man kilo praėjus keliem mėnesiam po paskutinių Taikos ir laisvės žygio demonstracijų Skandinavijos kraštuose. Pasidarė neramu, ir pradėjau ilgėtis kelionės įspūdžių, dairytis už ko nusitverti. Pastebėjęs "Tėviškės žiburiuose" skelbimą apie kelionę į Tolimuosius Rytus susidomėjau ir įsirašiau. Tačiau ši ekskursija nepraėjo — buvo per mažas susidomėjusių skaičius. Taip pamažu ir dingo to rudens kelionės galimybės. Kelionių įstaiga pasiūlė vienam keliauti, bet nuo to atsisakiau — nesmagu vienam.

Jau beveik buvau kelionės idėją palaidojęs, nes tais metais jau buvau atlikęs tris ilgesnio pobūdžio išvykas. Šeštadieniais nusipirkdamas Toronto dienraštį, permesdavau akimis kelionių ir ekskursijų pasiūlymus. Ir vieną dieną užkliuvo skelbimas apie ruošiamą kelionę į Tolimuosius Rytus — Japoniją, Singapūrą, Maleziją, Tailandiją, Hong Kongą ir Kiniją. Kelionės ilgis — 26 dienos ir kaina prieinama. Nedidelė grupė vyksta su vadovu, tik kelionės pradžia labai greit — už dviejų savaičių. Ar beįtilpsiu į šią grupę? Paskubomis nebuvo laiko laiškams rašyti, teko per keletą kartų telefonu susitarti. Kad ir pavėluotai, įtilpau į grupę ir Toronto oraustyje prisijungiau prie kitų kelionės dalyvių, kurie buvo atvažiavę iš Manitobos, Kvebeko ir Ontario miestų.

Grupė nedidelė — vos 18 žmonių ir vadovas. Labai įvairios tautybės: du ukrainiečiai, du vokiečiai, trys estai, du žydai, anglė, lietuvis ir keli kanadiečiai. Daugumą sudaro pensininkai, kurių tarpe du gydytojai. Kaip paprastai tokiose ekskursijose, vyrauja moterys — net 12 ir tik 6 vyrai. Man kelionės ir kambario bendru gyventoju tenka iš Otavos atvykęs kanadietis Terry, vyresnio amžiaus pensininkas, buvęs aviacijos lakūnas.

Toronte paliekam rūką ir lietų, o po keleto valandų pasiekiam Los Angeles, kur randame saulėtą dieną. Turime persėsti ir laukti kito lėktuvo skridimui Japonijon. Po trejeto valandų sėdame į milžinišką Singapūro linijos lėktuvą ir skrendame per Ramųjį vandenyną į Azijos žemyną.

Lėktuve tenka išbūti apie 11 valandų. Visą laiką skrendame dienos metu, saulei šviečiant, tik visai prie Japonijos pradėjo temti. Manėme, kad bus rytas, nes skridome visą popietę ir ilgą naktį, tačiau atskridę į Tokijo radom vakarą, nes skrisdami praradom visą dieną.

Naujas Tokijo orauostis dar toli nuo miesto. Nuo vieno pastato prie kito niekur neleidžia eiti — veža autobusais. Belaukiant iš lėktuvo lagaminų, ištinka pirmas kelionės nemalonumas. Turime visi ilgokai laukti, nes mano kambario gyventojo Terry dingo abu lagaminai — nuklydo kažkur į kitą miestą. Tad jiedu su grupės vadovu vaikščioja pildydami įvairius blankus, o mes laukiame. Tik po gero pusvalandžio prisistatęs japonas vadovas nuveda prie laukiančio autobuso kelionei į viešbutį.

Nepaprastas mandagumas

Japonas vadovas, stovėdamas prie autobuso durų rankas susidėjęs prie krūtinės, giliai lenkiasi, sveikindamas kiekvieną mūsų įeinantį pro duris. Kaip vėliau pastebėjome viešbutyje, restoranuose ar krautuvėse japonai visur sveikindami ar dėkodami giliai lenkiasi, sudarydami labai kultūringą malonų įspūdį. Atrodo, kad tas pas juos daroma oriai ir natūraliai. Tokią sveikinimo procedūrą atlieka ne vien tik su turistais, bet ir kasdieniniame savo gyvenime.

Važiuojant į "Grand Palace" viešbutį viduryje miesto, netoli imperatoriaus rūmų, vadovas spėja nušviesti, kad Tokijo miestas labai tirštai apgyventas, nes turi 12 mil. gyventojų, o pati Japonija — 120 milijonų. Turi plačiai išvystytą pramonę, bet maisto neužtenka — reikia įsivežti.

Viešbutis labai modernus, neseniai pastatytas, 23 aukštų. Kambariuose gauname kasdien naujas šlepetes, kimoną ir dantims šepetėlį su pasta. Tą vakarą gavę kambarius, ėjom ilsėtis, nes ilga kelionė lėktuvu be miego gerokai išvargino.

Sekančią dieną rinkomės viešbučio prieangyje kelionei autobusu po Tokijo miestą. Susėdus patogiame su plačiais langais ekskursiniame autobuse, buvom pasveikinti vadovo giliu nusilenkimu. Mūsiškis Bob, vadovaująs kelionei iš Toronto, susėdusius autobuse supažindino kelionės dalyvius, iššaukdamas vardais ir pavardėmis, nes iki šiol skrisdami lėktuvu buvom išskirstyti ir negalėjome su viens kitu susipažinti. Vėliau niekas pavardėmis nesivadino — vien vardais pasitenkindavo.

Gatvėse

Tokijo gatvės plačios, judėjimas vyksta kaire puse, labai švaru gatvėse ir šaligatviuose. Stebina japoniški krautuvių ir įstaigų užrašai. Pagrindinėse gatvėse yra ir lotyniškom raidėm gatvių pavadinimai. Negali susigaudyti — kalba ir užrašai nesuprantami. Gerai, kad beveik visada randi angliškai suprantančių, kurie labai mandagiai nurodo. Tikras Azijos miestas — vien japoniški veidai, tik iš ekskursinių autobusų išlipa grupės amerikiečių ar europiečių, apsikabinėjusių foto aparatais. Miešte daug įvairių medžių, vieni jau be lapų, kiti dar žaliuoja, treti jau parudę. Mat ir Japonijoje tuo pačiu metu buvo ruduo. Temperatūra buvo 50°F. Gatvėse, vėjui siaučiant, buvo šaltoka ir teko šilčiau apsirengti.

Prie imperatoriaus rūmų

Privažiuojam prie imperatoriaus rūmų, kurie su parkais užima apie 200 akrų plotą. Visas rajonas apsuptas aukšta mūro siena ir dar priedo prie sienų vandens kanalais. Padarytas įėjimas tik prie kontroliuojamų vartų, o šiaip neprieisi — tik laiveliu gali priplaukti. Japonai labai gerbia savo imperatorių, kurių dabartinis Hirohito jau yra 80 m. amžiaus ir laikomas 124-ju imperatoriumi nuo pradžios. Seniau imperatorių laikė saulės sūnumi, bet po II D. karo pralaimėjimo dieviškų galių atsisakė. Dabartinis imperatorius atsidėjęs biologijos mokslui, yra parašęs ir išspausdinęs tuo klausimu keletą knygų.

Prie imperatoriaus rūmų prieiti neleidžia, tad pastovėjom, padarėm nuotraukų prie vartų ir viskas. Nelabai įspūdinga matant mūro sieną, vandens juostą ir už mūro kyšančias medžių viršūnes. Bet ekskursijų autobusai vienas po kito sustoja ir išlaipina tokius pat kaip ir mes . . . pažiopsoti į sieną.

Tokijo mieste yra taip pat populiarus bėgimo sportas, daugybė jaunų ir senų, pavienių ir didelėmis grupėmis bėga šaligatviais. Vieni apsirengę sportiškai, kiti paprastai, bet bėga, ir bėga . . . Ir prie rūmų matosi nemažai tokių bėgančių.

Pietus valgėm prašmatniame parko restorane, kurio visaip išrangyti palei upelį keliukai vingiuoja medžių pavėsyje. Šis restoranas yra populiarus vestuvinėm vaišėm, kasdieną atvyksta po 14 vestuvinių grupių. Ir mums tenai pietaujant kelios tokios vestuvininkų grupės perėjo. Maistas ir geriamas vanduo viešbučiuose bei restoranuose yra geras ir galima be baimės valgyti bei gerti.

Šventyklos

Vėliau po pietų aplankėm Shinto Kannon šventyklą, skirtą jų deivės garbei. Šventykla išlenktu stogu ir labai storų medžių kamienų padarytom kolonom. Daug japonų lanko šią šventyklą. Kai kurios moterys, apsirengusios tautiniais kimono drabužiais, vaikai taip pat aprengti spalvingais tautiniais drabužiais, ypač mažos mergaitės, puošniai atrodo.

Dar nuvažiuojam prie Meiji shinta šventyklos pastatytos imperatoriaus Meiji garbei 1920 m. Karo metu šventykla buvo sunaikinta, bet visos Japonijos aukomis 1958 m. vėl atstatyta.

(Bus daugiau)

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Mielam Tėveliui
A†A
JUOZUI KLIMUI
mirus,

ALĘ ŽULIENĘ — mūsų būrelio narę, jos šeimą ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Anapilio moterų būrelis

A†A
VINCUI JASINEVIČIUI
mirus,

brolį JUOZĄ, jo šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia –

A. ir E. Abromaičiai *P. ir K. Abromaičiai*
E. ir S. Čepai

Mielam broliui
A†A
VINCUI JASINEVIČIUI
Lietuvoje mirus,

JUOZĄ JASINEVIČIŲ ir jo šeimą bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

S. J. Andruliai *S. V. Aušrotai*
G. V. Balčiūnai *F. V. Urbonai*

A†A
BRONEI PABEDINSKIENEI
mirus,

brolius VACĮ ir KOSTĄ bei jų artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Salomėja ir Balys Sakalai
Ramūnė ir Algis Jonaičiai
Virginija ir Vytas Mikėnai

Mielam Tėveliui
A†A
JUOZUI KLIMUI
iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną, dukteris — JOANĄ KURIENĘ ir ALĘ ŽULIENĘ, sūnų Lietuvoje, vaikaičius, jų šeimas bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

D. Zulonienė *B. Znotinienė*
E. S. Čepai *S. V. Aušrotai*
B. E. Rovai *A. P. Šimonėliai*

PADĖKA

Brangiam vyrui ir tėveliui

a. a. JONUI DŪDAI

mirus, reiškiame nuoširdžią padėką klebonui kun. Jonui Staškui, solistei Marytei Bizinkauskaitei, Feliksui Mockui, karsto nešėjams ir visiems, kurie dalyvavo laidotuvėse. Dėkojame visiems už gėles, aukas, užprašytas šv. Mišias, klebonui kun. Jonui Staškui už Rožinį ir visiems už velionies lankymą koplyčioje.

Nuoširdus ačiū –

žmona Albina ir sūnus Antanas su šeima

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

Amerikos baltiečių laisvės lygos surengtoje žmogaus teisių konferencijoje pokylio metu. Iš kairės: Baltųjų rūmų pareigūnas LINAS KOJELIS, estų sekcijos primininkė VIIVI PIIRISILD, JAV ambasadoriaus Jungtinėse Tautose pavaduotojas HERBERT S. OKUN, Amerikos baltiečių laisvės lygos pirm. AVO PIIRISILD D. Mažeikienė

Talkos pavergtai Lietuvai jieškant

Amerikos baltiečių laisvės lyga, organizuodama metines žmogaus teisių konferencijas, suranda talkininkų

JONAS MATULAITIS

Linas Kojelis iš Vašingtono, pagrindinis Vasario 16 kalbėtojas Los Angeles, Kalifornijoje, nurodė klaidas, kurias Amerikos lietuviai yra darę Lietuvos laisvinimo veikloje ir dėl tų klaidų nelaimėję politinės įtakos. Jo kalbos santrauka buvo išspausdinta "Drauge" 1986 m. kovo 18 d. L. Kojelis, kuris yra dirbęs JAV atstovų rūmuose, senate, valstybės departamente, gynybos departamente ir dabar jau treji metai dirba Baltuosiuose rūmuose, turbūt turi geresnį supratimą apie Amerikos politinį gyvenimą, negu bet kuris kitas Amerikos lietuvis.

Tarp tų klaidų jis nurodė ir tokią: "Ilgą laiką buvo skiepytas mitas, kad su administracijos žmonėmis ir kongreso nariais visą laiką tegali kalbėti visada ta pati vienos organizacijos vadovybė. Tuo būdu esą įrodysime savo vienybę. Tai buvo didelė klaida".

Nuo 1981 m., šalia trijų pagrindinių veiksnių — VLIKo, Lietuvių Bendruomenės ir ALTos laisvinimo veikloje dalyvauja ir Amerikos baltiečių laisvės lyga. Iš trijų kitų veiksnių tik Lietuvių Bendruomenės vadovybė su veržliu baltiečių sąjūdžiu nuoširdžiai bendradarbiauja, jį pripažįsta ir remia.

Lygos veikla yra šakota. Viena tų šakų — tradicija tapusios metinės žmogaus teisių konferencijos, rengiamos Los Angeles mieste. Klausimams svarstyti į jas kviečiami Amerikos politikos vadovybėje dirbą žmonės, įvairių agentūrų ir korporacijų, Sovietų Sąjungos bei komunizmo ekspertai ir įvairūs specialistai. Kai tose konferencijose baltiškieji klausimai išnagrinėjami, jie tampa Lygos veiklos gairėmis. Konferencijose sueinama į artimus ryšius su įtakingais žmonėmis, kurių talka vėliau naudojasi ir kiti veiksniai ir kurių balsas nuskamba net už baltiečių visuomenės ribų.

Iki šiol, nekalbant apie baltiškos kilmės konferencijų programų dalyvius, tose konferencijose pranešimus yra darę visa eilė žymių asmenų. Vienas jų — Elliott Abrams, valstybės sekretoriaus pavaduotojas. Jo kalbą valstybės departamentas išleido kaip oficialų dokumentą ir jis buvo cituojamas pasaulio spaudoje. Carl S. Gershman, Amerikos atstovas Jungtinių Tautų žmogaus teisių komitete. Vėliau jis aštriai kirtosi su sovietų delegatu Jungtinėse Tautose Baltijos valstybių klausimu. Robert W. Farrand ir Melvyn Levitsky iš valstybės dapartamento; ambasadorius John D. Scanlon, kuris vadovavo Amerikos delegacijai, besirengiant kultūriniams santykiams su sovietais konferencijai Budapešte, Eugen Pell, "Amerikos balso" direktorius. Dabar paskirtas "Laisvosios Europos" ir "Laisvės radijo" Miunchene viršininku; plk. Leon Pfeiffer, gynybos dept. atstovas. Pastarasis labai stipriai pasisakė už Baltijos valstybių laisvę. Jo kalba pasiekė visų valstybių ambasadas ir pasiuntinybes Vašingtone, Amerikos ambasadas ir pasiuntinybes visose pasaulio valstybėse, su kuriomis Amerika palaiko diplomatinius santykius.

Būtų galima paminėti dar kelias pavardes laikraštininkų, komunizmo ekspertų ir t.t. Taip pat minėtini Paul D. Kamenar, Spencer Oliver, Alex Alexiev, Paul Henze, pabėgę KGB agentai Imants Lešinskis, Thomas D. Schuman ir kiti.

Šių metų žmogaus teisių konferencija įvyko kovo 22 d. Los Angeles "Ambassador" viešbutyje. Pagrindiniu kalbėtoju buvo sutikęs būti Amerikos ambasadorius Jungtinėse Tautose gen. Vernon A. Walters. Tačiau svarbūs įvykiai neleido jam pasitraukti iš savo pareigavietės, tad atvyko ir kalbą pasakė pirmasis jo pavaduotojas ambasadorius Herbert S. Okun. Jis kalbėjo apie padėtį Baltijos valstybėse, pavyzdžiais iliustruodamas žmogaus teisių pažeidimus ir religijos laisvės varžymus. Vyriausybės vardu užtikrino, kad Amerika niekad nepripažins neteisėtos Baltijos valstybių aneksijos ir pažadėjo pasitarimuose su sovietais bei tarptautinėse konferencijose kelti Baltijos valstybių klausimą.

Ambasadoriaus Okun kalba, kaip oficialus dokumentas, bus išleistas valstybės departamento.

Trumpą žodį pokylio metu taip pat tarė atstovavęs prezidentui R. Reaganui Linas Kojelis iš Vašingtono.

Dalyvaujant PLB valdybos pirmininkui Vytautui Kamantui, Baltiečių laisvės lygos vadovybė ambasadoriui Okun įteikė memorandumą ir turėjo privatų su juo pasitarimą memorandume keliamiems klausimams aptarti.

Visą dieną "Ambassador" viešbutyje vyko konferencija. Pranešimus, po kurių vyko diskusijos, padarė įvairių sričių ekspertai: plk. Samuel Dickens ir Dolf Droge iš Vašingtono, Atis Lejinš — iš Švedijos, PLB valdybos pirm. V. Kamantas iš Mičigano. Politinę programą santykiams su Sovietų Sąjunga tvarkyti pateikė radijo ir televizijos politinis komentatorius, dabar kandidatas į JAV senatą — Bruce Herschenson. Jo nuomone, su Sovietų Sąjunga reikia tartis, bet pirmoje vietoje dėl sovietų imperijos dekolonizavimo ir jų agresijos pasaulyje sustabdymo. Naujų sutarčių nesirašyti tol, kol jie nepradės vykdyti jau pasirašytų.

Penktoji žmogaus teisių konferencija buvo sėkminga. Pranešimuose dalyvavo per 200 žmonių, o į pokylį ambasadoriaus Okun kalbos išklausyti susirinko 300 baltiečių. Visu renginiu ambasadorius Okun buvo sužavėtas ir pareiškė norą vėl kada nors atvykti. Prisiminimui paprašė po tautinę lietuvių, latvių ir estų vėliavėlę.

Amerikos baltiečių laisvės lyga dėkinga baltiečių visuomenei, kuri jos darbą supranta, įvertina ir remia.

Politinių studijų savaitgalyje Los Angeles mieste. Iš kairės: archit. EDMUNDAS ARBAS, MONIKA LEMBERTIENĖ, BERNARDAS BRAZDŽIONIS, pasiklausę politinių paskaitų Nuotr. D. Mažeikienės

Kodėl ne Vilniuje?

STEPAS VARANKA

Reiškiamos spaudoje nuomonės, "filosofiniai" išvedžiojimai ir privačiai reiškiami įvairūs nepasitenkinimai dėl Lietuvos krikšto tikrosios datos yra labai svarbus reikalas. Tą ginčijamą klausimą turėtų išspręsti žinovai ir teologijos specialistai.

Šiuo labai sunkiu pavergtai Lietuvai metu yra reikalinga, kad toji perėjimo iš pagonybės į krikščionybę sukaktis būtų minima toje vietoje, kur krito pirmieji pašventinto vandens lašai. O toji vieta, kaip žinome, buvo Lietuvos sostinė Vilnius. Toje reikšmingoje vietoje, kur prie Neries ir Vilnelės yra uždaryta šiuo metu katedra. Ten buvo ir šiandieną yra Lietuvos širdis. Ten buvo pagoniškos Lietuvos svarbiausia ir garbingiausia vieta. Pradėtas teikti Lietuvai krikštas prasidėjo sostinėje Vilniuje. Vilnius tapo krikščionybės židiniu ir gaivinančiu šaltiniu.

Dvasiškių vadovybės pranešime sakoma, kad Vilniuje nėra tinkamos šventovės, kuri sutalpintų tikinčiuosius ir svečius, norinčius dalyvauti iškilmingame krikščionybės minėjime. Tokios šventovės, kuri sutalpintų visus, nėra nei Vilniuje, nei Kaune. Nenoromis susidaro įspūdis, kad artėjantį Lietuvos įjungimo į krikščionių bendruomenę sukakties minėjimą spaudžia politinės jėgos.

Norinčių dalyvauti Lietuvos krikšto minėjime gali susidaryti tūkstančiai ir daugiau. Čia ir iškyla pagrindinis klausimas. Kodėl taip svarbus Lietuvai minėjimas nukeliamas į Kauną, kuris nieko bendro neturėjo su istoriniu Lietuvos krikštu?

Kai Kanados Toronte lankėsi popiežius Jonas-Paulius II, nebuvo tokios šventovės, kuri sutalpintų norinčius popiežiaus Mišiose dalyvauti ir jį pagerbti. Dėl stokos talpios šventovės buvo parinktas sporto stadionas. Jame sutilpo visi. Lietuvoje krikšto sukakties minėjimas galėtų būti rengiamas Vingio parke, atviroje gamtoje, po atviru dangumi. Jis pilnai atitiktų Lietuvos krikšto pradžią, kuri prasidėjo Vilniuje po atviru dangumi. Tuo tikriausiai būtų patenkinti visi lietuviai.

Viso laisvojo pasaulio lietuviai ir kenčiantieji pavergtoje tėvynėje turi stengtis, kad pagrindinis Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimas būtų rengiamas Vilniuje — Lietuvos sostinėje. To reikalauja Lietuvos garbė ir paties istorinio įvykio svarba.

Vyskupas pas Brazilijos lietuvius

Vyskupo Pauliaus Baltakio atsilankymas Sao Paulo mieste ir kitose vietovėse

H. MOŠINSKIENĖ

Sujudo sukruto lietuviškos parapijos, kaip garbingiau sutikti mielą ir retą svečią S. Paulyje. Iš anksto programa buvo paskelbta "M. Lietuvos" savaitraštyje nuo vasario m. 14 d. atvykimo iki kovo m. 4 d. atsisveikinimo. Pradžioje susitikimai buvo rengiami su paskiromis labai negausiomis grupėmis, bet, Vasario 16 minėjimas praėjo tikrai iškilmingai.

Didžioji iškilmė

Šv. Juozapo lietuvių šventovė buvo pilnutėlė maldininkų. Šv. Mišias atlaikė J. E. Vyskupas su lietuviais kunigais. Dalyvavo: prel. Pijus Ragažinskas, kun. Pr. Gavėnas, kun. dr. Antanas Milius, kun. M. Gaidys ir V. Zelinos parapijos klebonas kun. J. Šeškevičius. Prie altoriaus stovėjo tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimas su Lietuvos ir Brazilijos vėliavomis.

V. Tatarūno specialiai paruoštas jungtinis choras giedojo lietuviškas giesmes. Po pamaldų J. Ekscelencija padėjo trispalvį gyvų gėlių vainiką prie Laisvės paminklo, lydimas jauniausios kartos lietuvių vaikaičių ir visos minios. Čia, plevėsuojant Lietuvos trispalvei, Brazilijos ir S. Paulo miesto vėliavoms, buvo pagerbta nepriklausoma Lietuva.

Ši šventė sutapo su 50 metų sukaktimi Šv. Juozapo šventovės, pastatytos a.a. kun. Benedikto Suginto pastangų dėka 1936 m. S. Paulyje, V. Zelinos priemiestyje. Savo laiku ši parapija jungė visus lietuvius į vieną šeimą — buvo stiprus choras, rengiamos įvairios šventės su spektakliais, iš sakyklos skambėjo prasmingi lietuvių kunigų pamokslai, suvargusiomis rankomis, bet kilnia širdimi statytos ir papuoštos šventovės skliautuose. Šiandieną J. Ekscelencijai teko pamatyti kuklų, bet tikrai nuoširdų tų reikšmingų dviejų sukakčių minėjimą.

Po pamaldų, didesnė dalis tautiečių sugužėjo į seselių M. Arkangelo gimnazijos salę. Programa buvo atlikta jaunimo. Pranešėjų pareigas atliko Oktavijus Rutkauskas-Mašado ir Nilza Guzikauskaitė. Šoko mažieji ir vyresnieji tautinių šokių ansamblių nariai, "Volungės" choras, ved. Liucijos Banytės, padainavo keletą linksmų dainų. Pabaigoje buvo parodytas kun. J. Šeškevičiaus kūrybos gyvasis paveikslas, vaizdavęs Lietuvoje persekiojamų tikinčiųjų sunkų kelią. Pabaigoje sugiedotas Lietuvos himnas.

Su organizacijomis

J. Ekscelencijai teko susipažinti su ateitininkų ir skautų jaunimu. Ypatingai pagarbiai jis buvo priimtas Lietuvių sąjungos Brazilijoje. Šios organizacijos pirm. Aleksandras Bumblis pakvietė į prezidiumą visą valdybą, ją pristatė ir nuosaikioje kalboje papasakojo šios organizacijos įsteigimo priežastis ir jos tęstinumą nuo 1931 m. Šioje vakarienėje dalyvavo per 70 asmenų. Vakaronė praėjo jaukiai draugiškoje nuotaikoje. Atsisveikinant garbingam svečiui buvo sugiedota "Ilgiausių metų . . ."

Vasario 21-23 d.d. globėjai išsivežė svečią į "Lituaniką" rekolekcijoms ir lietuvių katalikų konferencijai. Kiek teko sužinoti, dalyvavo apie 16 asmenų. Kodėl tos rekolekcijos buvo skirtos tik "išrinktiesiems", neaišku. Jau daug metų, kai mirė a.a. prel. Z. Ignatavičius, mes tų rekolekcijų esame pasiilgę.

Saleziečių šventovėje

Kovo 2 d. šv. Kazimiero šventė Mookoje, saleziečių lietuvių parapijoje, vadovaujant klebonui kun. Pr. Gavėnui, praėjo tikrai iškilmingai pagal turimas sąlygas. Susirinko apie 150 žmonių. Procesijoje dalyvavo jaunimas tautiniais drabužiais pasipuošęs, giedamos giesmės. Šv. Mišias aukojo vyskupas P. Baltakis, koncelebruojant prel. P. Ragažinskui, kun. Pr. Gavėnui ir kun. Pr. Urbaičiui. Giedojo V. Tatarūno choras, palydint F. Girdauskui.

Jo Ekscelencijos pamokslas rišo visus į bendrą šeimą, kvietė negailėti asmeninės aukos Lietuvos labui. Jis pabrėžė savitarpio bendradarbiavimo reikšmę ir kvietė jungti lietuviškon veiklon ir mišrias šeimas, kaip tai pastebima Australijos ir Kanados lietuviuose.

Pas dr. Šaulį

Kovo 3 d. svečias su nedidele grupe lietuvių — organizacijų pirmininkais buvo pakviestas pietums į dr. Vytauto Šaulio "Achė". Pastarojo vadovaujama vaistų gamybos pramonė yra milžiniška. Ji siunčia atitinkamą medžiagą į įvairius kraštus vaistų gamybai. Bendrovės pirm. yra dr. Vytautas Šaulys, lietuvių kilmės, sunkiai kalbąs lietuviškai, bet visu nuoširdumu prisidedąs prie lietuvybės išlaikymo Brazilijoje.

Po skanių pietų teko apžiūrėti visą įmonę, pamatyti, kaip gaminami vaistai, kuriais daug kas naudojasi ir kurių gamyboje dirba apie 2000 darbininkų, nežiūrint moderniausių automatinių mašinų.

Savo kalboje į svečius dr. V. Šaulys pabrėžė: "Nors nekalbu lietuviškai, bet jaučiuosi lietuvis su jumis drauge. Mano tėvai buvo lietuviai, jie jau mirę, bet esu tikras, kad jie džiaugtųsi matydami šį mūsų brolišką susitikimą čia su Brazilijoje gyvenančiais bendrataučiais".

Išvyko

Kovo 4 d. svečias išvyko į Montevideo Urugvajun. Buvo ir nebėra. Pamatėme, iš tolo susipažinome. Jaunas, sveikas, taktiškas ir kuklus, be akcento kalbąs lietuviškai, bet palydoje tarp tiek garbingų kunigų neprieisi, nepasikalbėsi. Pasidžiaugėme, kad aplankė mus, kuriems labiausiai buvo reikalingas. Su ilgesiu lauksime J. Ekscelencijos kitą kartą mus aplankant.

Apie vyskupo P. Baltakio atsilankymą Brazilijoje rašė stambiausias S. Paulo dienraštis Brazilijoje 1986 m. vasario m. 22 d. laidoje: "Bispo visita os lituanos" (Estado de S. Paulo, 22.2.1986). Straipsnis neilgas, bet pabrėžiantis lietuvių ištikimybę Katalikų Bendrijai, esančiai Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II globoje.

Ateivių parodoje

Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių archyvo bei muziejaus komisijos pirm. Aldonos Valavičienės pastangomis š. m. kovo 14-20 d.d. turėjome Lietuvos paviljoną S. Paulo miesto Bienal rūmuose. Šiais metais mūsų pasirodymas buvo kuklus, bet būdingas lietuviškais rodiniais. Buvo Laisvės paminklo statulos replika. Vaizdais parodyta Lietuvos gamta, architektūra, jaunimo, o ypač imigrantų, istoriniai, kultūriniai laimėjimai Brazilijoje. Didelė staigmena buvo apie 50 lėlių, atvežtų iš įvairių Lietuvos sričių. Įdomūs medžio darbai ir audiniai, iš šiaudelių pagaminti paveikslai. Publikai teko pasidžiaugti jaunimo pasirodymu scenoje: šoko tautinius šokius. Buvo pagerbta Petro ir Onos Šimonių šeima, kurių dukterys, vaikaičiai ir provaikaičiai nuoširdžiai reiškiasi lietuviškuose parengimuose, o Petras ir 80-metį peržengęs dar dalyvauja chore. Šioje parodoje ypatingai pasidarbavo Aldona ir Jonas Valaviciai, Ona, Vera ir Jonas Tatarūnai, S. ir J. Silickai, Koralkov-Dirsė ir kiti.

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. ***Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE,*** $15.00, JAV
2. ***Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE,*** $15.00, JAV
3. ***Jokūbas Dagys, SCULPTURES*** (meno albumas), $35.00, JAV
4. ***J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS,*** $6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

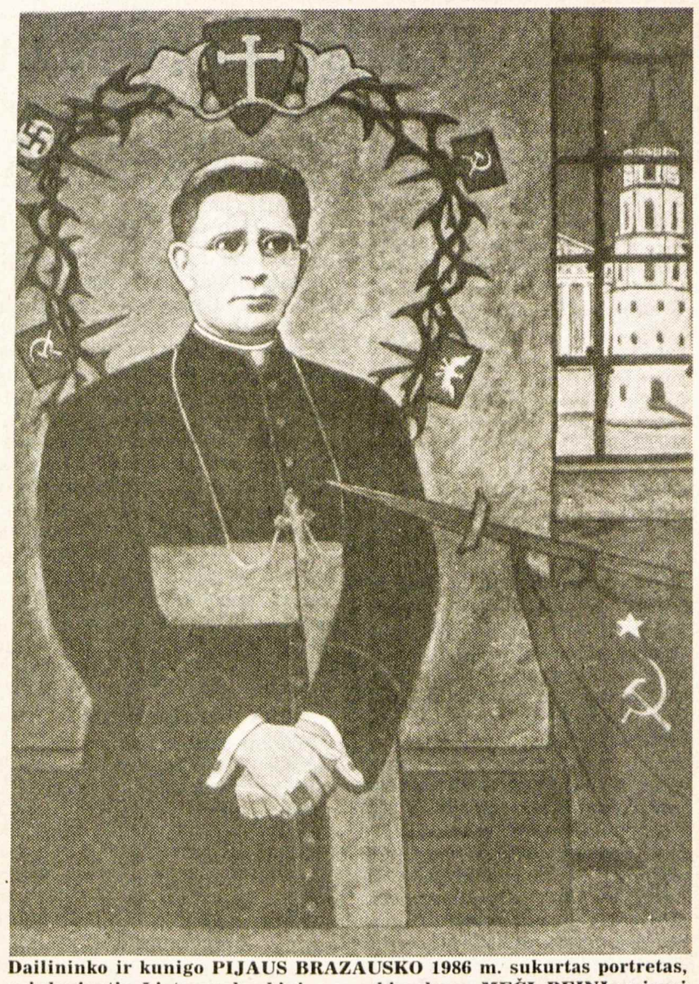

Dailininko ir kunigo PIJAUS BRAZAUSKO 1986 m. sukurtas portretas, vaizduojantis Lietuvos kankinį a.a. arkivyskupą MEČĮ REINĮ, mirusį sovietiniame Vladimiro kalėjime, Sovietų Sąjungoje

GAUTA IŠ LIETUVOS

Materialistinis nužmoginimas II

PRANAS VYTĖNAS

Paskaitę bet kurį Lietuvoje išleistą marksistinės-leninės filosofijos vadovėlį, sužinome, kad materializmas pagrindinę savo dogmą nusako taip: materija yra pirminė, o sąmonė antrinė. Tai reiškia, kad viskas, kas realiai egzistuoja, tėra tik materija, medžiagiškos prigimties dalykai.

Pagal materializmą reali yra tik nesukuriama ir nesunaikinama, amžinai judanti materija, iš kurios, savaimingo vystymosi keliu, atsirado gyvybė, o iš gyvulių pasaulio išsivystė žmogus, savo atsiradimu sukurdamas ir visuomenę. Nesą ir negalį būti nieko, kas nebūtų gamta ir visuomenė, todėl nėra Dievo, nėra sielos, nėra pomirtinio gyvenimo, nėra aukštesnės žmogaus būties prasmės. Visa, kas realu, pagal materializmą, yra šiapusiška, žemiška, trapu ir laikina, o amžina ir begalinė yra tik beasmenė, bedvasė materija.

Šitokį pasaulio aiškinimą materialistai laiko vieninteliu teisingu ir beatodairiškai atmeta tokias filosofines pažiūras, kurios nuo materializmo skiriasi.

Kyla klausimas, kuo gi materialistai paremia savo kategorišką teiginį, kad jų filosofija yra vienintelė teisinga. Į tokį klausimą marksizmo vadovėliai duoda atsakymą, tvirtindami, kad materializmo, kartu ir ateizmo, teisingumas priklauso nuo jų moksliškumo. Materializmas, ypač dabartinė jo forma — dialektinis materializmas, esąs teisingas dėl to, kad jis yra moksliška filosofija, tikrovę aiškina taip, kaip ją aiškina mokslas, tai yra, pačioje tikrovėje esančių jėgų pagrindu. Visokia kitokia dabarties ir praeities filosofija, vadovėlinių marksistų teigimu, yra nemoksliška ar nepilnai moksliška, todėl yra atmestina kaip idealistinis paklydimas arba tiesiog kaip išnaudotojų prasimanymas mulkinti liaudies mases.

Labiausiai nutolusiu nuo mokslo yra laikomas religinis pasaulio supratimas. Religijai yra skiriama daugiausia marksistinių filosofų bei ateistų išpuolių. Suprantama, kad Lietuvoje tokių išpuolių bei "kritikos" daugiausia susilaukia katalikybė.

Kadangi marksistai be paliovos pabrėžia, kad jų filosofija yra moksliška, o vadinamoji idealistinė bei religinė filosofija yra nemoksliška arba antimoksliška, — prie šio klausimo reikia sustoti ilgiau. Kyla klausimai: ar materializmo tezė, kad materija yra pirminė, o sąmonė antrinė, tikrai yra moksliškai pagrindžiama? ar filosofija iš viso turi vadovautis ir remtis vien tik mokslo principais bei duomenimis?

Pažiūrėkime, ką apie tikrovę sako mokslas. Mokslas tikrovę tiria specifiniu — kiekybės, struktūros požiūriu. Bet kuri brandi mokslo šaka kiek galima tiksliau apibrėžia savo tyrimo sritį ir nesiima nieko teigti ar spręsti apie tokius dalykus, kurie į tą sritį neįeina. Dėl to mokslas, jeigu jis yra korektiškas, nesiima daryti apie pasaulį galutinių išvadų.

Šiuolaikinis mokslas nesiima ir negalėtų pasakyti nieko apibrėžto ir pagrįsto apie tokius dalykus, kaip pasaulio, materijos ir sąmonės prigimtis, galutinė žmogaus gyvenimo prasmė ir panašiai.

Įvairios mokslo šakos, tyrinėdamos žmogaus organizmą ir psichiką, žmonių ekonominę ir kultūrinę veiklą, konstatuoja, be ko kito, tą faktą, kad žmogaus kūnas ir sąmonė, medžiaga ir dvasia yra ypatingu būdu tarpusavy susiję ir viena kitą paveikia. Bet joks mokslininkas negalėtų paaiškinti, kokiu būdu žmogaus smegenų veikla yra susijusi su jo mintimis ar kitais dvasiniais reiškiniais. Mokslo uždavinys ir yra tą sąmonės ir medžiagos tarpusavio priklausomybę aiškinti struktūriškai.

Tačiau nėra jokių galimybių nuo tokių tyrinėjimų eiti prie argumentuotų sąmonės ir medžiagos prigimties aiškinimų. Juo labiau nėra jokio logiškai pagrįsto kelio nuo struktūrinių sąmonės ir medžiagos ryšio tyrimų eiti prie kategoriškos išvados, kad materija yra pirminė, o sąmonė — antrinė, kad viskas, kas realu, yra vien tik materija arba materialios kilmės dalykai. Todėl teiginys, jog materializmas yra vienintelė moksliška ir dėl to vienintelė teisinga filosofija, tėra ne daugiau, kaip niekuo nepagrįstas dogmatiškas tvirtinimas.

Tokia filosofija, kuri aiškintų pasaulį tik moksliškai, negalėtų pasakyti nieko savito, nes juk mokslas moka kalbėti pats už save. Tikros filosofijos uždavinys yra pasakyti apie pasaulį žymiai daugiau, negu pasako mokslas, todėl tikra filosofija negali remtis vienu tik mokslu. Materializmo pretenzijos mokslo vardu neigti Dievo buvimą yra visiškai nepagrįstas, nes mokslas iki Dievo buvimo klausimo neina ir neturi priemonių jam spręsti. Materializmas neturi nei pagrindo, nei teisės mokslo vardu neigti religiją, kaip jis neturi teisės pasisavinti ir intelektualinės kontrolės funkcijos.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PAVASARIS UPĖSE

"Tiesos" 1986 m. kovo 22 d. laidoje pavasarinį polaidį Lietuvos upėse aptaria hidrologinių prognozių viršininkas Juozas Lisas. Ledas Nemune ties Seredžiumi šiemet pajudėjo savaite anksčiau — kovo 19 d. Paskutinis žiemos mėnuo buvo speiguotas, neatrodė, kad pavasaris sualsuos jau kovo pradžioje. Pirmos išsiliejo mažosios upės: Nevėžis — kovo 8 d., Bartuva — kovo 10, Minija vidurupy ir žemupy — kovo 12, Jūra ties Taurage — kovo 16, Šventoji, Žeimena ir Merkys — kovo 15 d. Šią žiemą Lietuvos upės užšalo vėliau. Nemuno aukštupį ir žemupį ledas sukaustė paskutinėmis 1985 m. gruodžio dienomis. Kauno marios taip pat užšalo paskutinę gruodžio savaitę, tik Kuršių marias ledas sukaustė šiek tiek anksčiau nei įprasta. Žiemos pabaigoje ledas Lietuvos upėse buvo 30-45 cm storio, vandens saugyklose, ežeruose ir Kuršių mariose 40-55 cm storio. Pasak J. Liso, tokia ledo danga buvo didesnė, negu rodo vidutinės daugiametės normos. Sniego danga ant upių ledo vos ne pusantro karto viršijo daugiametę normą. Buvo laukiama, kad Nemunas vidurupyje pakils 2,5, žemupyje 3-3,8, Neris ir Šventoji — 2-2,7 metro. Dėl saulėtų dienų sniego danga Lietuvos vakaruose, išskyrus Žemaitiją, nutirpo apie kovo vidurį. Ji liko tik Nemuno aukštupyje ir Neries baseine. Vanduo nepakilo net iki vidutinės daugiametės atžymos.

UPIŲ POTVYNIAI

Pavasarinio polaidžio metu Lietuvos upes stebi 36 hidrologiniai postai, nes kai kur susidaro ledų sangrūdos. Jų dažnai pasitaiko Nemuno kilpose ties Birštonu ir žemupyje. Papildomi postai tada budi Nemuno kilpose ties Prienais ir Balbieriškiu, Nevėžyje ties Kėdainiais, Minijos žemupyje ties Lankupiais. Didžiausias Nemuno potvynis ties Druskininkais įvyko 1958 m. pavasarį, kai vanduo pakilo 10,96 metro ir apsėmė žemesnes Druskininkų vietas. Nemuno vidurupyje ledai susigrūdo ties Prienais 1924 m. Vanduo tada pakėlė tiltą ir dalį jo konstrukcijų nunešė net už Kauno. Prie tilto buvo prispaustas ir pusiau perlaužtas garlaivis "Darbininkas". 1937 m. potvynis vėl nuplovė atstatytą Prienų tiltą. Didžiausio potvynio Kaunas susilaukė 1946 m. Ledonešio metu Nemune ir Neryje tada atsirado sangrūdų, kurių nepavyko suardyti. Ledai Neryje ties Vilniumi pajudėjo kovo 22 d. Neries vandenys, neradę kelio į užšalusį Nemuną, 2,5 metro banga užliejo Vilijampolę. Kai kovo 25 d. naktį pajudėjo Nemunas, vanduo pakilo 8,57 metro. Metrinis vandens sluoksnis užliejo Laisvės alėją, į Nemuną buvo nunešta 10 vienaaukščių namų. Nemuno žemupyje yra vos kelis metrus virš jūros lygio pakilusi lyguma. 1888 ir 1958 metais buvo visai apsemtas Rusnės miestelis. Užlietas sausumos plotas apėmė 57.000 hektarų, jo plotis siekė 12-14 kilometrų. 1980-81 m. potvynis truko net keturis mėnesius, kai dėl šilto oro prasidėjo žiemos poplūdis. Vanduo nuslūgo tik balandžio pabaigoje.

IŠPJOVĖ VIŠTAS

A. Kolumainienė iš Jurbarko rajono Pupkaimio kaimo kovo 4 d. laidoje skundžiasi "Valstiečių laikraščio" redakcijai: "Kiaunė mūsų kaimelyje ne vienoje sodyboje išpjovė vištas. Pjauna ne po vieną, dvi, o dešimtimis. Kaip gintis? . . ." Redakcija pirmiausia užtikrina, kad tai, matyt, ne kiaunės, o šeško darbas. Gintis, kaip ir seniau, reikia spąstais: "Gal dar likę kaime kas iš senesnių, mokančių padaryti nesudėtingus medinius spąstus — dėželes su pakeliamomis angomis. Gal tokie spąstai dar kur nors prie klėties mėtosi? Jei ne — prašykime medžiotojų pagalbos, gal jie parūpins dabartinių metalinių spąstelių".

DRABUŽIAI MOTERIMS

Pirmoji Kaune atidaryta moteriškų drabužių parduotuvė-salonas prekiauja gaminiais, parduodamais įmonės ir prekybininkų sutartomis kainomis. Vedėja Jovita Mozaliauskienė aiškina, kad parduotuvė iš "Gegužės 1-sios", "Baltijos", "Lelijos" susivienijimų gauna naujausių, madingiausių modelių drabužius, siūtus nedideliais kiekiais. Jei sutartomis kainomis jie neišperkami, grąžinami įmonei ir tada pigiau parduodami kitose parduotuvėse. Naujoje parduotuvėje, kuri atidaryta Laisvės alėjoje, moterys gali įsigyti kone visus reikmenis, pradedant batais ir baigiant karoliais.

MENKA DRAUDA

Lietuvoje dabar įvyksta daug automobilių nelaimių su gyvybės aukomis, kurių, atrodo net nebando padengti valstybinė drauda. Tokį įspūdį sudaro kauniečių Liekų ir Steponavičių šeimos skundas "Komjaunimo tiesos" redakcijai kovo 15 d. laidoje: "Praėjusių metų rugpjūčio 9 d. mūsų sūnus ir dukra nuosavais 'Žiguliais' išvažiavo atostogauti į Svetlogorską. Po audros, slidžiame kelyje vairuotojas nesuvaldė mašinos ir ši susidūrė su priešpriešiais atvažiuojančiu sunkvežimiu. Avarijos metu žuvo visa šeima — dukra, sūnus ir anūkė. Iš automobilio liko metalo laužas. Automobilis buvo apdraustas Kauno rajono valstybinio draudimo inspekcijoje. Mes, žuvusiųjų tėvai, kreipėmės ten dėl draudimo išmokėjimo. Mums paaiškino: avarijos kaltininkas mūsų sūnus ir žentas, todėl draudimas nebus išmokėtas. Argi tai teisinga? . . ." Redakcija praneša, kad vyriausioji valstybinio draudimo valdyba, išnagrinėjusi Liekų ir Steponaičių skundą, įsakė jiems išmokėti 2.288,60 rb. Tai privalo padaryti Kauno rajono valstybinio draudimo inspekcija. Padengiamas automobilis, bet tėvai nieko negauna už žuvusių savo vaikų ir vaikaitės gyvybę, net ir laidotuvių išlaidas. Atrodo, automobilis yra svarbesnis už gyvybę — drauda padengia jo pataisymą arba išmetimą į geležies laužą.

V. Kst.

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

AUDRA TRAVEL

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

Įdomios kelionės į LIETUVĄ, pigiausia kaina tik $1,400.00!!! Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje – 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Išvykimo datos:

Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE "EXPO 86"!!!

Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KAINA: $836.00 kan.** Vietų liko nedaug – skubėkite užsisakyti.

EGZOTIŠKA KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ,

aplankant Havajų salas, Fidži, Naująją Zelandiją. **Išvyksta spalio 10 — grįžta lapkričio 2, 23 dienų kelionės kaina tik $3895 kan.,** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, puikius viešbučius, maistą, ekskursijas, pervažiavimus ir daug kitų dalykų apie kuriuos teiraukitės mūsų biure.

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas šalis.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:

1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Didžiosios loterijos vykdytojai "Tėviškės žiburių" spaudos vakare Anapilio salėje laukia atsiliepiant laimingųjų dalyvių. Iš kairės: VYTAUTAS AUŠROTAS, dr. SILVESTRAS ČEPAS — KLK kultūros draugijos pirmininkas, administratorė SALOMĖJA ANDRULIENĖ, antroji administratorė FELICIJA URBONIENĖ Ntr. St. Dabkaus

Hamilton, Ontario

LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS balandžio 3 d., turėjo mėnesinį susirinkimą ir velykinį pobūvį. Susirinko apie 100 narių ir svečių. Klubo pirm. K. Mikšys perskaitė darbotvarkę. Po oficialiosios dalies, kurioje buvo išsiaiškinta klubo rengiama ekskursija į pasaulinę Vankuveryje parodą ir į Montrealį, prasidėjo velykinių margučių konkursas, meninė dalis, vaišės ir filmas. Dalyviai sunešė daugybę margučių. Dešimties asmenų margučiai buvo atrinkti konkursui. Gražiausiems buvo paskirtos 5 premijos. I v. teko M. Pusdešrienei, II E. Tėvelienei, III P. Lukošienei, IV A. Steponavičienei, V D. Jankūnienei.

Meninę dalį atliko radijo programos "Gintariniai aidai", vedėja L. Stungevičienė su padėjėju K. Bungarda. Tai buvo kilometrinė juosta, užpildyta įvairių sričių patarimais, humoru, šypsenomis. Buvo daug juoko. Visi vaišinosi klubo šeimininkės A. Mačiulaitienės skaniai paruoštais valgiais. Jai talkino K. Mikuckienė, P. Krivinskienė, A. Pranskūnienė ir kitos moterys, kurios net už pyragus neėmė atlyginimo.

Pabaigai buvo parodytas filmas, sumontuotas 1956 m. iš gražių Lietuvos vaizdų ir įdomesnių nepriklausomos Lietuvos įvykių.

Pensininkė

AV PARAPIJOS CHORAS su savo vadove D. Deksnyte-Powell stropiai ruošiasi balandžio 26 d. koncertui. Choras su sol. A. Laugaliene yra pakviesti atlikti meninę programą Kanados lietuvių šaulių rinktinės "Vilnius" suvažiavimo pokylyje. Savo metinį koncertą-vakarą parapijos choras ruošia š. m. lapkričio 8 d. Į choristų eiles įsijungė ir Alb. Stasevičius.

ELENA TĖVELIENė tapo Eatono kelionių įstaigos paskelbtų reklaminių laimėjimų aukščiausios premijos laimėtoja. Jos užpildyta anketa laimėjo jai dviem žmonėm 2 savaičių apmokamą ekskursiją į Hong Kongą ir Kiniją. Laimingiesiems E. Ant. Tėveliam tai dar vienas jų laimėjimų. Prieš kiek laiko E. Tėvelienė yra laimėjusi $10,000 su Ontario provincijos loterijos bilietu, o prieš keliolika metų Ant. Tėvelis buvo laimėjęs $145,000 su "Irish Sweepstake" bilietu. E. Ant. Tėveliai žada pasinaudoti tuo savo laimikiu ir skristi pamatyti tų egzotiškų Tolimųjų rytų.

DR. ALG. S. SAUNORIŲ sūnus Gedis balandžio 12 d. vedė Erin Rooney. Jų santuoką per šv. Mišias AV šventovėje palaimino klebonas kun. J. Liauba. Jaunasis Saunoris yra gimęs okupuotoje Lietuvoje, su tėvais imigravęs Kanadon; čia baigė ekonomisto mokslus ir dabar dirba savo srityje.

HAMILTONO GIMNAZIJŲ mokinių, pasižymėjusių moksle ir visuomeninėje veikloje, "Max Rotman" žymeniu šiemet buvo pagerbtos ir dvi lietuvaitės — Onutė Žukauskaitė ir Dana Grajauskaitė. Sekmadienį per iškilmes miesto rotušėje tą humanitarinį žymenį iš viso miesto ir apylinkių gimnazijų gavo tik 8 moksleiviai. Onutė ir Dana mokosi St. Mary's gimnazijos XII klasėje, abi yra "Honor Roll" moksleivės, veiklios savo gimnazijoj, taip pat veiklios ir mūsų lietuviško jaunimo organizacijose.

A. a. KAZIO KVEDARO mirties metinės buvo paminėtos balandžio 11 d. AV šventovėje gedulingomis pamaldomis. Į metines suvažiavo nemažas būrys velionies buvusių artimųjų. Po pamaldų Birutė Kvedarienė visus dalyvavusius pasikvietė į savo namus pusryčių.

KLKM DR-JOS HAMILTONO SKYRIUS yra pasikvietęs du policijoje tarnaujančius lietuvius kalbėti vietos lietuviams apie įvykstančius namų apiplėšimus, vagystes ir apie pasekmes neblaivių vairuotojų. Paskaita įvyks balandžio 27, sekmadienį, tuoj po 10.30 v. Mišių Jaunimo centre. **K. M.**

MARIJA KVEDARIENĖ savo vyro Kazimiero vienerių metų mirties sukakties proga paaukojo Tautos fondui $100. Fondas jai reiškia nuoširdžią padėką.

Rodney, Ontario

KLB RODNEY APYLINKĖS VALDYBA rengia Motinos dienos minėjimą gegužės 4, sekmadienį, 5 v.p.p., Rodney Lietuvių namuose. Paskaitą skaitys kun. I. Mikalauskas, OFM, meninę dalį atliks smuikininkė Regina Bankienė. Visi kviečiami iš arti ir toli. **Rengėjai**

Vancouver, B.C.

VYKSTANTIEMS Į "EXPO 86" patariama aplankyti ir lietuvišką ąžuoliuką Vankuverio miesto Van Dusen botanikos sode. Tas ąžuoliukas buvo atvežtas iš okupuotos Lietuvos F. S. Valių 1977 m. ir padovanotas bei pasodintas minėtame botankos sode 1985 m. pavasarį. Jį galima rasti sodo šeštame skyriuje (oak section), kur be jo yra dar keliolika kitų ąžuolų iš įvairių pasaulio kraštų, bet iš Europos tik vienintelis, — "Lithuanain oak from Europe". Taip užrašyta jo identifikacijos lentelėje. Botanikos sodo direktorius Roy Forster prašė to ąžuoliuko dovanotojus sutikti, kad lentelėje būtų pažymėta, jog tas ąžuoliukas išaugintas iš sėklos, nes pagal Kanados įstatymus jokių medžių, gėlių ar augalų į Kanadą įgabenti uždrausta. Tas botanikos sodas yra labai arti miesto centro, prie Oak gatvės ir 33 Ave. Oak autobusas ten praeina iš miesto centro. **Kor.**

PASAULINĖ PARODA IR NAKVYNĖS. "TŽ" š. m. 12 nr. išspausdinta KLB Vankuverio apylinkės valdybos žinutė: "Atvykstantiems tautiečiams į EXPO 86' pranešame, kad KLB Vankuverio apylinkės valdyba neturi nieko bendro su parūpinimu nakvynių. Privačiai tuo rūpinasi Edvardas Gumbelis". Šis Vankuverio apylinkės valdybos pranešimas reikalingas paaiškinimo. Š. m. vasario mėnesį apylinkės valdybos pirm. B. Vileitai prašant sutikau dirbti Bendruomenės rėmuose padėti nakvynių reikaluose atvykstantiem tautiečiams į pasaulinę parodą. Man išsiuntus skelbimus į spaudą ir gerokai vėliau apylinkės valdyba, matyt, pabūgusi atsakomybės atšaukė savo anksčiau man pavestą pareigą. Aš pradėtą darbą tęsiu ir toliau kaip privatus asmuo. Šiuo metu yra užsiregistravęs gražus būrelis tautiečių, norinčių nakvoti lietuvių šeimose. Atrodo, bus geroka spūstis atėjus liepos mėnesiui. Šiuo metu dar yra vietų. Jei kas pageidautų, prašau rašyti: E. Gumbelis, 14309 Green Crest Dr., Surrey, B.C., V4A 2H7, arba skambinti (604) 536-9771.

Thunder Bay, Ontario

VASARIO 16 per kelerius praėjusius metus minėdavome pavasarį dėl šalto klimato ir kai kurių tautiečių nesveikatos. Šiemet žiema prasidėjo nuo pusės lapkričio, buvo labai šalta, bet vasario 16 d. pasirodė tinkamas laikas iškilmei. Susirinko 17 asmenų Ogdon mokyklos patalpose. Lietuvos ir Kanados himnus pianinu paskambino muzikos mokytoja Laura Simonaitytė-Gresch. Mirusieji buvo pagerbti tylos minute ir užprašytomis Mišiomis Šv. Patriko šventovėje. Prakalbose buvo priminta Lietuvos istorija, vedusi į nepriklausomybės atgavimą. Tautos fondui ir Kanados Lietuvių Bendruomenei surinkta $115 aukų. Po programos buvo pasivaišinta ir pasidalinta dabarties rūpesčiais. **Dr. E. Jasevičiūtė**

Calgary, Alberta

PAAUKOJO TAUTOS FONDUI: 50 dol. — St. Zaldokas, T. Gluoksnys; 30 dol. — Ant. Vyšniauskas; 20 dol. — savanoris-kūrėjas P. Kvietys, T. Devenis, V. Sapkuvienė, K. Slavinskas, C.L.D., L. Bruzga; 10 dol. — Verutė, Ad. Karpienė, K. Vaitkūnas, V. Dubauskienė, J. Stankevičius, J. Žemaitis, J. Bruzga, A. Sarpalius.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū už aukas Lietuvos laisvės reikalams. Ačiū Tautos fondo atstovui Pranui Gluoksniui už surinktas aukas. **Tauto fondo atstovybė Kanadoje**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Važiuojantiems į pasaulinę parodą "EXPO 86"
Vankuveryje, Britų Kolumbijoje.

*Tautiečiai, kurie dar nėra užsakę nakvynių ir norėtų apsistoti pas lietuvius, dėl informacijų galite rašyti **E. Gumbeliui, 14309 Green Crest Dr., Surrey, BC V4A 2H7** arba skambinti: **(604) 536-9771.** Vankuverio lietuviai mielai sutinka apnakvydinti svečius lietuvius už nedidelę kainą.*

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	10½%
santaupas	7%	asmenines paskolas	12¼%
kasdienines palūkanas už santaupas	6½%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	9%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	9¼%		
reg. pensijų fondo	8%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	8½%		
Reg. pensijų 1 m.	9%		

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių politinių kalinių sąjungos užprašytas Mišias už Sibiro kankinius kovo 16 d. Čikagoje, Tėvų jėzuitų koplyčioje, atnašavo ir jiems skirtą pamokslą sakė vysk. V. Brizgys, pabrėždamas didelę kančių prasmę, kuri niekada nebus užmiršta. Po Mišių buvusių politinių kalinių ir pamaldų dalyvių vardu pasiųsta telegrama prez. R. Reaganui, dėkojanti už žmogaus teisių klausimo iškėlimą Ženevos konferencijoje. Prie telegramos buvo pridėti 42 Sibire kalinamų lietuvių sąžinės kalinių adresai. Įrėmintas tų kalinių sąrašas, per Mišias išstatytas koplyčioje, atiduotas Jaunimo centrui. Ten jis bus iškabintas su reikšmingu prierašu: "Lietuvi, neužmiršk!" Plakatinį sąrašą yra išleidusi Lietuvių politinių kalinių sąjunga, suorganizuota dar pokarinėje Vokietijoje, atgaivinta 1983 m. Čikagoje įvykusiame suvažiavime. Informacijas teikia ir buvusius politinius kalinius registruoja P. Narutis, 4004 So. Talman Ave., Chicago, IL 06632, USA.

Kun. dr. Juozas Prunskis, ALTos informacijos vadovas, pakviestas Čikagos centre esančios "Kol Ami" sinagogos vadovybės, vasario 28 d. skaitė paskaitą apie lietuvių-žydų santykius. Jis pabrėžė Lietuvos nepriklausomybės metais žydų turėtą kultūrinę bei ekonominę autonomiją. Lietuva tada turėjo net žydų ministerių, jos teritorijoje buvo visam pasaulyje žinoma teologinė žydų mokykla. Kun. dr. J. Prunskis patarė nekaltinti lietuvių dėl nacių padarytų nusikaltimų. Esą dabar reikia kovoti prieš raudonuosius Sovietų Sąjungos nacius, nuo kurių kenčia ir žydai, ir lietuviai. Informaciją apie šią pasakitą iš anksto paskelbė sinagoga savo leidinyje "The Voice", įdėdama kun. dr. J. Prunskio nuotrauką ir suglaustą biografiją.

Urugvajus

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, pas Montevideo lietuvius viešėjo kovo 4-11 d.d. Pirmą susitikimą su parapijiečiais jis turėjo kovo 7 d. Pokalbyje buvo aptarti lietuvių parapijos reikalai, pareikštas susirūpinimas pablogėjusia kun. J. Giedrio, SJ, sveikata, lietuvių skaičiaus mažėjimu pamaldose, gandais, kad lietuvių jėzuitų provincijolas gali uždaryti šią parapiją. Vysk. P. Baltakis, OFM, patarė kun. J. Giedriui parūpinti poilsio atostogas. Vysk. P. Baltakis, OFM, nuramino, kad lietuviai jėzuitai kunigai nebus atšaukti iš Montevideo. Susitikime su Montevideo arkiv. J. Gottardžiu paaiškėjo, kad jis Fatimos parapiją paliks tik lietuviams. Jų kunigams tada nereikės aptarnauti kitus katalikus. Taip jiems bus sumažinta per sunki darbo našta.

Pagrindine iškilme tapo vysk. P. Baltakio, OFM, Mišios kovo 9, sekmadienį, Sutvirtinimo sakramento teikimas. Į pamaldas jis atėjo procesijoje, lydimas trijų kunigų, vienuolikos sutvirtinamųjų, tautiniais drabužiais pasipuošusio jaunimo, kurio atstovai nešė Lietuvos, Urugvajaus ir Vatikano vėliavas. Lietuviškas giesmes giedojo choras, į kai kurias įjungdamas ir visus dalyvius. Iškilmingas buvo Sutvirtinimo sakramento teikimas. Po pamaldų visi susirinko pietums parapijos salėje. Meninę tautinių šokių programą atliko jaunasis "Ąžuolynas" ir mažieji "Rintukai". Pastarieji taipgi padainavo ir keletą lietuviškų dainų. Parapijos vardu vysk. P. Baltakį, OFM, pasveikino Vytautas Dorelis. Parapijos klebonas kun. J. Giedrys, SJ, vysk. P. Baltakiui, OFM, įteikė Montevideo lietuvių dovanėlę — mažą kryželį, kurį iš sidabro ir gintaro pagamino dr. Alfredas Stankevičius. Kovo 10, pirmadienį, vysk. P. Baltakis, OFM, aplankė Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos rūmus. Parapijai ir draugijai jis įteikė atvežtus šv. Kazimiero medalius.

Australija

Melburno lietuvių sporto klubo "Varpas" metiniame narių susirinkime vasario 23 d. išrinkta nauja valdyba pasiskirstė pareigomis: Birutė Adomavičienė — pirmininkė, Eduardas Ragauskas — sekretorius, Petras Ožėlis — iždininkas, Daina Balnionytė — parengimų vadovė, Dovydas Sadauskas — turto tvarkytojas.

Adelaidės Šv. Kazimiero parapijos šventovėje iškilmingai paminėta šiam šventajam skirta diena. Mišias atnašavo naujasis parapijos klebonas kun. J. Petraitis, MIC, šv. Kazimierą priminęs savo pamoksle. Šventasis taipgi buvo pagerbtas trumpu minėjimu, kurį parapijos taryba surengė Lietuvių katalikų centro salėje. Paskaitą apie šv. Kazimierą skaitė Albinas Pocius, trim dainom programon įsijungė "Nemuno dukrų" kvintetas, Klemenso Jūros eilėraštį "Vilties žvaigždynai gęsta" skaitė Bronius Rainys. Pietus visiems šventės dalyviams paruošė Australijos lietuvių katalikių moterų draugijos valdyba. Adelaidės lietuviai čia turi Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, jo vardo šventovę, lietuvių mokyklėlę ir chorą.

Britanija

A. a. Agota Kušneraitienė, gimusi 1904 m. vasario 25 d. Vilkaviškio apskrityje, mirė kovo 13 d., ištikta širdies smūgio Gloucesterio ligoninėje. Velionė buvo pensininkė, nusipirkusi namą Gloucesteryje. Priklausė vietiniam DBLS skyriui. Prieš metus mirė jos vyras Edvardas. Palaidota kovo 21 d. Conill Hill kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi sūnus Romas Kušneraitis ir jam talkinęs Jonas Šlepertas.

Bradfordo lietuviai kovo 4 d. atsisveikino su a.a. Juozu Grobliu, gimusius 1902 m. Rokiškio apskrities Kukšų kaime prie Kamajų. Velionis mokėsi dar rusiškoje mokykloje prieš I D. karą. Lietuvos kariuomenėje tarnavo ulonų pulke. Grįžęs dirbo ūkvedžiu. 1944 m. pasitraukė Vokietijon. Britanijon atvyko 1947 m. Dirbo žemės ūkyje Škotijoje ir plieno pramonėje Shefielde. Vėliau įsijungė tekstilės pramonėn Bradforde, 1955 m. vedė suvalkietę Teresę Kačergytę. Dažnai lankydavosi "Vyčio" klube. Mišias vietinėje šventovėje atnašavo ir į kapines palydėjo kan. V. Kamaitis. "Vyčio" klubo vardu atsisveikino pirm. A. Bučys. Velionies palaikai sudeginti krematoriume.

Vokietija

Vysk. Antano Deksnio amžiaus aštuoniasdešimtmetis bus paminėtas pontifikalinėmis Mišiomis gegužės 8 d. Memingene, Marijos dangun ėmimo šventovėje. Pamokslą sakys Augsburgo vysk. dr. J. Stimpfle. Giedos Šv. Ulricho šventovės Bad Woerishofene choras su solistais ir orkestru. Sukaktuvininkas gimė 1906 m. gegužės 9 d. Rokiškio apskrityje, baigė Rokiškio gimnaziją 1931 m. Filosofiją ir teologiją studijavo Kauno universitete. Kunigu įšventintas 1931 m. gegužės 30 d. Kauno arkikatedroje-bazilikoje. Jam teko būti vikaru Panevėžio katedroje ir Biržų parapijoje. 1936-40 m. Šveicarijoje, Friburgo universitete, studijavo pedagogiką, istoriją, psichologiją ir sociologiją. Lietuvon negalėjo grįžti dėl sovietinės okupacijos. Iš Šveicarijos atvyko Amerikon. Vikaru dirbo lietuvių parapijose Čikagoje, klebonu — Nekalto Prasidėjimo parapijoje East St. Louis, Ilinojaus valstijoje. Popiežius Paulius VI kun. A. Deksnį 1963 m. pakėlė į prelatus, o 1969 m. balandžio 12 d. paskyrė vyskupu V. Europos lietuvių sielovadai. Įšventintas 1969 m. birželio 15 d. Bellevillės katedroje. Apsigyveno V. Vokietijoje, Bad Woerishofene, kur gyveno jo pirmtakas vysk. P. Brazys, MIC. Lietuvių sielovadai vadovauti popiežius Jonas-Paulius II 1984 m. paskyrė vysk. Paulių Baltakį, OFM. Vysk. A. Deksniui, pasitraukusiam iš oficialių pareigų dėl senatvės ir silpnos sveikatos, leista ir toliau gyventi Bad Woerishofene.

Metinis VLB tarybos suvažiavimas įvyko kovo 1 d. Hiutenfelde. Prezidiumo pirm. kun. A. Bernatonis, pradėdamas suvažiavimą, paprašė tylos minute pagerbti Šveicarijoje mirusį Lietuvos diplomatą a.a. dr. Albertą Gerutį. Ataskaitinius pranešimus padarė — VLB krašto valdybos pirm. inž. Juozas Sabas, ižd. Arminas Lipšys, Vasario 16-gimnazijos direktorius Andrius Šmitas bei kiti pareigūnai. Oficialiuose sąrašuose VLB turi 30 savo apylinkių, bet veikia turbūt tik pusė. Veikliausios yra Miuncheno, Memingeno ir Romuvos apylinkės. Apdegusios Vasario 16 gimnazijos senosios pilies atstatymo darbus tikimasi užbaigti iki 1986 m. pabaigos. Dabar atliekami būtiniausi darbai — stogo dengimas, vandens bei šildymo įvedimas. Langų atnaujinimas, įdedant naujus rėmus ir stiklus, kainuos apie 500.000 DM. Tai bus padaryta vėliau, sutelkus pakankamai lėšų. Pirmame pilies aukšte įrengiami keturi butai, II aukšte — du nedideli butai.

Australiškos "Svajonės" Amerikoje

Australijos lietuvių jaunimas ruošiasi pasauliniam kongresui

J. MAŠANAUSKAS

Čikagoje įvykusio paskutinio Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metu Australijos jaunimo atstovai savo dalyvavimą apvainikavo sekančio kongreso ruošimą pasiūlydami Australijai. Paruošiamoji veikla jau įpusėjo. VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks Australijoje 1987 metų pabaigoje.

Pagarsinti kongresą ir sukelti jam lėšų Melburno mieste susidarė vokalinė merginų trijulė ir pasivadino "Svajonėmis". Praėjusių metų viduryje "Svajonės" labai sėkmingai koncertavo visose didelėse ir mažose Australijos lietuvių gyvenamose vietovėse. Plati ir visapusiška jų programa žavėjo tūkstančius lietuvių. Jų kelių šimtų tiražo plokštelė jau išparduota.

Paskatintos tokio entuziastiško lietuviškos publikos dėmesio bei remiamos ir padedamos VI Pasaulio lietuvių kongreso ruošos komiteto, "Svajonės" rengia naują repertuarą, su kuriuo žada pasirodyti ne tik Australijoje, bet ir JAV-se, ir Kanadoje. "Svajonėms" pasiryžimo netrūksta. Nepaisydamos šalto Amerikos oro, jos lapkričio ir gruodžio mėn. žada aplankyti ir koncertuoti visoje eilėje miestų: Los Angeles, Čikagoje, Detroite, Klivlande, Toronte, Hamiltone, Montrealyje, Pensylvanijoje, Bostone, Hartforde, Niujorke, Vašingtone, Baltimorėje ir Floridoje.

Vienas iš šių koncertų tikslų yra supažindinimas Amerikos lietuvių su kongreso ruoša ir paskatinimas jaunimo jame dalyvauti. Sklandžiai koncertų eigai ir pasisekimui viso jaunimo kongreso reikalinga materialinė ir moralinė parama viso pasaulio lietuvių. Tikimasi, kad mūsų tautiečiai Naujajame pasaulyje tai supras ir padės "apačioje" pasaulio gyvenantiems kengūrų šalies lietuviams kongresą surengti, remdami jo ruošą ir dalyvaudami "Svajonių" koncertuose.

Kongreso ruošos komitetui vadovauja Henrikas Antanaitis, prieš keletą metų sėkmingai suorganizavęs lietuvių skautų stovyklą. Henrikas gyvena Melburne, kaip ir daugumas jo talkininkų, bet kongreso dalyviai bus supažindinti su trimis Australijos valstijų sostinėmis ir visos Australijos sostine Kanbera.

Atvažiavusius užsienio ir vietinius atstovus bei svečius pirmiausia globos šaunus Sydnėjaus miestas, garsus visame pasaulyje savo gražiomis įlankomis, paplūdimiais ir operos rūmais. Tame mieste numatytoms atidarymo iškilmėms sidnėjiškiai, vadovaujami Ritos Barkutės, jau sparčiai ruošiasi. Tikimasi, kad atstovai ir svečiai suvažiuos apie gruodžio 18-20 d. Oras Sydnėjuje tuo laiku puikus — vasara. Iš šiaurinio žemės pusrutulio suvažiavę lietuviai galės čia palikti savo kailinius ir megztinius.

Pasidžiaugus Sydnėjaus miestu ir vaišingais jo lietuviais, atstovai kibs į darbą — studijų dienas, kurios vyks Kanberoje. Studijų dienoms vadovauja Antanas Stepanas, neperseniausiai praleidęs bene pusmetį Europoje, kur jis su žmona Audrone kongreso idėją skleidė Vakarų Europos kraštuose.

Svečiai, užsibuvę ilgiau Sydnėjuje, o gal patraukę dar ir toliau į šiaurę, pamažėl keliaus į Pietų Australijos sostinę Adelaidę, kur, susijungę su atstovais atvykusiais iš Kanberos, sutiks Naujus metus ir savaitę praleis stovyklaudami prie jūros. Stovyklos darbais rūpinasi Antanas Stankevičius.

Čia reikia priminti, kad su Kūčių diena Australijoje prasideda metinės atostogos, kurios trunka bemaž iki sausio pabaigos. Tad Australijos lietuviai, kurių vaišingumas ir taip plačiai žinomas, turės laiko savo svečius užimti ir parodyti kraštą. O kraštas platus ir įdomus, oras puikus, paplūdimiai švarūs, miestai saugūs, žmonės vaišingi . . .

Adelaidėje pailsėję ir atsigavę atstovai bei svečiai keliaus į Melburną, kur Viktorijos valstijos lietuviai jau lauks su kongreso pabaigtuvėmis. Brigita Karazijienė, kurios rankose yra kongreso uždarymas, jau dabar "dejuoja", kad Melburnui teko mažiausia laiko priimti kongreso dalyvius ir svečius. Bet galime būti tikri, kad ir per trumpą laiką Brigita sugebės daug ką atlikti.

Kongreso pradžia artėja. Jau dabar laikas viso pasaulio lietuvių jaunimui pradėti ruoštis jame dalyvauti. Australija laukia visų!

Okupuotos Lietuvos krepšinio komanda "Žalgiris", iškovojusi Sovietų Sąjungos čempionatą, bet pralaimėjusi Jugoslavijos "Cibonai" Europos komandų rungtynes dėl Europos čempionų taurės. Iš kairės pirmoje eilėje: R. Kurtinaitis, S. Jovaiša, kapitonas V. Chomičius, A. Brazys, R. Valikonis; antroje eilėje: administratorius V. Cariovas, A. Sabonis, G. Krapikas, M. Lekarauskas, treneris H. Giedraitis, vyr. treneris V. Garastas, V. Jankauskas, A. Venslovas, gydytojas V. Vaikšnoras, A. Visockas, R. Čivilis

Toronto "Atžalynui" penkiolika metų

Š. m. balandžio 12 d. Toronto lietuvių tautinių šokių grupė "Atžalynas" paminėjo savo veiklos 15 metų sukaktį specialiu koncertu West Park Secondary School salėje ir pokyliu Lietuvių namuose.

Susirinkus minėtos mokyklos teatrinėje salėje gausiai publikai (400-500), scenoje pasirodė tėvų komiteto atstovė Irma Šturmienė, kuri rengėjų vardu pasveikino atžalyniečius bei vakaro dalyvius ir programos pranešėja pakvietė Silvija Martinkutę-Radvilienę. Tai buvo maloni staigmena: Silvija prieš keletą metų buvo vyriausia "Atžalyno" vadovė, bet vedybos nuviliojo ją Čikagon. Jos pasirodymas visus maloniai nuteikė. Be to, ji nepagailėjo natūralaus savo entuziazmo, kuriuo užkrėtė ir visą publiką bei atžalyniečius. Atlikus "Atžalynui" įvadinį koncerto šokį, Silvija entuziastingai apžvelgė nueitą grupės kelią, iškeldama stambiuosius jo žygius į Portugaliją, Švediją ir dabar planuojamą į pasaulinę parodą Vankuveryje. Paminėjo, kad "Atžalynas, įskaitant ir veteranus, turi 105 narius, dalyvaujančius sukakties koncerte. Visiems palinkėjo žaliuoti ir sulaukti dar daugelio pavasarių, kuriuos priminė ir scenos dekoracijos.

Šiame koncerte atžalyniečiai atliko 17 tautinių šokių, įskaitant atidarymą ir pabaigą. Vienos tų 5 grupių šoko pasigėrėtinai, kitos silpniau, o mažųjų grupė žengė pirmuosius žingsnius, labai stengdamiesi gražiai pasirodyti. Puikiai šoko vyresnioji ir veteranų grupės. Kas yra matęs jų šokius prieš keliolika metų, džiaugėsi jų padaryta didele pažanga.

Visus programos šokius lydėjo muzikantų grupė: J. Kriščiūnienė, E. Kairys, A. Vaičiūnas, A. Zeliznak.

Po programos scenon buvo iškviesti tautinių šokių mokytojai ir pagerbti gėlėmis: vyriausioji vadovė L. Pacevičienė, V. Vitkūnaitė, A. Zanderienė, V. Dovidaitytė, R. Turūta, M. Hurst, D. Krivaitė. Visiems nuoširdžią padėką išreiškė tėvų komiteto vardu I. Šturmienė.

Antroji sukakties minėjimo dalis buvo surengta Lietuvių namų salėje, kur prie puošnių stalų susėdo apie 350 asmenų. Čia, vadovaujant S. Martinkutei-Radvilienei, atžalyniečius sveikino: "Atžalyno" krikšto tėvų vardu p. Skrebutėnas, Toronto choras "Volungė", Toronto "Gintaro" ir Hamiltono "Gyvataro" vardu — G. Paulionienė, KLB krašto valdybos — jos pirm. adv. A. Pacevičius. Raštu sveikino VI tautinių šokių šventės meninė vadovė N. Pupienė.

Po vakarienės pasigirdo orkestro muzika, ir salės viduryje šoko nebe atžalyniečiai, bet gausūs svečiai. Buvo ir loterija, kurios laimikiai pradžiugino ne vieną dalyvį, parėmusį "Atžalyno" iždą.

Po šios šventės "Atžalynas" yra pasiryžęs naujo penkmečio veiklai bei tolimom išvykom, kuriomis garsina lietuvių ir Lietuvos vardą. Tai pagirtini užmojai, rodantys, kad lietuviškumas "Atžalynui" rūpi. Nuliūsti betgi verčia minėtos sukakties programos tekstai. Jie yra lietuviški, bet rašyba angliška: visi pavadinimai, net ir šokių, rašomi iš didžiosios raidės (pvz. Suk Suk Ratelį, Klumpa Kojis), o pavardės suvyrintos. Skaitant šokėjų pavardes, matyti vien berniukai, mergaičių nebėra (pvz. D. Gurklys vietoj Gurklytės . . .). Penkmečio šokėjų pavardės dar buvo rašomos lietuviškai, dešimtmečio šokėjų — jau rašomos angliškai, o penkiolikmečio — ištisai angliškai, išskyrus vieną pavardę, veteranus ir tėvų grupę. Minėtasis programos tekstas skirtas lietuviškai visuomenei (koncerte dalyvavo tik keletas kitataučių). Lietuviško vieneto lietuviška programa turėtų būti rašoma lietuviška rašyba, o ne angliška. "Atžalyno" ir kitų vienetų vadovai į tai turėtų atkreipti dėmesį. **DI.**

Lietuvos krepšininkų pergalė

Kauno "Žalgiris" vėl tapo Sovietų Sąjungos krepšinio čempionu

Prieš II D. karą Lietuvos krepšininkai du kartus tapo Europos čempionais. Pokaryje buvo varžomasi aukščiausioje Sovietų Sąjungos krepšinio lygoje. Pirmą laimėjimą 1947 m. pasiekė kauniečiai — Kūno kultūros instituto krepšininkų komanda, išsikovojusi šios lygos čempionės vardą. Tada krepšininkų estafetėn įsijungė Kauno "Žalgirio" komanda. Jos vyrai aukščiausios lygos čempionų vardus išsikovojo 1951 m. Nuo to laiko pagrindinė kova aukščiausioje krepšinio lygoje vykdavo tarp Kauno "Žalgirio" ir Maskvos kariškių CASK klubo krepšininkų.

Kova būdavo sunki, žalgiriečiams dažnai tekdavo II vieta su sidabro medaliais. Mat CASK klubas turėdavo didelį krepšininkų pasirinkimą kariuomenės eilėse, o žalgiriečiai savo jėgomis turėdavo rūpintis naująja pamaina, naudodamiesi mažesne pasiūla pačioje Lietuvoje. Prasilaužimas įvyko 1985 m., kai pirmenybių kovose "Žalgiris" laimėjo visus penkis susitikimus su CASK klubo komanda. Baigminėse kovose žalgiriečiai po ilgokos pertraukos vėl tapo aukščiausios lygos čempionais, iš Maskvos parsivežė aukso medalius. Šiemetinėse pirmenybėse, kurios buvo jau 53-čiosios, CASK komanda "Žalgirį" buvo įveikusi du kartus, o žalgiriečiai CASK krepšininkus — tik vieną kartą. Pirmenybių laimėtojus išryškina du baigminiai abiejų komandų susitikimai.

"A-čiū! A-čiū! A-čiū! . . ."

Pirmosios baigminės rungtynės įvyko Kauno sporto halėje. Nedaug kas tikėjosi, kad "Žalgiris" antrus metus iš eilės gali tapti aukščiausios lygos čempionu. Žiūrovai betgi susilaukė netikėtos staigmenos, kai žalgiriečiai 69:62 rezultatu įveikė Maskvos CASK klubo krepšininkus. Atsilygindami žalgiriečiams, kauniečiai skandavo: "A-čiū! A-čiū! A-čiū! . . ." Dar anksčiau "Žalgirio" nuotraukų parodas krepšinio mėgėjams Kaune ir Vilniuje surengė žymieji fotografai R. Rakauskas ir R. Požerskas. Jų paruoštos nuotraukos skatino žiūrovų pasitikėjimą žalgiriečiais, atnešdamos pirmą galimos pergalės blykstelėjimą Kauno sporto halėje, kuriai 1939 m. teko matyti Lietuvos krepšinio rinktinės antrąjį triumfą Europos krepšinio pirmenybėse.

Iš Kauno lemtingoji kova tarp "Žalgirio" ir CASK klubo krepšininkų buvo perkelta į Maskvą. Jon perpildytais traukiniais, keliais specialiais lėktuvais, savais automobiliais atvyko kone du tūkstančiai krepšinio aistruolių. Vilniaus turizmo klubas, būdamas tikras "Žalgirio" laimėjimu, ekskursijas suorganizavo ir bilietus rungtynėms parūpino tik vienai dienai.

Dvejos rungtynės

Ekskursantų laukė nusivylimas: "Žalgiris" rungtynes pralaimėjo CASK klubo komandai 64:71 (35:45). Žalgiriečiai šį kartą žaidė silpnokai, kažkodėl atsisakydami ligšiolinės savo taktikos — greitos kontratakos, geresnės kovos po krepšiais, taiklių metimų iš vidutinių nuotolių. Jiems kaip tik ir pritrūko taiklių metimų iš vidutinių nuotolių, o CASK komanda atsigavo, ypač blykstelėjo jos veteranas A. Myškinas, per aštuonias minutes iškovojęs net 14 taškų.

Žalgiriečių rėmėjams teko grįžti namo, nesulaukus numatytos "Žalgirio" pergalės. Laimėtojui išaiškinti prireikė dar vienerių rungtynių, į kurias Lietuvos ekskursantai neturėjo bilietų. Už salės durų liko daug turistų iš Kauno ir Vilniaus. Kiti rungtynes sekė televizijos laidoje, nepraradę vilties, kad "Žalgiris" atsigaus ir antrus metus iš eilės taps aukščiausios lygos čempionu.

Antrąsias rungtynes Maskvoje žalgiriečiai laimėjo 67:59 (39:30). "Žalgirio" komandos kapitonas Voldemaras Chomičius aikštėn išėjo net su sužeista ir pilnai nepasveikusia ranka, nuo kurios ką tik buvo nuimtas gipsas. Pradžioje žalgiriečiai pernelyg jaudinosi, pirmąsias 5 minutes pralaimėjo 5:10. Persilaužimas pergalėn 21:20 buvo pasiektas V. Chomičiaus metimu po 14 minučių. Žalgiriečiai tada pradėjo geriau kovoti dėl atšokusių kamuolių, naudoti derinius puolimams, sutrikdžiusius CASK komandos gynybą. Pirmasis kėlinys — 39:30 "Žalgirio" naudai. Antrąjį kėlinį abi komandos pradėjo su klaidomis. Pradžioje rezultatas žalgiriečių naudai pakilo iki 46:32, bet pradėjo kristi, kai jie, stengdamiesi palaužti varžovų pasipriešinimą, pradėjo skubėti, nepataikyti. CASK krepšininkai po 36 minučių pavojingai priartėjo prie žalgiriečių persvaros 58:56. Tada atsigavo A. Sabonis, nes iš aikštelės išėjo jį gerai dengiantis V. Tkačenka. CASK komanda neįstengė pasivyti ir pralenkti "Žalgirio".

Krištolinė taurė

Rungtynėm pasibaigus, žalgiriečiai mėtė į viršų savo vyriausią trenerį Vladą Garastą, o susirinkę žiūrovai skandavo "Žal-giris!" Komandos kapitonui Voldemarui Chomičiui buvo įteikta didžiulė krištolinė taurė, žaidėjų krūtines papuošė čempionams skirti aukso medaliai. Naujuosius čempionus apsupo fotografai ir žurnalistai.

Gražios pergalės sulaukusią Kauno "Žalgirio" komandą sudaro: R. Kurtinaitis, S. Jovaiša, V. Chomičius, A. Brazys, R. Valikonis, administratorius V. Cariovas, A. Sabonis, G. Krapikas, M. Lekarauskas, treneris H. Giedraitis, vyr. treneris V. Garastas, gydytojas V. Vaikšnoras, V. Jankauskas, A. Venslovas, A. Visockas, R. Čivilis. **V. Kst.**

Daugiakultūriškumas ir ekonomija

Ta tema š. m. balandžio 11-12 d.d. buvo Kanados valdžios surengta konferencija Toronto "Convention Centre". Pagrindinis tikslas — sueiti į artimesnius ryšius valdžios žmonėms su daugiakultūriais gyventojais, sustiprinti krašto gyventojų vieningumą, išplėsti vidaus ir užsienio prekybą, surasti naujų darbų ir įvesti daugiakultūrius Kanados gyventojus į didžiųjų bendrovių, valdžios tarybų bei komisijų atsakingas vietas. Šios konferencijos rengimui pritarė 15 įvairių valdžios agentūrų ir 29 prekybinės organizacijos.

Konferencijoje dalyvavo apie 700 įvairių daugiakultūrių organizacijų, smulkios prekybos, spaudos, radijo, televizijos ir kt. atstovų iš visos Kanados — nuo Vankuverio iki Halifakso. Konferencijai vadovavo Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris Otto Jelinek. Jis įvadinėje kalboje kreipėsi į daugiakultūrius gyventojus, kviesdamas glaudžiau jungtis į bendrą visos Kanados gyvenimą, savo aukštą tautinį, idėjinį ir profesinį išsilavinimą panaudoti visos Kanados gerovei, sukurti naujus darbus, išplėsti su jų gimtaisiais kraštais prekybą. Trečdalis Kanados gyventojų esąs daugiakultūris. Jie turi stipriau pasireikšti ekonominiame, socialiniame ir kultūriniame Kanados gyvenime. Ši konferencija turinti rasti naujus kelius įsijungti ateiviams į krašto gyvenimą.

Konferencijoje buvo įvairių sričių kalbėtojų, klausimų iš auditorijos, diskusijų, kurias būtų sunku sutalpinti visame "TŽ" numeryje.

Baigiamajame pokylyje Kanados ministeris pirmininkas Brian Mulroney pasakė kalbą. Jis buvo atvykęs su savo žmona Mila (jugoslave). Jis pastebėjo, kad anksčiau buvo skiriami įvairūs daugiakultūriai žmonės į atsakingas vietas tik parodymui, dabar stengiamasi, kad visi Kanados gyventojai vienodai dalyvautų svarbiose valdžios, įmonių ir organizacijų vietose. Ši vyriausybė tokių žmonių yra jau daug paskyrusi ir dar daugiau skirs. Be to, jis rado daug pagyrimų daugiakultūriams Kanados gyventojams už jų veiklą, idėjiškumą bei profesinį patyrimą. Jis užtikrino visiems ekonominę, kultūrinę ir socialinę laisvę veikti bei gyventi.

Konferencijoje iš lietuvių dalyvavo Kęstutis Raudys, Kanados smulkios prekybos atstovė Marija Sinkus iš Markham ir V. Matulaitis iš "TŽ".

V. Matulaitis

TORONTO MIESTAS

Dienos šviesos taupymo laikas -

nuo 1986 metų balandžio 27 iki spalio 26 dienos

Jo Kilnybė miesto burmistras paskelbė, kad dienos šviesos taupymo laiko būtų laikomasi Toronto mieste 1986 metais nuo balandžio 27, sekmadienio, 2.00 v.r., iki spalio 26, sekmadienio, 2.00 v.r.

Laikrodžių rodykles pasukti VIENĄ VALANDĄ PIRMYN.

Roy V. Henderson,
Miesto raštvedys

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

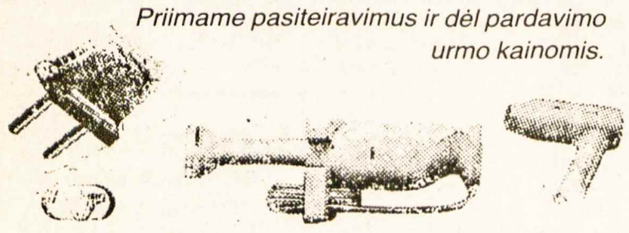

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

35

Hamiltono lietuvių sporto klubo "Kovas" metų veiklos sukakties proga gegužės 2, 3 ir 4 dienomis įvyksta Hamiltone ir 36-tosios

Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės

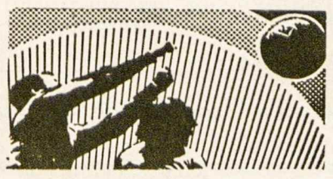

Penktadienį, gegužės 2,
6 v.v., registracija Jaunimo centre, 48 Dundurn St. North,
jaunimo šokiai 7 v.v.
Jaunimo centro salėje; įėjimas — $2.

Šeštadienį, gegužės 3,
sportinės varžybos: krepšinis –
Sherwood gimnazijoj, 25 High St.,
Westdale kolegijoj, 700 Main W.,
George P. Vanier, 50 Acadia Dr.,
Sir John A. Macdonald, 130 York Blvd.,
tinklinis –
Mohawk kolegijoj, Fennell & W. 5-th,
St.Thomas Moore gimnaz., 150 E. 5-th St.,
ledo ritulys –
Wentworth Triple Rinks, 2100 Main St. W.,
stalo tenisas ir šachmatai –
Mohawk kolegija, Fennell & W. 5-th,
kėgliavimas –
Hamilton Mountain Bowl, 1525 Stonechurch Rd. E.,
raketbolas –
Circle Racquetball Ltd., 1545 Stonechurch Rd. E.,
šaudymas –
žūklautojų-medžiotojų klubas, Caledonia, Ont.
Vadovų pasitarimas –
6 v.v. "Royal Connaught Hotel"

Susipažinimo vakaras-šokiai –
St. Elizabeth's Hall, 307 John S.; baras, bufetas; įėjimas — $5.

Sekmadienį, gegužės 4, 10.30 v.r., sportininkų Mišios AV šventovėje.

Baigminės rungtynės – krepšinio Mohawk kolegijoj, Fennell & W. 5-th,
tinklinio St. Thomas Moore gimnazijoj, 150 E. 5-th St.

Įėjimo bilietus jau dabar galima įsigyti pas sporto klubo narius. Yra platinami ir **sporto marškinėliai** su liet. žaidynių įrašais. Į visas žaidynes įėjimas nemokamas. Dėl informacijų skambinti Leonui Meškauskui tel. **(416) 544-2749** arba Rimui Šiūliui tel. **(416) 389-5112.**
Sportininkų viešbutis yra "Royal Connaught Hotel", 112 King St. E., Hamilton, Ont.

Dalyvaukime visi šioje didžiojoje lietuvių sportininkų sukaktuvinėje šventėje –
Hamiltono sporto klubas "Kovas"

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata — $20, JAV-se — $20 amerikietiškų. Naujam skaitytojui — $15.00.

Naujas berniukų bendrabutis, statomas Vasario 16 gimnazijai V. Vokietijoje, kur mokosi nemažas būrys lietuvių Nuotr. M. Šmitienės

Žurnalistai - savanoriai ir profesionalai

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Išeivijos spauda, kurios puslapius užpildo neapmokami savanoriai, negali perdaug skųstis turinio įvairumo ar idėjų stoka, kurią iškelia Pr. Gr. "Draugo" kovo 8 d. vedamajame. Lygintis su gyvenamųjų kraštų gerai apmokamais profesionalais žurnalistais ir reporteriais negalime ne vien todėl, kad mūsų spaudos darbuotojai nėra profesionalai, bet ir todėl, kad mūsų spaudos paskirtis yra visiškai skirtinga nuo gyvenamojo krašto laikraščių bei žurnalų. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad visas mūsų dėmesys yra nukreiptas į Lietuvą ir išeivijos gyvenimo problemas.

Pr. Gr. tvirtina, kad ir vietinis žurnalistas nėra visiškai laisvas dėstyti mintis spaudoje, bet man atrodo, kad čia yra painiojami du skirtingi dalykai. Reporterių uždavinys nėra jieškoti idėjų, bet gaudyti sensacingus įvykius, kurių aprašymai pataikauja pačiam žemiausiam skaitytojų vidurkiui. Jie nedėsto savo minčių, bet tarnauja komerciniam tikslui: juo didesnė sensacija, juo daugiau prenumeratorių, pakeliamas tiražas, gaunama daugiau brangiai apmokamų reklamų.

Pavartę vedamųjų straipsnių puslapius, jau randame kitą kategoriją: "kolumnistus", kurie nėra reporteriai, o tikri žurnalistai, savo mintis laisvai reiškiantys tarp įvairių pažiūrų kolegų. Dažnai pasitaiko, kad sindikuotas kolumnistas, kurio straipsniai tą pačią dieną pasirodo visuose didžiuosiuose dienraščiuose, politinio ar kultūrinio įvykio interpretacija skiriasi ir nuo redakcijos, ir nuo kitų žurnalistų nuomonės. Tačiau tiek vieni, tiek kiti nejieško idėjų, tik nagrinėja dienos aktualijas, idėjas palikdami poetams, rašytojams ar filosofams, rašantiems pagal specialius užsakymus į specialius žurnalus.

Paraleliai lygindami mūsų žurnalistų ir reporterių kategorijas, turėtume vis dėlto pripažinti, kad dauguma pastoviai spaudoje rašančių bendradarbių, nors ir specialiai nestudijavusių žurnalistikos, pasižymi geru stiliumi, logiškomis išvadomis, sugeba vesti orias diskusijas, moka išsireikšti ir daugeliu atvejų, skelbdami savo nuomonę, atstovauja tam tikrai visuomenės daliai, joje rasdami atgarsį.

Žurnalistų uždavinys nėra jieškojimas idėjų, o tik dienos aktualijų interpretavimas. Lietuvis žurnalistas yra daug daugiau suvaržytas, negu jo kolega profesionalas amerikietis ar kanadietis. Rašant straipsnius, jam visų pirma reikia ne dienos įvykius sekti, bet kalendorių, nes mūsų spaudos tematika yra varžoma seniai nusistovėjusios tradicijos: vasario ir kovo mėnuo prabėga su Vasario 16-osios minėjimų aprašymais ir paskaitų santraukomis; toliau seka įvairios šventės, kaip Kalėdos, Velykos, mokslo metų pradžia ar pabaiga. Tik protarpiuose tema gali būti pasirinkta, jeigu jos nenustelbia koks didelis, debatus iššaukiantis įvykis, kaip įvairios sukaktys, operų pastatymai ar grandiozinės šventės. Tie įvykiai, oficialiai paskelbti rengėjų komitetų, patenka diskusijų įkarštin ir duoda progą žurnalistui pareikšti savo nuomonę, ją argumentuoti ar reaguoti į kito kolegos straipsnį. Argi tokio pobūdžio žurnalistika yra smerktina, vadintina "gromuliavimu" kitų idėjų?

Tas "gromuliavimas" laikomas neįdomiu ir nereikalingu. Man atrodo priešingai, nors tuo pačiu ir mano šis straipsnis gali patekti į "gromuliavimo" kategoriją. Kito žurnalisto ar visuomenininko minčių nagrinėjimas, į reikalą pažvelgimas iš skirtingo ar net visiškai priešingo taško yra kaip tik laisvos spaudos teisė. Atėmus tą teisę, ir mūsų spauda pradės darytis panaši į "tarybinę", kurioje partija — redaktorius nustato, kas gali būti spausdinama, kas ne. Tiesa, kiekvienas redaktorius turi teisę pasirinkti bendradarbius ir medžiagą, bet tai dar nereiškia, kad redaktoriaus vedamasis yra paskutinis žodis ir kad redakcijos nuomonė yra vienintelė ir teisinga. Turime vieną populiarų žurnalą, kurio redaktorius net ir laiškų skaitytojams skyriuje nespausdina laiškų, kritiškai pasisakančių apie turinį ar mintį.

Mūsų žurnalistai nejieško idėjų, bet turi daug idealizmo, kuris juos skatina savo laisvalaikį praleisti prie rašomosios mašinėlės, užpildant mūsų periodiką. Idealizmas yra ta didžioji vertybė, kurios dėka turime savo spaudą. Ne reportažai, bet diskusijos padaro laikraštį įdomų, skaitytiną ir patrauklų, nes jos verčia skaitytojus galvoti, domėtis, mąstyti.

Mūsų reporteriai, rašydami apie vietinių kolonijų veiklą, dažnai stokoja perspektyvos ir proporcijos jausmo. Jie kartais ir labai nežymų įvykį per daug išpučia, bet ir jie atlieka būtiną bei svarbų darbą.

Žurnalistai į aktualijas reaguoja, diskutuoja ir jas vertina. Ar iš tikro būtų geriau pasilikti prie tokių raštų, kaip "minėjimas buvo vykęs", "paskaita buvo turininga", "koncertas buvo aukšto lygio", "paroda buvo įdomi su daug paveikslų"?

• **Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.**

Premijos operai ir dailei

JAV LB kultūros taryba 1985 m. teatro premiją 1986 m. balandžio 3 d. posėdyje, žinovų patariama, paskyrė **Čikagos lietuvių operai.**

Čikagos lietuvių opera išaugo iš 1949 m. susiorganizavusio Čikagos lietuvių vyrų choro. Kiekvienais metais choras davė po kelis koncertus įvairiose lietuvių gyvenvietėse. Pirmosios operos Verdi "Rigoletto" spektaklis įvyko 1957 m. Nuo tada kasmet paruošia po vieną operą. Šis sambūris išaugino profesinio pajėgumo mišrų chorą. Spektakliuose yra dainavę pajėgiausi mūsų solistai. Sunkų spektaklių organizavimo lėšų telkimo darbą atliko buvę pirmininkai. Taip pat prie operos pastatymų savo darbu yra daug prisidėję dirigentai, režisieriai, dailininkai ir eilė kitų.

$1000.00 premiją Čikagos lietuvių operai bus įteikta šeštoje premijų šventėje š. m. gegužės 17 d. Bostone. Premijos mecenatas — Lietuvių fondas.

JAV LB kultūros tarybos dailės premija paskirta dailininkui **ROMUI VIESULUI.** Jis buvo tris kartus pagerbtas Guggenheimo stipendija. Jis taip pat buvo pirmasis JAV dailininkas, gavęs Tamarindo stipendiją. Yra dalyvavęs daugelyje tarptautinių parodų JAV ir kituose kraštuose. Jo darbų yra įsigiję daugelis muziejų pasaulyje. Yra surengęs daugelį individualių parodų lietuvių kolonijose, parašęs eilę straipsnių meno klausimais mūsų spaudoje. Jo vėliausias įnašas yra šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties pašto ženklas Vatikane ir iliustracijos Vergilijaus knygai "Georgikos".

Romo Viesulo bendradarbiavimas mūsų kultūriniame gyvenime ir jo kaip dailininko asmeninis įnašas į lietuvių kultūrą, jos iškėlimas tarptautinėje plotmėje daro jį ypatingai vertu kandidatu 1985 m. JAV LB kultūros tarybos dailės premijai.

Premijos komisiją sudarė: dail. P. Lapė, dail. V. Vizgirda, dail. K. Varnelis. Premijos mecenatas — Lietuvių fondas. Premija bus įteikta Bostone gegužės 17 d.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

KELIONĖ Į VIENĄ IR LONDONĄ

Š. m. lapkričio mėn. Austrijos sostinėje Vienoje įvyks svarbi Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija — visumos posėdžiai. Būtina, kad joje dalyvautų kuo daugiau lietuvių ir aktyviai prisidėtų prie demonstracijų bei visuomenės informavimo. Veiklos dirva plati ir prasminga. Latviai ir estai jau tam ruošiasi Amerikoje, Kanadoje, Švedijoje, V. Vokietijoje bei Australijoje.

Lietuvių išvyką į Vieną ir Londoną organizuoja VLIKas. Kelionės programa: lapkričio 1 d. iš Niujorko (JFK) išvykstama į Miuncheną (viešbutis "Germania"); lapkričio 3 d. atvykstama į Vieną (viešbutis "Hungaria"), priėmimas; lapkričio 4 d. dalyvaujama demonstracijose, o lapkričio 5-6 d.d. paliekamos dalyvių nuožiūrai; lapkričio 7 d. išvykstama iš Vienos į Londoną, apsistojama viešbutyje "Strand Palace"; lapkričio 7-9 d.d. Londone vyksta VLIKo seimas; lapkričio 10 d. iš Londono grįžtama į JAV-es.

Išvykos kaina: $1,095.00 vienam asmeniui ("double"). Jon įeina kelionė lėktuvu (PAN AM ir "Austrian Airlines") ir autobusu, viešbučiai visuose miestuose, kasdieniniai pusryčiai, transportas tarp aerodromų, viešbučių, restoranų ir konferencijos vietų, Miuncheno lankymas, vakarienė Miuncheno "Hackerkeller" restorane, bagažo perkėlimas viešbučiuose ir aerodromuose, mokesčiai ir arbatpinigiai.

Išvykai registruojamasi įmokant $100 įnašą. Informacijų kreiptis į VLIKo-ELTos įstaigą, 1611 Connecticut Ave., N.W., Suite 2, Washington, D.C. 20009 JAV (tel. 202 – 667-1980) arba išvykos vadovą dr. J. J. Stuką, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060 JAV (tel. 201 – 753-5636).

REGISTRACIJOS LAPAS

VLIKo organizuojamai kelionei į Vieną ir Londoną 1986 m. lapkričio 1—10 d.d.

Vardas, pavardė:_____ Tel.:_____

Adresas: _____
Gatvė (buto nr.), miestas, valstija, pašto zona, valstybė

Registracijos mokestis:_____(čekis)

Pilnas parašas:_____ Data:_____

Registracijos lapą siųsti: ***Dr. J.J. Stukas, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060, JAV.***

(Užsiregistravusiems bus išsiųstos brošiūros su smulkiomis kelionės detalėmis).

LIETUVIŠKŲ PAŠTO ŽENKLŲ IR PINIGŲ

PARODOJE

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE (1573 Bloor St. W.)

balandžio 26, šeštadienį, nuo 11 v.r. iki 6 v.v.,

balandžio 27, sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.

pirksiu ir parduosiu europietiškus metalinius pinigus.

- *Ypatingas dėmesys nepriklausomos Lietuvos, Latvijos ir Estijos pinigams.*
- *Bus galima įsigyti auksinių papuošalų: apyrankių, grandinėlių, žiedų, laikrodžių, medalikėlių prieinamomis kainomis.*

Visi kviečiami atsilankyti. ***A. Seniūnas***

Kam teks mažosios loterijos laimikis? Taip klausė "Tėviškės žiburių" spaudos vakaro dalyviai, žiūrėdami į laimingų bilietų traukimą Anapilio salėje 1986 metų balandžio 5 dieną Nuotr. St. Dabkaus

"Kelionės nežinomuose kraštuose"

Įdomios Algirdo Gustaičio kelionės egzotiškose pasaulio šalyse

KAZYS MILERIS

Paskutiniu laiku daug kelionių aprašymų pasirodo mūsų laikraščiuose bei žurnaluose. Dabar yra pasidarius lyg mada keliauti. Keliavimą ypač mėgsta mūsų jaunieji, kurie pradeda jį jau su vedybų "medaus" mėnesiu. Kelionėm bei kitais kraštais yra susidomėjusi dabar ir dipukiškoji mūsų karta. Ir tikrai, kodėl nepasivažinėti dabar, turint tiek laisvo laiko ir santaupų, kai tos kelionės siūlo patogias sąlygas.

Anais laikais iš Lietuvos daug nebuvo keliaujančių po užsienius. Į Europos miestų universitetus buvo siunčiami nedideli skaičiai aukštesnio mokslo siekiančių Lietuvos žmonių. Buvo į tolimesnes šalis išvykusių lietuvių misijonierių, buvo nemažai sugrįžusių tautiečių iš nepasisekusios emigracijos. Jie mums ir buvo tie pasakotojai apie tolimąsias šalis. Tokių, kaip Matas Šalčius, mes daug neturėjome. O jį visi žinome todėl, kad jis keliaudamas, ką matė ir patyrė, mokėjo įdomiai aprašyti.

Dabar jau daug kas keliauja, daug kas rašo, bet savo kelionių aprašymais sudominti kitus ne visiem pavyksta. A. Gustaičio "Kelionės nežinomuose kraštuose" mane, ne taip jau didelį kelionių knygų mėgėją, tikrai sudomino.

Perskaitęs rankoje dar laikau dail. Ilonos Brazdžionienės gražiu, skoningu viršeliu papuoštą 312 psl. 140 nuotraukų A. Gustaičio knygą. Joje aprašyti 1981 m. jo apkeliauti aštuoni Azijos kraštai ir iš ankstyvesnių kelionių — turistų mėgstama Meksika. Knyga suskirstyta lyg ir į dvi dalis: pirmoje dalyje — "Tolimieji rytai", o antroje – "Žvilgsnis į Meksiką".

A. Gustaitis savo knygą pradeda atsisveikinimu su savo miestu Los Angeles, kuriame mato daug netvarkos ir nešvaros. Jam vykstant į orauostį, nuotaiką kiek sugadina į tą patį autobusą sulipęs būrys bemarškinių, juodais odiniais švarkais ir rankose retežius žvanginančių jaunų vyrų. Orauostyje patogiai įsitaisęs japoniškame lėktuve, jis ir pradeda didžiąją savo kelionę.

Knygai autorius pasirinko įdomius ir daugumai mūsų dar nežinomus kraštus. O rašymui jis turi didelį pastabumą, veržlumą ir sugebėjimą ligi detalių visa pavaizduoti. Skaitydamas kelionių aprašymų knygą, paparastai ir pats keliauji kartu su knygos autorium. Beskaitant, kai viskas pradeda darytis labai įdomu, taip ir norisi paskubinti rašantį, kad greičiau eitų pirmyn, bet A. Gustaitis savo aprašymuose skaitytoją stabdo ir neleidžia judėti, kol neišpasakoja visko, ką jis ten mato ir ką jis apie tai žino. O žinių jis turi apie viską daug. Taip pat jis turi lengvą, sklandų, humoristinį pasakojimo stilių.

Aprašydamas savo kelionę Japonijoje, jis gana ilgokai stabteli prie to krašto geografijos, tikybos ir papročių. Duoda įvairios statistikos ir išaiškina daugeliui mūsų nežinomus Zodiako ženklus bei jų istorją. Į Japoniją vykstančiam turistui duoda taip pat daug visokių praktiškų patarimų. Iš knygos atrodo, kad Japonija turi labai pažangią ir tobulą turizmo organizaciją.

Autorius labai gyvai aprašo Tailandijos, buvusio Siamo, valstybę. Tik įvažiavus, jo pastabi akis mato visus pasikeitimus gamtovaizdyje, religijoje, šventyklų brangume ir žmonių skurde. Čia žmonės viską ima iš upės ir viską atiduoda upei. Iš tos pačios upės vietiniai semiasi vandenį, ten pamerkę muilina savo šunį ir ten įmeta savo pasenusį dviratį.

Bet tas vargingas kraštas turi daug ir pasauliui žinomų grožybių, kaip Wat Arun šventyklą ir kitas su gryno aukso ir emeraldo Budos statulomis.

Knygos skaitytojas pastebės, kad A. Gustaitis visur jieško Lietuvos. Jeigu niekur neranda parašyto apie Lietuvą ir niekas nesusidomi jo lietuvių kalba, jis susitikusį egzaminuoja iš Europos geografijos. Tailandijoje jam užkliuvo visur matomos žalčių statulos ir jų paveikslai. Jis ten prisimena, kaip Lietuvoje visiškai išnykęs senovėje garbintas žaltys.

Tailandijos aprašyme daug parašyta apie maistą. Atrodo, kad jų turistinę grupę ten labai gerai maitino. Šių laikų keliautojas maistu labai domisi, nes tai juk yra keliaujančio pramoga ir įvairybė.

Singapūre, tame 2.5 mil. gyventojų mieste, kuris taip pat yra ir valstybė, jis pastebi nepaprastą švarą ir tvarką. Miestas pilnas visokios prabangos su lošimų namais, naktiniais klubais ir pan. Čia paaiškinama iš kur kilęs to žinomo "Singapore Gin Sling" gėrimo vardas. Singapūras taip pat yra ir gražiųjų orchidėjų miestas. Įdomiai aprašytas "Raffles Hotel", minimas anglų rašytojų novelėse, apie jį pagamintas ir filmas. Su visom techniškom detalėm aprašyta, kaip atliekamas "batik" šilke raštų spalvinimo darbas.

Nuvykęs į Maleziją, kurią jis pavadina turtingąja, randa jau mahometonų tikėjimo žmones, aprašo jų mečetes ir sultonų sodus. Kraštas vadinamas turtingu, kadangi turi brangiųjų žemės turtų ir bent pusę visame pasaulyje gaunamos gumos žaliavos. Pirmieji gumos medžiai, pasirodo, į tą kraštą buvę atgabenti iš Brazilijos. Čia vėl užsimezga jo dialogas su ekskursijos vadove apie Lietuvą. Knygos autorius prisipažįsta, kad yra labai nedėkingas dalykas mažos tautos žmogui kalbėti kitam skaičiais apie savo kraštą.

Indonezija, toji 3000 salų valstybė, jam atrodo mažai dar paliesta, nors ten 1981 m. jau gyveno 145 mil. žmonių. Daugiausia laiko jis praleido 2.5 mil. gyventojų Bali saloje, kur gyventojai beveik visi indusai. Žmonės čia savo dievų labai bijo, juos garbina ir juos maitina, sunešdami prie šventyklų sudėtų stalų jiems maisto. Prie šventyklų gyvenantys dvasininkai ir ten slankiojantys šunys žino, kad dievams tiek daug maisto nereikia . . . Įdomus pasikalbėjimas buvo su ten gyvenančiu vokiečiu daktaru, kuris Bali salą pavadino: "Paskutinė rojaus vieta pasaulyje".

Apie Hong Kongą mes dažnai skaitome laikraščiuose ir kartais matome jį televizijoje. Tai paslaptingas miestas su 6 mil. gyventojų, kuris ligi šiol dar tebesivadina Anglijos kolonija. Visų Tolimųjų rytų ekskursijų keliai veda per Hong Kongą, kuris yra labai gerai pasiruošęs sutikti turistus su savo didžiaisiais viešbučiais, moderniu susisiekimu, restoranais.

Ir vėl mūsų lietuviškojo galvojimo keliautojui ateina mintis, kad gal nepriklausomai Lietuvai irgi reiktų turėti vieną tokį laisvą uostą, kur iš visų kraštų laivai galėtų atvežti svetimos valiutos.

Iš Hong Kongo, kelionių įstaigai tarpininkaujant, autorius patenka vienai dienai į komunistinę Kiniją. Toli nenuveža, tik ligi Shenche miestelio, kuris gali būti ir miestas, nes turi 360.000 gyventojų. Kaip ir visuose komunistiniuose kraštuose, veža tik į turistams rodytinas vietas. Pradėjo nuo vaikų darželio. Autorius aprašo matytus liūdnus miesto statybos ir remonto darbus, taip pat ir pilką, bespalvį to krašto žmogų. Savo užrašų knygutėje jis pasižymi, kad čia pavalgė iš visos savo kelionės blogiausius pietus, kai tuo tarpu kinietiški restoranai pas mus duoda tokį gardų ir įdomų maistą. Jo nuomone, geriausias vaistas bet ką išgydyti nuo komunizmo yra leisti jam ten pagyventi.

Azijos kelionės baigiamos Portugalijos mažosios Macau kolonijos aplankymu. Ši maža europiečių kolonija turi įdomią savo istoriją, kuri knygoje nuodugniai aprašyta. Tas turtuolių rojus yra prie pat komunistinės Kinijos. Knygoje nuotraukos rodo spygliuotų vielų užtvaras, kad bėgliai iš komunistinio rojaus nepatektų į tą rojų. Jis čia prisimena ir savą Kaliforniją, kuri dabar jam atrodo tokia neapgyventa, su tiek daug laisvos žemės.

Norėdamas knygą papildyti egzotiškais kraštais, autorius į šią knygą įtraukė įspūdžius ir iš ankstyvesnių savo kelionių Meksikoje. Meksikos aprašymas A. Gustaičio taip pat labai įdomus. Pateikiama daug Meksikos istorijos, geografijos apybraižų ir daug humoristinio dialogo. Vėl pamatai, kad autorius ir Meksikoje jieško lietuvių, pasitikrina, ar nėra kur apie Lietuvą parašyta, ar ir čia žmonės žino, kas tie lietuviai. Taip lietuvių bejieškodamas, keistomis aplinkybėmis jis patenka ir į Meksikos laikraštį.

"Kelionės nežinomuose kraštuose" yra brangus indėlis į mūsų lietuviškųjų knygų lobyną. O kiekvienam, besidominčiam kelionėmis, ši knyga yra tikrai įdomus pasiskaitymas ir geras kitų kraštų pažinimo šaltinis.

Algirdas Gustaitis, KELIONĖS NEŽINOMUOSE KRAŠTUOSE. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spaudė "Draugo" spaustuvė. Viršelis dail. Ilonos Brazdžionienės. Čikaga 1986 m., 312 psl. Kaina — $9.00.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontaktó lęšiai (contact lenses).

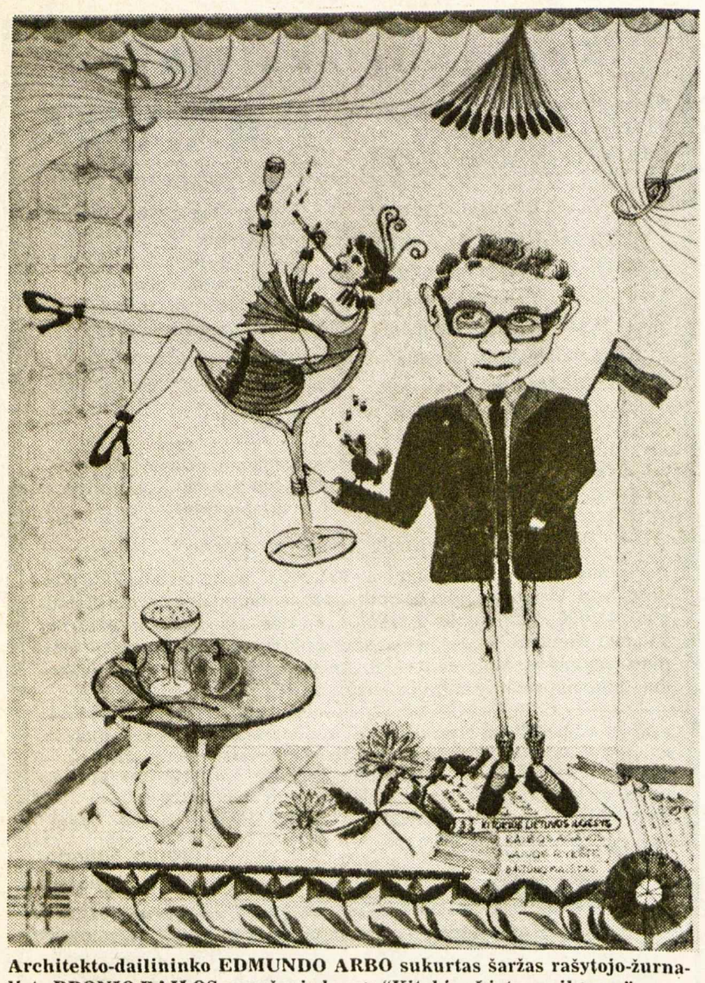

Architekto-dailininko EDMUNDO ARBO sukurtas šaržas rašytojo-žurnalisto BRONIO RAILOS, parašusio knygą "Kitokios Lietuvos ilgesys"

Džiugi nuotaika piešiniuose

Architekto Edmundo Arbo dailės paroda

Š. m. balandžio 6 d. Los Angeles Šv. Kazimiero par. mokyklos septintoje klasėje buvo atidaryta architekto Edmundo Arbo, kaip jis pats sako, laisvalaikio meno darbų paroda. Išstatyti 67 spalvoti piešiniai: gamtovaizdžiai, abstraktai, gėlės, šaržai. Formatas maždaug 10x12 colių dydžio.

Parodą atidarė Bernardas Brazdžionis, pateikdamas turiningą informaciją, sąmojingai bei nuoširdžiai įvertindamas dailininko darbą. Paminėjo ir kitų istorijoje žinomų architektų įnašą į dailę, ypač grafiką. Pasidžiaugė, kad piešinių tematikoje dalyvauja ne vien gėlės ar peizažai, bet ir Kalifornijos gražuolės. Čia jos įamžintos grakščia linija.

E. Arbo gražuolių pavaizdavime yra tam tikro šilto atvirumo. Nieko jis nešokiruoja. Žiūrovai su šypsniu stebi tai, kas gražu. Itin patraukli yra "Pliažo mergaitė". Aplamai paveiksluose ryški Kalifornijos pajūrio įtaka. Taupia, tikslia vaizdo kompozicija pasižymi "Malibu panorama" ir "Burlaiviai Santa Monikos pajūry".

Iliustracinis gamtos objektų stilizavimas turi tolimą tradiciją. Joje E. Arbas jaučiasi savas, kaip paukštis medyje, pagaunantis būdingiausius aplinkos bruožus. Nedidelio formato lakštuose atsiskleidžia įvairių gėlių žiedai. Vistos kaktusai, saulėgrąžos, laukinės aguonėlės, kviečių laukas, puokštės... Visko nesuminėsi. Dailininkas prisipažįsta: jis tai daro savo malonumui, nuotaikos įkvėptas.

Parodos metu ypatingo dėmesio susilaukė E. Arbo satyrinė pusė — pažįstamų, artimų, mylimų žmonių, net sambūrių, draugiški šaržai. Daug ką prajukdė "Inžinierių kvartetas su dirigentu" arba veikla trykštanti "LFB taryba Los Angelėje". Taip pat išsiskyrė "Laureatas su mūza", "Vedusiųjų idilija", "Kiauliška šeima" ir visa kita eilė personažų.

Suprantama, piešinių pagrindą sudaro žaismingа, taikli linija. E. Arbas piešia gerai. Prie kompozicinės dermės prisideda ir vykęs spalvingumas, malonus akiai. Spalvos ypač veržlios miniatiūriniuose abstraktuose. Savo geometrine ornamentika šitie kūriniai lyg ir primena Kandinskį. Vietomis galima įžvelgti sapningą vaizduotės polėkį, net filosofavimą.

Gaila, kad parodos atidarymą, valandai nepraslinkus, užgulė ir uždarymo nuotaikos. Pradžioje publika, lauke lietui krapnojant, netilpo kambaryje. Bet netrukus nuskubėjo į didžiąją salę klausytis estradinių dainų meistrės Nelės Paltinienės, čia atvykusios net iš Vokietijos ir šeštadienio bei sekmadienio koncertuose įrodžiusios, kaip gražiai mūsų kalba tinka melodingiem šlageriam. Tai buvo jos išvaizdos, dikcijos, gero dainavimo ir sumanios choreografijos triumfas.

Atsiprašau skaitytojų už nukrypimą nuo temos. Iš tiesų apie Nelę turėtų rašyti jos žanro žinovai.

Taip jau yra su Los Angeles parapijiniame prieglobstyje rengiamomis dailės parodomis — jos ne tik retos, bet ir įspraustos į ankštą erdvės ir laiko keturkampį. Kartais tampa vienvalandiniais prisikėlimo momentais. Tiesa, šeštadienį, solistės koncerto metu E. Arbas savo piešinius skaidrėse parodė susirinkusiai auditorijai.

O parodos rengėjams — Žurnalistų sąjungos centro valdybai, ypač pirmininkei R. K. Vidžiūnienei, priklauso nuoširdi visų meno mylėtojų padėka. **Pr. V.**

Pašto ženklų paroda

Balandžio 26-27 d.d. Toronto Lietuvių filatelistų draugija rengia metinę filatelijos parodą, kuri yra jau septinta. Ji bus Lietuvių namų Mindaugo salėje (1573 Bloor St. West). Veiklūs filatelistai per tokias parodas stengiasi parodyti, ką jie per visus metus surinko, kuo praturtino savo rinkinius. Be to, tokios lietuvių filatelinės parodos parodo ir nelietuviams, kur ta Lietuva yra, kad ji buvo labai pažangi įstatymais, savo kultūra ir ekonominiu gyvenimu.

Į šią parodą atvyksta iš JAV žymūs lietuviai filatelistai, kurie su Toronto lietuviais filatelistais gražiai bendradarbiauja, atlikdami teisėjų — vertintojų pareigas, paremdami mus savo retais filateliniais rodiniais.

Šioje parodoje matysime ne tik Lietuvos, bet ir kitų kraštų pašto ženklus. Lietuviai filatelistai renka ne tik Lietuvos p. ženklus. Kiekvienas, šalia pagrindinio Lietuvos p. ženklų rinkinio, turi pasirinkęs dar ir keletą kitų kraštų. Mums, katalikams, labai prie širdies yra Vatikano p. ženklai. Vatikanas 1959 m. išleido seriją p. ženklų paminėti Šv. Kazimiero 500 m. gimimo sukakčiai, o 1985 m. buvo išleista serija p. ženklų paminėti šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakčiai. Be to, 1954 m. buvo išleista serija pašto ženklų, kuriuose yra atvaizduotas Vilniaus Aušros Vartų Marijos paveikslas. Daug kas renka Kanados p. ženklus, nes po II D. karo Kanada priglaudė nemažai pabėgėlių, ir dabar ji yra jų antroji tėvynė. J. A. Valstybės su savo Laisvės statula daug filatelistų suvilioja su savo daugybe gražių pašto ženklų. Anglija, Australija, V. Vokietija taip pat nestokoja pašto ženklų rinkėjų ir lietuvių tarpe.

Kaip kiekvienoje parodoje, taip ir šioje bus galima įsigyti suvenyrinių vokų. Jie turės Toronto pašto antspaudą, kurį mūsų Lietuvių fil. draugija užsakė iš Kanados pašto valdybos. Tas pašto antspausas turės tokį įrašą:

LITHUANIAN
PHILATELIC EXHIBITION
EXPOSITION DE TIMBRES
LITHPEX VII
APRIL 26-27 AVRIL, 1986

Kadangi Kanados paštas turi kasmet milijonus dolerių nuostolio, už kiekvieną antspauduotą voką, šalia pirmos klasės pašto ženklo (34 ct.), reikės dar primokėti po 10 ct. Toks primokėjimas imamas pirmą kartą. Taigi Kanados pašto valdyba sugalvojo šią naujovę, kad iš filatelistų gautų kuo daugiau pajamų.

Pabrangus vokų popieriui, spausdinimui, pašto ženklams (dabar 34 ct.) ir dar pridėjus 10 ct. vadinamą patarnavimo mokestį, suvenyriniai vokai su pašto ženklu ir specialiu pašto antspaudu bus parduodami po $1.00. Vien tik vokai — 5 už $1.00. Juos galima įsigyti, kreipiantis šiuo adresu: K. Kaminskas, 25 Norma Cres., Toronto, Ont. M6P 3G9.

Surengti tokio masto filatelijos parodą būtų neįmanoma be Toronto Lietuvių namų vadovybės paramos ir pritarimo. Finansiškai Lietuvių filatelistų draugiją Toronte paremia kredito kooperatyvas "Parama", Prisikėlimo par. kredito kooperatyvas ir Kanados lietuvių fondas. Lietuvių filatelistų draugija visiems reiškia nuoširdžią padėką. **K.K.**

Kai gamta prabyla

Dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės darbų paroda Toronte

ADA JUCIENĖ

1986 m. balandžio 5 d. Toronto Lietuvių namų Gedimino pilies menėje susirinko nemažas būrys meno mėgėjų į dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės darbų parodos atidarymą. Salėje, kuri teikia malonų foną meno parodoms, buvo išstatyta 40 grafikos darbų.

Parodą atidarė ir su dailininkės darbais supažindino LN moterų būrelio pirm. Ada Jucienė.

Jauna dail. Jūratė yra gimusi Vokietijoje, Wiurzburge, vėliau su tėveliais emigravo į Australiją, po to — į Kanadą. Meno studijas baigė Toronto universitete. Čia ji buvo surengusi tris asmenines parodas ir keliose dalyvavo su kitais menininkais. Į V. Vokietiją persikėlė ištekėjusi už "Baltijos" kvinteto vadovo V. Lemkės. Kultūrinio savaitgalio Hiuttenfelde metu buvo jos pirmasis pasirodymas tenykštei visuomenei, kur ji susilaukė labai palankaus atgarsio.

Po gerai pavykusios parodos Hiuttenfelde, kur paveikslai dar tą patį vakarą buvo iki paskutinio nupirkti, kilo didelis susidomėjimas, nes rytojaus dieną po gimnazijos parką vaikštinėjo vietiniai ir apylinkės vokiečiai, klausinėdami kur jie galėtų sutikti tą dailininkę, nes ir jie norėtų įsigyti jos darbų. Stambaus gretimo miesto bankas "Volksbank" pasiūlė savo rūmų foje savaitinei dalininkės parodai. Tai realus dailininkės išėjimas į "platesnius vandenis".

Iš Vokietijos Jūratė atvežė net 40 išbaigtų, natūralių gamtos detalių. Jos darbų siužetai — medžio kamienas iš parko, seno namo durys ir t.t. Grožiesi surūdijusiais vartais, parko vaizdeliu, pilies bokštų kontūrais. Viskas artima, suprantama, natūralu. Harmoningai supintos linijos ir dėmės — juodos ir baltos pagauna žiūrovą, kelia pasigėrėjimą, kartais išsakydamos labai daug.

Dailininkė turi ne tik natūralų įgimtą subtilumą, bet ir išbaigtą tobulumą. Visi Jūratės paveikslai — yra giliai žmogų ir gamtą mylinčio menininko pasisakymas.

Meistriškai apvaldžius grafikos techniką, Jūratė pagrindinį dėmesį skiria tam, ką nori pasakyti. Todėl jos kūriniuose nerasime neišbaigtumo; kruopščiai ir su reta rimtimi ji komponuoja savo kūrinius. Kiekviena detalė nukriepia dėmesį į norimą pasakyti mintį, kiekvienas šviesos ir šešėlio perėjimas yra reikšmingas.

Spalvotuose jos darbuose įvedama saiki ir skoninga spalvų gama, kuri liudija, kad dailininkė yra lygiai pajėgi koloritui, sugebanti subtiliai operuoti turtingomis spalvinėmis priemonėmis.

Ji kuria daugiausia tokiu laiku, kai vyras ir vaikai yra giliai įmigę. Kada gi daugiau atsiduos savo kūrybai trijų vaikų motina?

Dail. JŪRATĖ BATŪRAITĖ-LEMKIENĖ prie savo paveikslo parodoje, surengtoje Toronto Lietuvių namuose Nuotr. B. Tarvydo

VYTAUTAS KASTYTIS

LAIŠKAS LIETUVAI

Ar Tu atsimeni mane
Nors trumpai valandėlei? —
Į dangų paukščiai pasikėlė
Tau mano širdgėlą nunešt.

Man baisiai liūdna be Tavęs.
Giedros ir grožio nejuntu.
Man grožis — Tu, giedra man — Tu,
Tavim visus buities kelius matuoju . . .

Narvikas, Norvegija,
1945 m. kovo 25 d.

PASAKYK, ŽIEDELI

Pavasario pirmas žiedeli
Gimtųjų laukų pabarėj,
Mano mielai mergelei
Nauja vilitimi sužibėk!

Kai ji atskubės takeliu
Tavęs nusiskinti,
Pakuždėk mano ilgesio mintį — —
Pasakyk, kad be jos aš gyvent negaliu...

Reitstioa, Norvegija,
1945 m. balandžio 15 d.

PRADALGIAI

Nuo tamsios bedugnės kranto
Į neryškią ateitį žvelgiu:
Kiek ilgiausių pradalgių
Nušienaut paliko! — —

Nešienausim mes,
Svetimieji nušienaus.
Vabalėlis smilga lipa,
Kopia lig dangaus...

Reitstioa, Norvergija,
1945 m. gegužės 9 d.

SVETIMI BERŽELIAI

Berželiai,
Sekminių berželiai
Svečioj ištrėmimo šaly,
Kam jūsų lapeliai žali?

Kodėl nepageltot, berželiai,
Pavasarį žalią
Kaip mano, lietuvio, širdis
Namo nesulaukus sugrįžt?...

Orlandet, Norvergija,
1945 m. gegužės 21 d.

Skelbiamas novelės konkursas

Lietuvių rašytojų draugija tęsia tradicinį ***Aloyzo Barono novelės konkursą*** ir skelbia 1986 metų premijai taisykles:

1. Novelės temą autoriai pasirenka laisvai, tačiau pageidautinas lietuviškas turinys ir personažai. 2. Novelės ilgis — ne daugiau 20 mašinėle rašytų puslapių. 3. Terminas — 1986 m. rugpjūčio 1 d. 4. Rankraščiai, rašyti mašinėle (su tarpais), pasirašomi slapyvardžiu; atskirai pridedamas užklijuotas vokas, pažymėtas tuo pačiu slapyvardžiu, o viduje autoriaus pavardė, adresas ir telefonas. 5. Rankraščiai siunčiami vertintojų komisijos pirmininkei Alei Rūtai-Arbienei šiuo adresu: 306 22nd Street, Santa Monica, CA 90402, USA. Kiti komisijos nariai — Rūta Kl. Vidžiūnienė ir Pranas Visvydas. 6. Komisija sprendžia balsų dauguma. Jei nerastų tinkamo premijai kūrinio, premija atidedama kitiems metams. Nepremijuotų kūrinių slaptieji vokai nebus atidaryti. Jie, kartu su kūriniais, bus autoriams grąžinti tik jiem patiem prašant. 7. Premijos dydis — 500 dolerių. Jos mecenatas — dr. Kazys Ambrozaitis. 8. Dėl premijuotos novelės spausdinimo LRD valdyba susitaria su autorium.

LRD valdyba

Lietuvių rašytojų premija

1985 m. grožinės literatūros premijai atrinkti vertintojų komisija sudaroma iš kvalifikuotų asmenų rytiniame Amerikos pakraštyje. Bus svarstomos tik tos knygos, išleistos 1985 metais, kurias komisija gaus iki 1986 m. birželio 15 d. (pašto antspaudo data). Knygų leidėjai arba autoriai prašomi iki tos datos atsiųsti po 5 egz. komisijai šiuo adresu: Dr. Mirga Pakalniškytė-Girniuvienė, 11 Sycamore Lane, Westford, MA 01886, USA.

Kiti komisijos nariai bus paskelbti vėliau. Kasmetinis premijos mecenatas yra JAV Lietuvių fondas. Premijos dydis — 2000 dolerių.

LRD valdyba

Paremkime savo auka
Lituanistikos katedrą
Ilinojaus universitete!

Tai vienintelė tokia lietuviška švietimo institucija visame laisvajame pasaulyje. Daugelis į mūsų kreipimąsi jau atsiliepė ir savo auką jau atsiuntė. Dėkojame ir kartu prašome atsiliepti bei savo auką atsiųsti ir tuos, kurie iki šiol dar jos neįteikėte. Už aukas, nemažesnes kaip $25.00, išduodami kvitai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Čekius rašyti ir juos siųsti sekančiu adresu:

Lituanistikos katedros fondas,
1011 College Street,
Toronto, Ont. M6H 1A8.

Lėšoms telkti komitetas Kanadoje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

1985 m. visuomenininko $500 premija paskirta Vytautui Doreliui Urugvajuje, Montevideo mieste, pasižymėjusiam ne tik visuomenine, bet ir muzikine veikla. Premijai $500 parūpino kun. dr. J. Prunskis. Premijų skyrimą tvarko Pasaulio lietuvių katalikų bendrija.

Dail. Jurgio Daugvilos medžio drožinių parodą Čikagos lietuviams Vasario 16 proga surengė M. K. Čiurlionio galerija Jaunimo centre. Parodos atidarymo dalyvius vasario 14 d. pasveikino buvusi galerijos direktorė ir valdybos narė Vanda Aleknienė. Dail. J. Daugvilos kūrybą, susietą su lietuvių liaudies meno tradicijomis, apibūdino Mykolas Drunga. Dail. J. Daugvila 1942-44 m. lankė Kauno taikomosios dailės institutą, 1944-45 m. — Berlyno vakarų dailės mokyklą, 1949 m. baigė lietuvių suorganizuotą Dailės ir amatų mokyklą Freiburge. Jo drožiniuose jaučiama dar iš Lietuvos atsivežta stipri liaudies meno įtaka. Savo skulptūroms dail. J. Daugvila dažnai pasirenka ąžuolą, kurį jis jungia su lietuvių mitologija. Kuria Rūpintojėlius, koplytėles, lietuviškus kryžius, dekoratyvines kraičio skrynias bei kitus papuošalus, turinčius tautodailės motyvų. Yra paruošęs scenovaizdžius dviem Čikagos lietuvių operos pastatymams — G. Verdžio "Likimo galios" ir "Traviatos".

Eugenijaus Kriaučeliūno 1985 m. premija jaunimui paskirta vertintojų komisijos posėdyje kovo 11 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Posėdyje dalyvavo: PLB švietimo ir tautinio auklėjimo reikalų vicepirm. Birutė Jasaitienė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Ofelija Barškėtytė, JAV Lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Kristina Likanderytė, Kriaučeliūnų šeimos atstovės — Irena Kriaučeliūnienė ir Jolita Kriaučeliūnaitė. Metinė $1.000 premija vienbalsiu sprendimu paskirta Britanijos Londone gyvenančiam Algiui-Vincui Kuliukui už jo veiklą su lietuvių jaunimu, nuopelnus, organizuojant baltiečių laisvės ir taikos žygį Baltijos jūroje, užmegztus ryšius su užsienio korespondentais.

Poetas Leonardas Žitkevičius, neseniai išleisdinęs satyrinių eilėraščių knygą "Milžinai ir slibinai", vėl grįžo vaikų pasaulin, kuriam buvo skirti eilėraščių rinkiniai vaikams — "Čyru vyru pavasaris" (1935), "Su tėvelio kepure" (1938), "Muzikantų brigada" (1941), "Tarp tūkstančių žvaigždelių" (1944) ir "Saulutė debesėliuose" (1953). Dabar pasirodė šeštoji jo eilėraščių knyga vaikams "Aš nelauksiu, kol užaugsiu", išleista JAV LB švietimo tarybos, iliustruota dail. Dianos Kizlauskaitės kiekvienam eilėraščiui skirtais piešiniais, o tų eilėraščių rinkinyje yra 21. Rinkinio eilėraščiai 1983 m. laimėjo velionies Juozo Gabės poezijos konkursą jaunimui. Naujoji knygutė dedikuota velionies atminimui.

Įdomų koncertą čikagiečiams ir svečiams kovo 16 d. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje surengė "Draugas", pasikvietęs sopraną Daivą Mongirdaitę, bosą baritoną Arnoldą Voketaitį, pianistą W. Browningą, keturis stygininkus ir vieną klarnetistę. Koncertą pradėjo sol. A. Voketaitis F. J. Haydno "Metų laikais", G. Paisiellio "Nieko nejaučiu širdy", populiaria arija iš G. Rossinio "Sevilijos kirpėjo", sol. D. Mongirdaitė — F. Mendelssohno "Pirmaja žibute", "Ant dainos sparnų", "Naujaja meile" ir Mimi arija iš G. Puccinio "Bohemos". Vokiečių kompoz. Karl Markso "Ryto dainą" ir "Lietų" su styginiu kvartetu atliko sol. A. Voketaitis, F. Schuberto "Skerdžių ant uolos" su klarnetu ir fortepijonu — sol. D. Mongirdaitė. Pirmą koncerto dalį solistai A. Voketaitis ir D. Mongirdaitė užbaigė duetais iš J. Beckwitho "Didžiųjų ežerų" siuitos su klarneto, violončelės ir fortepijono palyda. Antros dalies programon buvo įjungti trys solistų duetai iš W. A. Mozarto operos "Figaro vestuvės", M. K. Čiurlionio Leipcige sukurtas styginis kvartetas instrumentalistams. Koncerto užsklandai sol. D. Mongirdaitė buvo pasirinkusi dvi J. Gaidelio "Danos" arijas, papildui — Margaritos ariją iš Ch. Gounod "Fausto", sol. A. Voketaitis — K. V. Banaičio "Atsiminimus" ir A. Dirvianskaitės "Sapnus", papildui — Mefistofelio ariją taip pat iš "Fausto" operos.

Kraštotyros darbų saugyklai plungiškė mokytoja E. Ravickienė paruošė studiją "M. K. Čiurlionis Plungėje", pateikdama naujų žinių apie jo gyvenimą Žemaitijoje. Įdomus yra E. Ravickienės susirašinėjimas su Prahos muzikos muziejumi dėl tais laikais Rietavo orkestrui vadovavusio čeko J. Mašeko. Pas senuką muzikantą Enderiejeve buvo rastos gaidos su būdingais M. K. Čiurlionio kūriniams pavadinimais – "Polka Kastė", "Pušų ošimas".

Nuolatinė dailės darbų paroda atidaryta Šiauliuose, antruosiuose "Aušros" etnografijos muziejaus rūmuose. Aštuoniose salėse išstatyta apie 600 kūrinių, paimtų iš muziejaus fondų. Parodos projektą paruošė vilnietis architektas F. Samukas, talkinamas mokslinių "Aušros" muziejaus bendradarbių — E. Jovaišaitės, R. Diržytės, S. Vorobjovo. Naujojoje parodoje atskleidžiama lietuvių vaizduojamojo meno raida: yra gausus liaudies meno skyrius, XVIII-XIX š. dailės pavyzdžių, papildytų dabartinių dailininkų darbais.

Liaudies operos teatrui, įsteigtam K. Kšano, tenka centrinė vieta muzikiniame Klaipėdos gyvenime. Dabar kamerinį orkestrą prie to teatro suorganizavo valtornistas Ž. Čmeliauskas. Orkestras ne tik koncertuoja klaipėdiečiams, bet ir artimesnėse vietovėse. Koncertuose dalyvauja liaudies operos sol. V. Kurnickas, Vilniaus konservatorijos fakultetuose Klaipėdoje dirbanti pianistė M. Talaikytė, violončelistas K. Eidukonis, trombonistas S. Sugintas, poetiniu žodžiu instrumentalistams talkinantis Klaipėdos dramos teatro aktorius A. Šimanskis.

Kauno paveikslų galerijoje surengtoje tradicinėje šio miesto dailininkų darbų parodoje dalyvavo tiek vyresniosios, tiek ir jaunosios kartos atstovai. Parodos lankytojus stebino gausūs šio miesto ir jo gyventojų vaizdai. Portretinio žanro kūriniuose dail. A. Vaitkūnas buvo nutapęs medicinos prof. Z. Januškevičių, dail. R. Kalpokas — rež. J. Vaitkų, dail. A. Krištopaitis — aktores G. Balandytę ir D. Kazragytę. Kauno vaizdus atskleidė: S. Nenortos "Miestas prie Nemuno", "Vakaras senamiestyje", P. Poručio "Kauno senamiestis", "Senamiesčio bokštai". Akvarelių grupėje spalviniu skaidrumu išsiskyrė V. Klemkos "Moteris su skėčiu", P. Stausko "Žiemos šventė", E. Jaudelytės "Kauno senamiestis". Grafikos kūriniuose lankytojus viliojo R. Čarno estampai "S. Ušinskas — Lietuvos vitražo tėvas", "Vakaras mieste". Skulptūros kūriniai šioje parodoje nebuvo gausūs, tačiau įdomūs savo plastinės kalbos įvairove. Psichologiniu susikaupimu išsiskyrė J. Mozūraitytės-Klemkienės skukurtas rašytojo K. Jankausko portretas. Jaunosios kartos skulptorių — J. Šlivinsko, R. Antinio, P. Amankevičiaus darbai rodė jų pastangas rasti naujus kompozicinius ir erdvinius sprendimus, gyvenimo reiškinius perteikti alegorijomis.

K. Donelaičio atminimui skirtą muziejų turi Klaipėdoje veikianti vidurinė jo vardo mokykla. Muziejus yra įtrauktas į lankytinų vietų sąrašą keliautojams ir ekskursantams. Su jame sutelkta medžiaga galės susipažinti ne tik patys klaipėdiečiai, bet ir svečiai iš kitų Lietuvos vietovių bei kitų respublikų. Muziejaus fonduose yra daugiau kaip tūkstantis rodinių apie mūsų grožinės literatūros pradininką K. Donelaitį, jo literatūrinį palikimą, atsispindintį kitų rašytojų, dailininkų ir kompozitorių kūriniuose. Muziejuje yra R. Vokietijos kompoz. R. Kunado K. Donelaičio "Metais" sukurtos kantatos plokštelė su autoriaus autografu, istoriko V. Urbonavičiaus dovanotas filmas apie archeologinius kasinėjimus Tolminkiemyje. Klaipėdietis dail. J. Burokas padovanojo pluoštą grafikos lakštų K. Donelaičio kūrybos motyvais. Muziejuje taipgi yra medžiagos apie "Metų" ar jų fragmentų vertimus į lenkų, anglų, vokiečių, japonų, lotynų ir esperanto kalbas. Rodinius muziejui paruošė K. Donelaičio mokyklos mokytojai ir mokiniai, vadovaudamiesi gautais patarimais iš Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto. K. Donelaičio muziejuje rengiamos literatūrinės valandėlės. Sutelkta medžiaga naudojasi ir kitų mokyklų pedagogai, literatūros būrelių nariai.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	8 1/2%
180-185 d. termin. ind.	8 3/4%
term. indėlius 1 metų	9 %
term. indėlius 2 metų	9 %
term. indėlius 3 metų	9 %
pensijų s-tą	9 1/2%
spec. taup. s-tą	7 1/2%
taupomąją s-tą	7 %
kasd. taupymo s-tą	7 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	12 %
mortgičius nuo	10 1/2% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

2239 Bloor Street West.

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4

Telefonas: (416) 769-5411

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.

Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA Skambinkite šiandieną!

valdžios knygelė

"Plans, Permits and Payments"

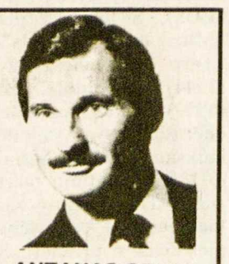

ANTANAS GENYS

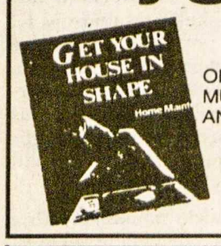

ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING

Įsigykite nemokamą egzempliorių!

"RE/MAX professionals inc. Realtor

239-3991

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir, paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Muzikui ALEKSANDRUI STANKEVIČIUI, Montrealio lietuvių vyrų okteto vadovui, prisega gėles "Tėviškės žiburių" spaudos vakare rengėjų atstovės — DAINA GURKLYTĖ ir ALDONA ŠIMONĖLIENĖ Anapilio salėje 1986 metų balandžio 5 dieną Nuotr. St. Dabkaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rezervuojamos studentams, baigusiems medicinos studijas Kanadoje. Nauji vietiniai gydytojai dažniausiai pasirenka didžiuosius bei didesnius centrus, o Kanadon atsikėlę ir teises gavę gydytojai sutinka įsikurti mažose vietovėse, ypač šiaurinėje Kanadoje, kur ir dabar trūksta gydytojų. Lenkai gydytojai, neturėdami kitos išeities, pradėjo bylą prieš sveikatos ministerį M. Elstoną, kaltindami jį lygių žmogaus teisių pažeidimu.

Kanada sausio ir vasario mėnesiais šiemet susilaukė staigaus turistų skaičiaus padidėjimo 14,5%. Tais mėnesiais Kanadoje apsilankė 3,218.000 amerikiečių ir 118.000 turistų iš kitų šalių. Didžiausias amerikiečių antplūdis teko Ontario provincijai. Sausio mėnesį provincijoje lankėsi 1.110.247 amerikiečiai, 21.9% daugiau, negu 1985 m. sausio mėnesį. Vasario mėnesį Ontario provincija susilaukė 1.061.-864 amerikiečių, 13,2% daugiau nei prieš metus. Amerikiečių antplūdį sustiprino kritusi Kanados dolerio vertė, benzino atpigimas, teroristų bombos lėktuvuose ir orauosčiuose Europoje. Dėl teroristų pavojaus amerikiečiai dabar vėl prisiminė vis dar palyginti saugią Kanadą. Amerikiečių antplūdis galėtų būti dar didesnis, jeigu atpigtų viešnagė Kanadoje. Amerikiečiui į akis krinta vis dar brangesnis benzinas Kanadoje, brangesnį alkoholiniai gėrimai ir rūkalai, maistas valgyklose, nakvynė viešbučiuose ir pakelės užeigose. Kelionės, matuojamos dabartinėmis kainomis, yra pigesnės Amerikoje. Kanados dolerio vertės nukritimas amerikiečiui pilnai nepadengia papildomų išlaidų Kanadoje. Kaltė tenka Kanados vyriausybei ir provincinėms vyriausybėms dėl nuolatinio mokesčių didinimo benzinui, rūkalams ir alkoholiniams gėrimams, tapusiems gerokai brangesniais negu Amerikoje. Didesni ir valdžios mokesčiai restoranuose, naktiniuose klubuose bei viešbučiuose.

Pirmasis Kvebeko nepriklausomybės partijos suvažiavimas įvyko Montrealyje, susilaukęs šimto atstovų. Naujoji partija turi tik 806 narius. Ją 1984 m. įsteigė politinių mokslų specialistas D. Moniere, nusivylęs pasikeitusia separatistinės Kvebeko partijos politika, laikinai atsisakiusia nepriklausomybės Kvebekui. Nepriklausomybės partijoj susitelkė kvebekiečiai, nusivylę buvusiuoju Kvebeko partijos vadu R. Levesque'u ir dabartiniu vadu M. Johnsonu. Oficialiu Kvebeko nepriklausomybės partijos vadu yra laikomas Šv. Jono Kr. draugijai vadovavęs Gilles Rheaume. Iš tikrųjų naują partiją tvarko triumviratas, kuriame du minėtus politikus papildo Otavoje gimęs žurnalistas Pierre de Bellefeuille, Kvebeko parlamente pasitraukęs iš Kvebeko partijos ir pasiskelbęs neutraliu atstovu.

Skautų žinios

Romuvos stovyklos programa. Romuva 1986 m. bus tikra skautiška mokykla. Bendrausim šakomis — kiekviena šaka turės savo dieną su ypatingais uždaviniais. Viena diena bus skirta Romuvos stovyklavietei pagerinti.

Numatome specialybių įsigijimą, lauko virtuvės naudojimą, vartų statymą, užsiėmimus įvairiose srityse (augalai, astronomija dieną ir naktį, geologija, tautosaka), kliūčių tako statymą, gamtos takelio paruošimą, kelto per įlanką statymą, stogastulpių drožimą, parodėles, oro stoties statymą, dainavimą, pasirodymus, rankdarbius, lėlių teatrus, sportą, skudučius, įdomias vakarines programas, sąmoningo tikėjimo metų minėjimą ir kt.

Vienas iš svarbesnių rūpesčių stovykloje yra vaikų priežiūra nakties metu (12 v. — 6 v.r.). Draugininkų mažai; jeigu jie naktį budi, tai dienos metu yra sunku sąžiningai atlikti darbą su skautais. Stovyklos viršininkai ieško skautininkų-skautininkių, kurie sutiktų atvažiuoti į stovyklą pabendrauti su mumis ir prisidėti su geru darbeliu — budėjimu nakties metu pamainomis. Būtų proga praleisti laiką lietuviškoje skautiškoje nuotaikoje ir atnaujinti įžodžio pažadą. Savanoriai prašomi kreiptis į A. Dailydę tel. 416-277-1117

Minėtoji stovykla bus 1986 m. liepos 26 — rugpjūčio 4 d.d.

s. A. Baltakienė,
Kanados rajono vadeivė

— Balandžio 27, sekmadienį, "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai, minėdami savo globėjo šv. Jurgio šventę, dalyvaus pamaldose su vėliavomis Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Po Mišių bus abiejų tuntų sueiga Anapilio salėje. Kanados rajono vadeivė s. A. Baltakienė darys pranešimą apie šios vasaros skautų stovyklą Romuvoje. **J.D.B.**

A†A
KAZIUI VANAGUI
mirus,

jo žmonai ALFREDAI ir sūnums reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Henrikas ir Zita Tumaičiai
Regina Norvaišienė

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Gražina Raškauskienė, *B.Sc.*

allan BROWN

624-6336 namų 624-2199

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

Aukos Bendruomenės veiklai

KLB valdybos veiklai Vasario 16 proga gauta per apylinkių valdybas: iš Rodney J. Statkevičius atsiųntė $170.00 (aukojo po $20.00 — S. Paketuras, J. Statkevičius, A. Starkus, H. Jasinskas, M. Kereševičius).

Otavos apyl. atsiuntė $350.00 (aukojo: $110.00 — V. Trečiokas: $100.00 — J. V. Danys; $50.00 — P. Regina; $35.00 — dr. M. Ramūnienė; $20.00 — P. Jurgutis, V. Radžius; $15.00 — A. Paškevičius, V. Priščepionka, A. Šidlauskaitė; $10.00 — A. Jurkus, S. Bilevičienė, kun. dr. V. Skilandžiūnas, J. Morkūnas, K. Gudžiūnas, I. Gabalis, V. Kongelis, P. Paukštaitis, V. Kudžma, B. Čeponkus, G. Procuta, J. V. Augaitis; $5.00 — J. Verbyla, G. Mitalas, G. Nagys, J. Zakarevičienė).

Per dr. Č. Kurą iš Windsoro apyl. gauta $791.00 (aukojo: $100.00 — Vyt. Barisa; $75.00 — dr. S. Kizis; $50.00 — M. Kizis, Ed. Zatorskis, dr. Č. Kuras; $30.00 — S. D. Naikauskas, A. Juškauskas, L. Leparskas; $25.00 — B. Baleišis; $21.00 — V. Ignatavičius; $20.00 — V. Baltrašiūnas, V. Barisa, P. Eidukas, R. Dumčius, J. Giedriūnas, V. Banikonis, M. Duralia, P. Kairys, A. M. Tautkevičius, Br. Barisa, A. Tautkevičius, K. Linkevičienė; $15.00 — G. Carruthers, O. G. Vindašius; $10.00 — Vyt. Kutkus, kun. K. Simaitis, M. Šilinskas, J. Barisa, Jurgis Barisa, E. Pakauskienė).

Hamiltone dar aukojo: $20.00 — Kęst. Norkus, A. Kybartas; $3.00 — Jonas Povilauskas; $100.00 — Povilas Bosas.

Toronto aukų sąraše mano padaryta klaida; turi būti: $45.00 — J. Vaičeliūnas, ne J. Vaičiūnas. Aukojo dar šie asmenys: $50.00 — S. V. Liuimos; $25.00 — A. Aperavičienė, P. Gulbinskas, J. Pacevičius; $20.00 — J. E. Girėnas; $15.00 — Eugenija Žulpis; $10.00 — Y. B. Jonynai, L. A. Vekteris, A. Pukas, O. Urnavičius, A. A. Kilinskas, A. V. Šukiai, Ver. Kubilienė, E. Valeška, kun. K. Kaknevičius; $5.00 — J. Radzevičius, P. Jasiukas; $15.00 — Nek. Pr. Marijos seserys.

Thunder Bay apyl. pirmininkė dr. E. Jasevičiūtė atsiuntė surinktus $115.00 (aukojo: $20.00 — dr. E. Jasevičiūtė; $10.00 — H. Paškevičius, J. Erslovas, J. Danėnas, E. Kuolaitis, V. Balčytis; $5.00 — B. Bagdonienė, M. Andriušis, P. Bružas, V. Bačinskas, D. Simonaitis, Simonaitis, P. Stonys, L. Simonaitis, St. Gimbutis).

Wellando apyl. valdybos sekretorė J. Tamulėnienė atsiuntė $190.00, surinktus Vasario 16 proga KLB valdybos veiklai. Dėkojame visiems. **J. Krištolaitis,** KLB iždininkas

Pajieškojimas

Lietuvoje esančių giminių yra jieškomas **Robertas Juknevičius,** sūnus Jono, gimęs 1924 m. Utenos aps., Užpalių vls., Mažeikiškių k. Žinantys apie jį prašomi atsiliepti šiuo adresu: Vitalis Umbrasas, Rt. 2, Lemont Rd., Lemont, IL 60439, USA.

• **Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" - atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.**

"NERINGA"

didžiausias lietuvių restoranas Čikagoje.

Tradiciniai lietuviški valgiai. Aplankykite!

Veikia kasdien nuo 8 v.r. iki 8 v.v.
2632 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA
Tel. (312) 476-9026
Savininkai – Marius ir Emilija Kiela

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:

8 1/2% už 90 dienų term. indėl.	
8 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	
9 % už 1 m. term. indėlius	
9 % už 2 m. term. indėlius	
9 % už 3 m. term. indėlius	
9 1/2% už pensijų planą	
7 1/2% už specialią taup. s-tą	
7 % už taupymo s-tas	
6-8 % kasd. palūkanų sąskaita	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	11 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	11 %
2 metų	11 1/2%
3 metų	12 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų	10 1/2%
(variable rate)	

AKTYVAI virš 51 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

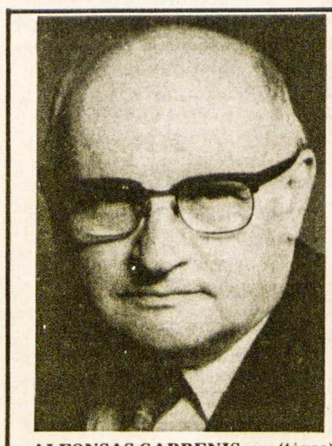

ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st. west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

ETOBICOKE – trijų miegamųjų vienaaukštis – $159,900.
BABY POINT – dvibutis (dupleksas) – $249,900.
BLOOR WEST VILLAGE – dviejų aukštų namas – $149,900.
AVENUE RD. – 9 kambarių namas – $179,900.
KINGSWAY – 8 kambarių namas – $319,900.
PALACE PIER – Condominium – $355,000.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P GOMES Real Estate & Insurance Ltd.

1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **Antanas Bliūdžius**

Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.

Savininkai: ***Tom Thompson ir J. Tamošiūnas***

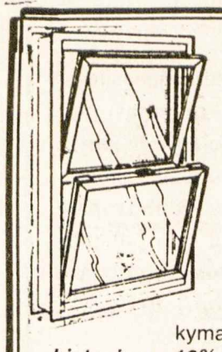

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai

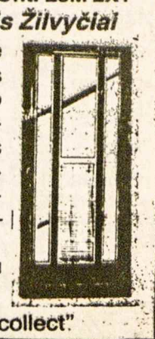

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***

Lietuviams 10% nuolaida. **Skambinti telefonu (416) 545-6556** Hamiltone,

Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

"Parama" su 50 milijonų dolerių

Metinis 33-čias Toronto kredito kooperatyvo "Parama" susirinkimas įvyko 1986 m. balandžio 13 d. Toronto Lietuvių namų salėje. Dalyviai, kurių užsiregistravo 422, susėdę prie apvalių stalų, užpildė beveik visas vietas. Jie buvo apdovanoti rašikliais su "Paramos" adresu ir telefonu.

Susirinkimą pradėjo pirm. Herbertas Stepaitis, pakviesdamas atsistojimu ir tylos minute pagerbti per praėjusius metus mirusius 54 narius. Tai rekordinis skaičius. Mirusių sąrašas išspausdintas apyskaitos sąlankoje, kuri buvo išsiuntinėta visiems nariams.

Praėjusio metinio susirinkimo protokolą perskaitė valdybos sekr. dr. E. Birgiolas. Protokolas priimtas be pataisų.

Valdybos pirmininkas savo pranešime pasidžiaugė gražiu balanso padidėjimu: per metus paaugta net 6.5 mil. dol., arba 15%. Metų gale priartėta prie 50 mil. dol., o šiuo metu balansas yra peršokęs ir 51 milijoną. Tą mūsų kapitalą, sukrautą ir priklausantį 5,480 narių, palygino su nepriklausomos Lietuvos biudžetu, kuris siekė 360 mil. (1938 m.). Išvertus dolerius į litus anų laikų kursu, mūsų kapitalo būtų užtekę 1,5 metų valdžios operacijoms. Gal tą kapitalą kada ir parvešime — pareiškė pirmininkas.

Pirmininkas supažindino su dviem naujais projektais, dėl kurių dar eina pasitarimai su advokatu, kad būtų galima padėti savo nariams ir kitiems tautiečiams, tvarkant testamentų vykdymą ir persiunčiant pinigus giminėms vadinamais certifikatais.

Š. m. "Paramos" skirtą $500 stipendiją pirmininkas įteikė čia esančiam Ričardui Budnikui.

Visų vardu pirmininkas išreiškė padėką kredito komiteto nariui Linui Šeškui, išdirbusiam be pertraukos 21-rius metus.

Valdybos izd. Dainius Vaidila pateikė detales iš finansinės apyskaitos. Tarp kitko paminėjo, kad naujų narių įsirašė 170, kurių 45 — naujagimiai. Prašė, kad nariai pranešty apie šeimos prieauglį, nes jie automatiškai priimami nariais, į jų sąskaitas įdedant tam tikras sumas. Galimas dalykas, kad iš to prieauglio ateityje sulauksime ir naujų valdybos narių — pareiškė izdininkas.

1985 m. pajamos pasiekė $4,354,-196 (1984 — $3,979,001). Atskaičius visas išlaidas (dauguma už palūkanas nariams), gryno pelno liko $290,202. Visa suma perkelta į rezervus, kurie metų gale pasiekė per pusantro milijono dolerių. 1985 m. išduota $16,608,618 paskolų, asmeninių paskolų nariams — už $2,702,559, o nekiln. turto paskolos siekė $27,043,942.

Kredito komiteto pranešimą padarė L. Šeškus, kartu ir atsisveikindamas su "Paramos" nariais.

Priežiūros komiteto pranešimą perskaitė Vytautas Sendžikas.

Po visų pranešimų vyko pasisakymai ir diskusijos. Daugiausia kalbėta dėl numatyto tarpininkavimo siunčiant pinigus giminėms į Lietuvą. Buvo įvairių pasisakymų ir didelė dauguma dalyvių rankų pakėlimu šiam užmojui pritarė.

Rinkimuose valdybon aklamacijos būdu perrinkti — Osvaldas Delkus ir Dainius Vaidila. Priežiūros komitetan perrinktas Vytautas Sendžikas. Esant 2 kandidatam į kredito komitetą, išrinktas Kęstutis Draudvila (283 balsai). V. Morkūnas surinko 121 balsą.

Sumanymuose J. Jasinevičius pageidavo, kad būtų įvesta čekių sąsakita su kasdieniniėm palūkanom. J. Varanavičius kėlė mintį "Paramai" įsigyti erdvesnes patalpas. Taip pat buvo pageidauta pakelti indėlių draudimo sumą.

Visiems atsakinėjo v-bos pirmininkas, sklandžiai pravedęs visą susirinkimą, užtrukusį apie 2 val.

Dalyviai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais.

Susirinkime dalyvavo Hamiltono "Talkos" ir Toronto Prisikėlimo kredito kooperatyvų pirmininkai bei atstovai. **V.A.A.**

• **Auka bei talka lietuviškajai spaudai — parama savajai tautai.**

Toronto Lietuvių namų moterų būrelis, surengęs velykinį stalą ir pietus su Velykų senelės dovanomis vaikams. Iš kairės: G. Butkienė, J. Pacevičienė, B. Abromaitienė, L. Mačionienė, pirm. A. Jucienė, I. Žemaitienė, T. Renkauskienė, B. Norkienė, Ald. Jankaitienė

Nuotr. B. Tarvydo

Irano kelių pasakos

K. ASTRAVAS

Irano gyventojai yra įvairūs: daugumą sudaro arijai, toliau seka arabai, turkmėnai, armėnai ir kitos mažumos. Kalbama net 20 kalbų.

Tikybos atžvilgiu irgi įdomi istorija. Visi arijai buvo zaraostrininkai — ugnies dievo Ašura Mazda garbintojai. Jie kūreno ir dabar tebekūrena negesinamą ugnį, kaip ir senovės lietuviai. IV-XII š. plito krikščionybė, buvo pasiekusi net Tibetą, bet vėliau mahometonų išnaikinta. Arabų nukariavimas VII š. sunaikino Zaraostrininkus ir primetė persams Mahometo religiją. Irane 85% mahometonų priklauso fanatikų šiitų sektai, kiti yra suni sektos nariai. Tarp abiejų sektų, ypač pietiniame Irane, visą laiką vyko vietinės peštynės. Irake vyraujant suni sektai, tarp tų dviejų grupių išsivystė žiaurus, jau 5-tus metus trunkantis karas.

* * *

Aš, kurį laiką gyvendamas pietiniame Irano Ahwaz mieste, savo akimis mačiau "vietinį karą" tarp šių skirtingų dviejų sektų.

Važiuodamas iš Abadano, atsidūriau sąmyšyje: mirtinai įniršę dviejų kaimų gyventojai vieni į kitus svaidė akmenis ir, iškėlę virš galvų ilgus peilius, rengėsi puolimui. Kai jie pajudėjo, akmenų lietumi priešininkų buvo sustabdyti. Keletas jų buvo užmušti. Priverstus pasitraukti užpakaly esančios moterys aprūpino priešininkų atsviestais akmenimis. Kita pusė, kaip spauda pranešė, irgi turėjo užmuštų. Abi pusės skelbė, kad tik jų nukauti eis į dangų, o kitos sektos — į pragarą.

Dabar jie tą patį skelbia žuvus pusei milijono žmonių Irano-Irako kare.

* * *

Įdomūs tie kraštai ir yra daug ko rašyti apie juos. Labai vaizdingai Iraką yra aprašęs Thessinger savo knygose "Arabs of the Marshes", ir "Arabs of the Desert".

Įdomaus, bet pavojingo reginio pažiūrėti su savo bendradarbiu austru Hansu ir jo žmona Kristina išvykom už Ahwaz pietinio Irano miesto fanatikų sektos kaimų link. Jie šventė metines VII š. nužudyto jų sektos pradininko Ali vietiniame religiniame kare.

Prieš palikdami Ahwaz, gatvėse matėm nemažai jų dvasiškių su ašarom akyse; atrodė, kad Ali buvo tik prieš valandą nužudytas. Miesto dalyse girdėjosi organizuoti dejavimai, lydimi būgnų ir varinių lėkščių garsų. Tokiom dienom nemahometonai, prisipirkę maisto, būna namie. Mums tai patinka, nes nereikia eiti į darbą. Tegu jie rėkia, bet mums įdomu ką jie daro. Todėl mes trys išvykom tų fanatikų kaimo link.

* * *

Prieš kaimą sutikom gerai organizuotą fanatikų minią, vedamą vėliavninkų ir liūdnų garsų muzikantų. Juos sekė po tris išsirikiavę iki pusės nusirengę vyrai, abiejose rankose laikydami iš vielų grandinių padarytas, lyg šluotos vėzdus. Pagal vario garsų ritmą tais vėzdais, kaip Lietuvos aukštaičių pirtyse, vantom plakė savo nuogas nugaras. Visų nugaros buvo kruvinos. Toliau einanti minia ašarojo ir isteriškai klykė "Ali, Ali . . ."

Mano vairuojamą džypą su Irano naftos bendrovės ženklais praleido pro šalį judėjimą tvarkąs policininkas.

Bet koks fotografavimas ar filmavimas tokio reginio reikštų greitą mirtį fotografams. Iki šiol aš dar nesu niekur matęs filmų ar nuotraukų panašių eitynių.

* * *

Aš dažnai važinėjau Abadano keliu su savo padėjėju Zahed statybos pažiūrėti. Zahed yra baigęs studijas Houstone, JAV-se. Jis man daug papasakojo apie keistus šio krašto papročius.

Važiuojant per dykumą vasaros metu, kai temperatūra pasiekia 56°C, jis akyliai stebėdavo kiekvieną upės tiltą ir aiškindavo, kad jau po trim tiltais buvo palydovės. Man abejojant, jis pasiūlė lažintis iš 20,000 Irano rialių. Nesutikau, bet jis man parodė ant tilto barjero mažą raudoną akmenuką, kurį palieka palydovė kaip ženklą, kad ji yra po tiltu.

Sunkvežimių šoferiai, važinėdami tarp Abadano uosto ir Teherano (kelionė trunka dvi dienas) pasiima palydovę. Prieš kelionę, pagal Mahometo reikalavimus, šoferis pakelia dešinę ranką, tris kartus pakartoja "aš tave vedu" ir tuo būdu formaliai susituokia. Kitame kelionės gale vėl pakelia ranką, tris kartus kartoja "aš išsiskiriu" ir paleidžia palydovę.

Ajatolai Chomeniui paėmus valdžią, buvo legaliai sutvarkyti tie reikalai. Pareigūnai, radę sunkvežimyje palydovę, tuoj sudarydavo legalius vedybų dokumentus.

ŠYPSENOS

Parinko Pr. Alš.

Dvi žmonos

Andrius: Mano žmona praėjusią naktį sapnavo, ištekėjusi už milijonieriaus.

Jonas: Tu dar laimingas. Manoji žmona ir dienos metu panašiai sapnuoja . . .

Skelbimas

Prie įvažiavimo į vieną Niujorko garažą yra toks skelbimas: "Patikrint stabdžius kainuoja 3 dolerius, o laidotuvės — mažiausiai 300 dolerių".

Meilė

— Ar myli mane?
— Beprotiškai.
— Ar mirtum dėl manęs?
— O, ne. Mano meilė nemirtinga.

Kada pradėsi . . .

Laimute, kada gi tu nustosi tam senberniui dantis rodyti?
— Tik po jungtuvių . . .

Rusas ir amerikietis

Sovietinis rusas, sutikęs amerikietį Berlyne, klausia:
— Girdėjau, kad Amerikoje galima pasitraukti iš vienos darbovietės kada nori ir pereiti kiton. Ar tai tiesa?
— Taip, tiesa.
— Girdėjau, kad Amerikoje galima laisvai keliauti iš vieno miesto į kitą.
— Taip, tiesa.
— Girdėjau, kad Amerikoje galima keisti butą kada nori ir kur nori.
— Taip, tiesa.
— Taip pat girdėjau, kad amerikiečiai gali keliauti į užsienio kraštus kada nori ir išsivežti pinigų kiek nori.
— Taip, tiesa.
— Dabar matau, kad mūsų politrukas teisingai sakė, jog Amerikoje didžiausia netvarka . . .

Jūsų uždavinys – garsiai šaukti

Vyskupo P. Baltakio ir provinciolo V. Rimšelio pareiškimai Argentinoje

Lankydamas Pietų Amerikos lietuvius, vyskupas Paulius Baltakis, OFM, 1986 m. kovo mėnesį atvyko Argentinon ir turėjo keletą posėdžių su šio krašto veikiančių organizacijų vadovybėmis, pastebėdamas ir įvertindamas jų veiklą Lietuvai.

Taip pat vyskupas turėjo posėdį su VLIKo atstovybe Lietuvai išlaisvinti komitetu Argentinoje, kurį sudaro pirm. Aleksandras-Artūras Mičiudas, vicepirm. Jonas Čikštas, sekr. Antanas Jasuitis. Garbingas svečias susipažino su šio veiksnio veikla, ypač informacijos srityje. Įvertindamas LIKARo darbuotę, vyskupas paliko tokį ranka rašytą raštą: "Tikrai džiaugiuos gražia ir prasminga Argentinos VLIKo atstovybės veikla. Jūs darote kaip tik, ko Lietuvoje mūsų persekiojami broliai prašo — informuoti laisvąjį pasaulį apie lietuvių tautai Sovietų Sąjungos daromą skriaudą. Linkiu su tokiu pat pasišventimu ir toliau dirbti dėl mūsų tautos šviesesnės ateities. Telaimina Dievas Jūsų pastangas."

Tėvų marijonų provinciolas kun. dr. Viktoras Rimšelis, irgi viešėdamas Argentinoje, taip pat paliko LIKAR-rui tokį raštą: "Mūsų tauta yra maža, todėl reikia jai daug pastangų, kad pasaulis ją išgirstų ir sužinotų jai daromas skriaudas. Jai reikia labai šaukti, kaip mažam vaikui, kurio niekas nebijo. Jūs atliekate didelį darbą su informacija apie mūsų tautos kančias ir nelaisvę. Dieve duok, kad Jūsų darbai privestų arčiau prie laisvės atgavimo. Dieve, Jums padėk!"

Alarmis

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

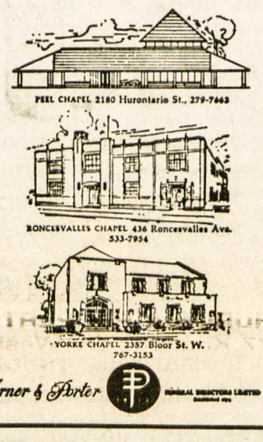

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B
2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

ADVOKATAS A. PUTERIS
nuo 1985 metų spalio 1 dienos
perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.
3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonai:
įstaigos (416)**763-4319**
namų **848-0234**

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.
INCOME TAX TAXTRONIX Certified Service
10% nuolaida dešimtmečio sukakties proga "Tėviškės žiburių" skaitytojams
"Taxtronix" firma parūpina mokesčių specialistus ir garantuoja:
- draugišką, patikimą pagalbą sudėtingais ir paprastais mokesčių atvejais
- labai prieinama kaina už ištisų metų paslaugą (mes atstovausime jums "Revenue Canada" įstaigoje, jei reikės)
- tuoj pat pateikiami rezultatai skaitytuvu (kompiuteriu)
- mūsų skaitytuvo programa sudaryta taip, kad gautumėte **palankiausius rezultatus** ir pilną priklausomą grąžą
- patogios vietos ir valandos: kasdien 10-6

Centrinė įstaiga: 2290 Bloor W (prie Durie) 769-4558

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
- **Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių**
- **Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas**

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

RE/MAX
west realty inc., realtor an independent member broker
Juozas (Joseph) **Norkus**
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

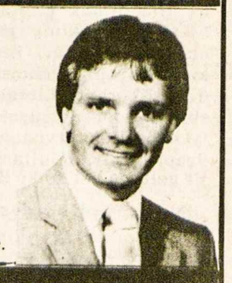

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

SOLD x. De LIMA REALTY INC. 1280 Dundas St. W Tor.
Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė
1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7
Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas:445-9469

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1986 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS
1. Liepos 2 – 11
2. Liepos 16 – 30
3. Rugpjūčio 20 – 29
4. Rugsėjo 3 – 17
5. Spalio 8 – 17

Grupes 3 ir 5 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
Registration No. 0009239

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo pirmadienio iki penktadienio 3 v.p.p.-7 v.v.
tel. 245-9990
nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Pirmoji vaikų Komunija — balandžio 27, sekmadienį, 11 v.r., pirmoji išpažintis — balandžio 26, šeštadienį, Lietuvos kankinių šventovėje — 12.45 v.r.

— Toronto skaučių "Šatrijos" ir skautų "Rambyno" tuntai iškilmingai švęs savo globėjo šv. Jurgio šventę balandžio 27, sekmadienį, 11 v.r. Mišiomis, kuriose dalyvaus su vėliavomis, ir specialia sueiga salėje. Joje kviečiami dalyvauti ir skautų tėvai.

— Anapilio moterų būrelio susirinkimas — balandžio 27, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, buvusioje bankelio patalpoje.

— Motinos dienos pietūs — gegužės 11, sekmadienį, 12.30 v.p.p., su trumpa menine jaunimo programa. Pietus su vynu paruoš "European Catering". Rengia parapijos jaunų šeimų sekcija. Kaina suaugusiems — $12, pensininkams ir studentams — $11, jaunimui (12-14 m.) — $6, vaikams (7-12 m.) — $3.

— Anapilio moterų būrelis priima drabužius Suvalkų trikampio lietuviams; prašo juos atgabenti į parapijos salės drabužinę.

— A. a. Juozas Klimas, 89 m. amžiaus, mirė 1986 m. balandžio 15 d. Windsore, palaidotas balandžio 19 d. iš Lietuvos kankinių parapijos Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, dalyvaujant gausiam būriui tautiečių iš įvairių vietovių.

— Rengiasi tuoktis Tomas Ąžuolas su Angela Di Guglielmo.

— Wasagoje Motinos dienos minėjimas — gegužės 4, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių, Gerojo Ganytojo misijos salėje.

— Motinos Teresės labdarai paaukojo $50 — D. Zulonienė, K. J. Rugiai; $20 — J. S. Bubuliai, S. J. Jagėlos, A. A. Jagėlos; a.a. kun. St. Kulbio, SJ, paminklui $50 — V. R. Augaičiai; religinei Lietuvos šalpai $50 — V. S. Aušrotai (iki šiol religinei Lietuvos šalpai šiais metais surinkta $10,703.00); parapijai $150 — J. Arštikaitis.

— Mišios balandžio 27, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Barborą ir Gediminą Rudvalius, 11 v.r. — už a.a. Joną Paliulį ir šeimos mirusius, a.a. Robertą Majauską ir šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios

— LN Gedimino menėje balandžio 20 d. įvyko evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos popietė. Buvo rodomos skaidrės iš kelionės į Šventąją Žemę. Pranešimus ir kelionės įspūdžius aiškino G. Šernas ir kun. P. Dilys.

— KLB Toronto apylinkės rinkliava Vasario 16 gimnazijai buvo papildyta $208. Aukos šiam tikslui priimamos iki gegužės 15 d. LN raštinėje per A. Vaičiūną.

— LN vyrų būrelio iniciatyva gegužės 11 d. LN popietės metu bus pagerbiamos motinos Motinos dienos proga.

— Gegužės 4 d., 1 v.p.p., LN pensininkų kambaryje šaukiamas LN moterų būrelio visuotinis susirinkimas.

PADĖKA

Nugalėjęs staigią ligą, reiškiu nuoširdžią padėką: gydytojams, kunigams, ypač kun. Pijui Šarpnickui, OFM, už religinius patarnavimus, Toronto lietuvių maldos būreliui už maldas, "Aro" chorui už linkėjimus greitai pasveikti, Lietuvos kankinių parapijos socialinei sekcijai, Lietuvos kankinių parapijos chorui bei jo vadovui, Toronto Lietuvių namams, skautininkų-ių suvažiavimo dalyviams. Dėkoju visiems giminėms, draugams ir bičiuliams, kurie mane gelbėjo bei lankė ligos metu.

Su nuoširdžiu dėkingumu visiems –

P. Butėnas

Tautybių savaitgalis, pavadintas "Karasaga", rengiamas Mississaugos mieste š. m. gegužės 9 ir 10 d.d. Tai panašus renginys į Toronto "Karavaną". Lietuviai "Karasagoje" aktyviai dalyvauja. Jų paviljonas bus įrengtas Anapilio salėje. Jo rengėjų komitetui pirmininkauja Vidas Valiulis, Centriniame komitete lietuviams atstovauja Viktoras Narušis ir eina iždininko pareigas. Dalyvauja šios tautybės: asiriečiai, kroatai, kipriečiai, vokiečiai, graikai, indiečiai, airiai, jameikiečiai, lietuviai, palestiniečiai, filipiniečiai, portugalai. Jau platinami įėjimo pasai, galiojantys visuose paviljonuose. Jų kaina — $5. Paviljonų lankytojai galės nemokamai naudotis specialiais autobusais. "Karasagos" renginį remia Mississaugos miesto valdyba, "Carling O'Keefe", savaitraštis "Mississauga News", kabelinės televizijos 10 kanalas, Peel švietimo vadyba, miesto eismo vadovybė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį 10.15 v. Mišias laikė ir pamokslą pašaukimų tema sakė vysk. Paulius A. Baltakis, OFM.

— Ruošiasi tuoktis Ramona Murauskaitė su Robertu S. Bell. Susituokė Dana Kuzmaitė su Lawrence Karnis.

— Balandžio 19 d. palaidotas a.a. Vytautas Lėveris, 73 m. amžiaus.

— "Atsinaujinimo dvasioje" seminaras tęsiamas trečiadieniais 7.30 v.v.

— Bilietai į vaidinimą "Eglė žalčių karalienė" platinami salėje po Mišių.

— Registracijos blankai į par. tarybos jaunimo sekcijos organizuojamas stovyklas gaunami klebonijoje. Informacijos: L. Kuliavienė 766-9226 arba R. Jaglowitz 622-9919.

— Parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija įtaisė knygoms lentynas šventovės prieangyje, kuriose bus sudėtos įvairiomis temomis knygelės lietuvių ir anglų kalbomis. Jas parapijiečiai gali pasiimti ir perskaitę sugrąžinti atgal, kad ir kiti galėtų jomis naudotis.

— Kun. B. Pacevičiaus 50 metų kunigystės sukaktis bus minima birželio 1 d., 4 v.p.p., Mišiomis šventovėje ir vakariene po Mišių.

— Parapijos labdaros sekcijos vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas — balandžio 22, 24 ir 26 d.d.

— Parapijų tarybos jaunų šeimų sekcija rengia išvyką į Klivlandą birželio 20-22 d. Informacijos pas R. Masionienę 239-2840.

— Parapijai aukojo $100: V. Paliūnas, R. G. Strimaičiai, S. Tumosienė, U. Žilinskienė; pranciškonų klierikų fondui: $50: P. Gaidelis; vyskupo fondui $50: P. Skablauskas; relig. šalpai $20: K. K. Kaminskai.

— Mišios balandžio 27, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Adolfą Urbanavičių, 9.20 v.r. — už a.a. Karoliną Priščepionkienę, 10.15 v.r. — už a.a. Mariją Makarenko, Endriukaičių mirusius, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Vladą.

Pasukti laikrodžių rodykles vieną valandą pirmyn balandžio 26, šeštadienio vakarą. Oficialiai grįžtama į dienos šviesos taupymo laiką balandžio 27, sekmadienį, 2 v.r.

Lietuviškų pašto ženklų ir pinigų paroda rengiama Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W.) balandžio 26, šeštadienį, nuo 11 v.r. iki 6 v.v., balandžio 27, sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p. Žiūr. skelbimą 6 psl.

Organizacija "Christian-Jewish Dialogue" balandžio 27, sekmadienį, 7.30 v.v., Šv. Gabrieliaus katalikų šventovėje (650 Sheppard Ave. E., Willowdale) rengia ekumenines metines pamaldas už holokausto kankinius ir visus kviečia dalyvauti.

Jau išėjo iš spaudos seniai laukta knyga "DP Lithuanian Immigration to Canada". Jos autorė yra istorikė dr. Milda Danytė, gyvenanti Montrealyje. Ji tai knygai medžiagą surinko ir ja pasinaudodama parašė tą knygą per penkerius metus. Tai stambus leidinys, turintis 365 psl., apimantis pokario ateivių kelią nuo Lietuvos per Vokietiją į Kanadą, vaizdingai aprašo jų vargus, įsikūrimą naujame krašte ir veiklą. Knygą išleido Ontario daugiakultūrės istorijos draugija. Šios knygos sutiktuvės rengiamos balandžio 30, trečiadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Organizacija "The Salvation Army" gegužės 5 d. metropoliniame Toronte daro rinkliavą, pavadintą "National Red Shield Appeal" ir skirtą įvairiom nekatalikų labdaros institucijom paremti. Organizacija yra užsimojusi surinkti $4,400,000.

Visuotinis Kanados lietuvių fondo narių susirinkimas kviečiamas gegužės 25, sekmadienį, 12 v., Toronto Lietuvių namuose (1573 Bloor St. W.). Kvorumui nesusirinkus, susirinkimas įvyks 1 v.p.p. bet kuriam narių skaičiui esant.

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba posėdžiavo balandžio 15 d. Lietuvos kankinių parapijos klebonijoje, apsvarstė visą eilę klausimų ir nutarė šaukti metinį kunigų suvažiavimą š. m. gegužės 27 d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose.

Maloniai kviečiame visus
balandžio 27, sekmadienį, 4 v.p.p., į Hamiltono
Lietuvių dramos teatro "Aukuro" premjerą —
Kazio Inčiūros

"Eglė žalčių karalienė",

trijų veiksmų, aštuonių paveikslų lyrinę pasaką,
kuri bus vaidinama didžiojoje Prisikėlimo parapijos salėje.
Bilieto kaina — $8.00, moksleiviams — $5.00.
Rengia Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija

Dr. Mildos Danytės knygos
"DP: Lithuanian Immigration to Canada"

SUTIKTUVĖS

balandžio 30, trečiadienį, 7.30 v.v., Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje.
Dalyvaus autorė, knygos leidėjų atstovai ir kiti pareigūnai. Įėjimas nemokamas.
Visi kviečiami dalyvauti.

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"
maloniai kviečia atsilankyti į
SEZONO UŽBAIGIMO & KONCERTĄ
1986 m. gegužės 4, sekmadienį, 5 v.p.p., Lietuvių namuose,
1573 Bloor St. W., (Bloor-Dundas)

Programoje: "ARAS", vadovaujamas solisto muziko Vaclovo Verikaičio, akompanuojamas muziko Jono Govėdo, solistai – J. Vaškevičius ir V. Verikaitis, solo – "Aras" ir sol. J. Vaškevičius. Nepraleiskite progos išgirsti negirdėtas "ARO" dainas.

Bilietai iš anksto — $5.00, prie įėjimo — $6.00. Galima užsisakyti pas "ARO" choristus.
"Aro" valdyba

Lietuvos kankinių parapijos jaunų šeimų sekcija maloniai kviečia Jus atsilankyti į
MOTINOS DIENOS PIETUS
1986 m. gegužės 11, sekmadienį, 12.30 v.p.p., ANAPILIO SALĖJE
"European Catering" paruoštas šiltas maistas su vynu
Įdomi jaunimo programa
Stalas šeimai – nuo 8 iki 10 asmenų. **Įėjimas** suaugusiems: $12.00, pensininkams ir studentams $11.00, vaikams nuo 12-14 m. $6.00, vaikams nuo 7-12 m. $3.00, žemiau 7 m. – nemokamai. **Bilietai gaunami** sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų.
Rengėjai maloniai kviečia visus gausiai dalyvauti ir pagerbti savo motinas

Maloniai kviečiame jus atsilankyti į metinį "Gintaro" ansamblio

koncertą
Per gyvenimą keliauja žmogus
1986 metų gegužės 25, sekmadienį, 5.30 v. v., Toronto Lietuvių namuose.
Programoje: *visos "Gintaro" grupės ir solistas Rimas Paulionis, loterija, kava ir skanėstai.*
Bilietų kaina — $6.00. Stalai numeruoti. Rezervuokite, skambindami J. Vingelienei tel. **233-8108** arba G. Šimkienei tel. **766-8844 tik vakarais.**
"Gintaro" tėvų komitetas

KLK moterų draugijos Hamiltono skyrius, įvertindamas "Tėviškės žiburių" paslaugas, atsiuntė $100 auką. Už ją reiškiame nuoširdžią padėką.

Solistės — Slava Žiemelytė ir Anita Pakalniškytė, smuikininkė Regina Bankienė su akompaniatoriumi Andrium Petrašiūnu balandžio 20 d. atliko koncertinę dalį kun. Igno Mikalausko, OFM, deimantinės amžiaus sukakties pagerbtuvėse Ontario Londone. Keletas asmenų dalyvavo ir iš Toronto bei Mississaugos.

Ontario kultūros ir pilietiškumo žymenis už savanorišką visuomeninę bei kultūrinę veiklą balandžio 20 d. iškilmėje iš lietuvių gavo šie "Atžalyno" darbuotojai: L. Pacevičienė (10 metų žymenį), A. Lukošienė 10, J. Vitkūnienė 10, V. Vitkūnaitė 5, V. Dovidaitytė 5, A. Dargytė-Byszkiewicz 10, M. Gutauskaitė-Hurst 5. Žymenis įteikė ministerė L. Munro "Sheraton Centre" viešbutyje balandžio 20 d.

Advokatė
JOANA E. KURAS, LL. B.
atidarė savo raštinę
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Toronto lietuvių kredito kooperatyvui "Parama"
reikalinga tarnautoja arba tarnautojas.
Pirmenybė turintiems patyrimo banke ar buhalterijos darbe, kalbantiems lietuviškai ir angliškai. Kreiptis į vedėją tel. ***532-1149*** *arba* ***532-8723.***

Pagerbdami a.a. Juozą Klimą, nuolatinį "Tėviškės žiburių" skaitytoją, Irena ir dr. Petras Lukoševičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $30.

A. a. Konstancijos Bačėnienės atminimui, užjausdama jos šeimą, Genė Šmokaitienė iš Detroito paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

MONTREALQUE

Pirmoji Komunija numatyta Motinos dieną — gegužės 11. Vaikučius ruošia seselė Palmira.

Lietuvos krikšto sukakčiai paminėti, pagal seselės Palmiros idėją, kuriama kantata, kuri bus atlikta kitą pavasarį Montrealyje. Kantatos paruošimas jau vyksta: poetas H. Nagys rašo žodžius ir muz. A. Stankevičius — muziką. Kantatos paruošimas ir išleidimas pareikalaus daug išlaidų. Daugelis šį reikalą dosniai remia, nors rengėjai tikisi dar daugiau aukų.

"Gazette" rašo, kad Marianopolio kolegijoj balandžio 14-20 d.d. įvyko pianino studentų festivalis. Dalyvavo arti 200 studentų iš Montrealio ir apylinkių. Festivaliui vadovavo dvi mokytojos — A. Kilhertus ir Milda Bilevičiūtė-Ruffo.

KLK moterų draugijos skyrių atstovių suvažiavime Toronte dalyvavo — T. Čipkienė, M. Gudienė ir D. Staškevičienė.

Viena veikliausių mūsų kolonijos lietuvaičių — **Daiva Piečaitytė** balandžio 12 d. Toronte susižiedavo su inž. Ričardu Lapu.

B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir
Šv. Kazimiero parapijoje

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	——	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	——
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	——
Sekmadieniais	10.30-12.30	——	10.30-12.30

Atliekame visus bankinius patarnavimus
Aktyvas – virš $17,000,000. rezervas – $600,000.
Dabartinių palūkanų informacija "LITE"

"Tėviškės žiburių" rėmėjas J. A. Butkus, žymus verslininkas bei pramonininkas Ontario Londone, paaukojo "Tėviškės žiburiams" $100. Leidėjai reiškia jam nuoširdžią padėką už nuolatinę paramą šiam savaitraščiui.

A. a. Kęstučio Antano Leščiaus vienerių metų mirties prisiminimui tėvai Jonas, Aleksandra ir sesuo Vita paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

Kun. Matas Jarašiūnas, buvęs torontietis, dabar klebonaujantis Maizeville, Pensilvanijoje, balandžio 21 ir 22 d.d. lankėsi Toronte-Mississaugoje — abiejose lietuvių katalikų parapijose.

Ontario parlamento narys Yuri Shymko, sukvietęs spaudos konferenciją, pateikė dabartinės kultūros ir pilietiškumo ministerijos paruoštą projektą, liečiantį etnokultūres grupes. Pasak Y. Shymko, tas projektas rodo dabartinės vyriausybės nusistatymą toje srityje. Jis esąs nepriimtinas, nes nepalankus tautinėm grupėm. Tame projekte esą numatoma panaikinti patariamąją daugiakultūrę tarybą ir jos vieton steigti Daugiakultūrio paveldo tarybą, kurios uždavinys būtų — patarti vyriausybei etninio meno finansavimo bei išlaikymo srityje. Tai būtų žingsnis atgal — dėstė Y. Shymko. Kitas nepriimtinas dalykas — spaudimas jungti etnokultūres grupes į stambesnius vienetus ir juos finansuoti. Tai reikštų silpninimą paskirų grupių veiklos, vedantį į asimiliaciją. Nepriimtinas minėto projekto tvirtinimas, kad etnokultūrėm grupėm labiausiai rūpi savo meno ir kalbos išlaikymas. Y. Shymko nuomone, joms nemažiau rūpi darbo gavimas, sveikata, menas, religija, socialinės programos. Taip pat praktinei veiklai mažai ką duotų numatomas daugiakultūrės katedros įsteigimas Toronto universitete. Tai esą tarnautų daugiau partinei propagandai.

JIEŠKAU NUOMOTI vieno arba dviejų kambarių buto. Skambinti tel. 532-6760 Toronte.

FOTOGRAFAS
Darau nuotraukas vestuvių ir kitom progom. Skambinkite – JAUNIUS BAKEVIČIUS tel. 766-1498 Toronte.

REIKALINGA PAJĖGI MOTERIS priežiūrai senyvos moters High Park rajone. Darbo laikas pagal pasirinkimą. Skambinti tel. 763-6498 Toronte.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA medicininiškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

JIEŠKOME VASARNAMIO išsinuomoti visam sezonui Wasagoje, lietuvių rajone. Skambinti Linai tel. 769-3217 dienomis ir 763-1919 vakarais Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

VYRESNIO AMŽIAUS pajėgiam žmogui yra vieta apsigyventi gerai prižiūrimame privačiame name Ontario Tillsonburge nuo š.m. gegužės 15 dienos. Teirautis šiuo adresu: L. Ritter, c.o. Balaišis, R.R.1, Stratfordville, Ont. NOJ 1Y0.

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.